יודען, געדענקט, אַז דער קאַמף געגען די רדיפות אויף יודען אין דייטשלאַנד דויערט!

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem
NAJER FOLKSBLAT

פרייז 15 גראָשען | (טאַבעלע פון די מלוכה־לאָטעריע זעה — זייט 9) | [הע]רינט 10 זייטען

[נ]ייער פאלקסבלאט

№ 12 | Łódź, Wtorek, 14 stycznia 1936 | פערצענטער יאָהרגאַנג | לאָדז, דינסטאַג י״ט טבת תרצ״ו | № 12

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. | [אַדר]עס פון רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: לאָדז, פּעטריקאָווער 21, טעל. 224-71.

דער אורטייל אין פּראָצעס

[ק]עגען די בעשולדיגטע אין מאָרד פון מין. פּיעראַצקי

[ו]אַרשא, 13 (טעלעפאָניש)
[ד]אָס קרייז־געריכט האָט היינט פערעפענטליכט [דע]ם אורטייל אין פּראָצעס וועגען ערמאָרדען דעם [מיני]סטער פּיעראַצקי.

[ד]אָס געריכט האָט פערמשפּט:
[ד]עם בעשולדיגטען **סטעפאַן באַנדעראַ**, [וואָס אי]ן געהערען צו א. או. נ. (אָרגאַניזאַציע פון אוק[ראַינ]ישע נאַציאָנאַליסטען) אויף 15 יאָהר טורמע, [... פא]ר אַנטיילנעהמען אינם פּיעראַצקי־מאָרד אויף [...]טשטראָף, וואָס איז אויפ׳ן גרונד פון דער אַמ[נעס]טיע, פערביטען געוואָרען אויף אייביגע טורמע, [...] נאָכ׳ן פעראייניגען ביידע אורטיילען, איז באַנ[דער]א פעראורטיילט געוואָרען אויף **אייביגע טור[מע או]ן מיטן פערלירען אַלע רעכט.**
מיקאָלאַי לעבעד און **יאַראָסלאַוו קאַפּ[...]**[...]עך האָבען בעקומען דעם זעלבען פּסק־דין, וואָס [באַנ]דעראַ.
[ד]י בעשולדיגטע דאַריאַ הנאַטקיווסקאַ האָט פאַרן געהערען צו א. או. נ. בעקומען 10 יאָהר טורמע, וואָס איז איהר, אויפ׳ן גרונד פון דער אַמנעסטיע, פערקלענערט געוואָרען אויף 6 יאָהר מיט 8 חדשים און פאַרן בעטייליגען זיך אינם מאָרד — 15 יאָהר. בסך הכל 15 **יאָהר טורמע** מיט פערלירען די רעכט אויף 10 יאָהר.
מיקאָלאַי קלימישין פאַר געהערען צו א. או. נ. אויף 15 יאָהר טורמע און פאַרן אַנטיילנעהמען אין מאָרד אויף אייביגע טורמע, צוזאַמען — אייביגע טורמע.
דעמזעלבען פּסק־דין האָט בעקומען **באָהדאַן פּידהייני**.
דער בעשולדיגטער **יאַן מאַלוצאַ** האָט פאַרן געהערען צו א. או. נ. בעקומען 12 יאָהר טורמע, און פאַר דער בעטייליגונג אין מאָרד 12 יאָהר, צוזאַמען — 12 יאָהר טורמע מיט׳ן פערלירען די רעכט אויף 10 יאָהר.
דער בעשולדיגטער **יאַקוב טשאַרני** פאַרן געהערען צו א. או. נ. 8 יאָהר טורמע (אויפ׳ן גרונד פון דער אַמנעסטיע — פערקלענערט אויף 5 יאָהר מיט 5 חדשים) און פאַרן אַנטיילנעמען אין מאָרד 5 יאָהר (צוליב אַמנעסטיע 2 מיט א האַלב יאָהר), צוזאַמען 7 **יאָהר טורמע** מיט פערלירען זיינע רעכט אויף 10 יאָהר.
עוגעניוש קאַטשמאַרסקי פאַרן געהערען צו א. או. נ. אויף 12 יאָהר טורמע און פאַרן אַנטייל אין מאָרד 5 יאָהר (מחמת אַמנעסטיע — 2 און האַלב יאָהר) צוזאַמען — 12 יאָהר טורמע מיט׳ן פערלירען זיינע בירגער־רעכט אויף 10 יאָהר.
דער בעשולדיגטער **ראָמאַן מיהאַל** פאַרן געהערען צו א. או. א. 12 יאָהר, פאַר׳ן בעטייליגען זיך אינם מאָרד 5 יאָהר (צוליב אַמנעסטיע, פערקלענערט אויף דריטהאַלבען יאָהר), צוזאַמען 12 יאָהר, מיט׳ן פערלירען זיינע בירגער־רעכט אויף 10 יאָהר.
קאַטאַזשינאַ זאַריצקאַ פאַרן געהערען צו א. או. נ. 9 יאָהר (אויפ׳ן גרונד פון אַמנעסטיע — 6 יאָהר) און פאַרן העלפען דעם מערדער צו אַנטלויפען 5 יאָהר (מחמת אַמנעסטיע — 2 א האַלב), צוזאַמען — 8 יאָהר טורמע מיט׳ן פערלירען די רעכט אויף 10 יאָהר.
דער בעשולדיגטער **יאַראָסלאַוו ראַק** פאַר׳ן געהערען צו א. או. א. אויף 8 יאָהר טורמע (מחמת אַמנעסטיע פערקלענערט 5 יאָהר מיט 4 חדשים) און פאַרן העלפען דעם מערדער אַנטלויפען 5 יאָהר טורמע (צוליב אַמנעסטיע — דריטהאַלבען יאָהר), צוזאַמען — 7 יאָהר טורמע מיט׳ן פערלירען די בירגער־רעכט אויף 10 יאָהר.

טאָג - טעגליך

באַרבאַרען און בלאָף

סיי אין מעשים פון די קליינע, סיי אין מעשים [פון] איצטיגע גרויסע עולם־הזה־פּאָטענטאַטען האָט [...] פולשטענדיגער איינגעבירגערט דער בעקאַנטער [...]פט דעם גנב־סיסטעם", ווען דער פערברעכער [...]ט זיך צונויף מיט׳ן המון, און שרייט מיט אימ[...], מיט טעמפּעראַמענט און — שפּעטער — שוין [...] אויטאָסוגעסטיווער עקזאַלטאַציע „כאַפּט דעם [...]"
[...]בעזונדערס ווערט דער דאָזיגער סיסטעם און [...]כטיגונגס־מיטעל איצט אין פערשידענע אופנים [...]ווענדעט דורך דעם פאַשיסטישען און דעם נא[צי]ען רעזשים, וואָס צווישען זיי איז דאָך פאַרהאַן [...]טיקעל „להבדיל" —
להבדיל בין טמא וטמא...
דער פאַשיזם און נאַציזם ווייסט [...] גוט, אַז די ביז־איצטיגע קולטור און צי[וויל]יזאַציע, ווי אויך די פאַר־אַלע מענשען און פעל[קער]גילטיגע עטיק וועט זיי נישט שאַנעווען, און [...] פאַר זייערע מלוכה׳שע מעשים תעתועים און [...]נטוריעס די לאַנג־פעסטגעשטעלטע פאַסענדע [...]יכנונג — מישען זיי זיך אַריין אין דעם אויפ[...]כטען, דערצערנטען, פון אַלע כלים אַרויסגע[...]נטען המון, און פילדערן:
— גרויל־פּראָפּאַגאַנדע! באַרבאַרען!
[...]ער גנב אַפּערירט אויך דאָ מיט דער גאַנצער [...]נקייט זיינער מיט׳ן „גאַנצען זיכער", און זיי[...] פאַקטאָרען, וואָס זענען אין דער גאַנצער שרעק[...] טראַגעדיע פון אונזער כאַאָטישער געגענוואַרט [...] פלוציג פעראינטערעסירט, און פאַר וועלכער [... ג]אַנצער ענין איז „גאַנץ פאַמאַרע" — אָטאָ די [...]ע זייטיגע פאַקטאָרען ווערען סיי בפירוש סיי [...] אַריינגעפירט אין א צווייפלען:
— און אפשר זענען טאַקע געוועבט די איטאַל[יענ]ער, וואָס געפינען זיך נעביך אין א מעריטאָריא[...]לעם, און געהען קולטיווירען א גרויסען וויל[דען] שטח פונם ערד־קויל אין מזרח־אַפריקע, וואָס [...]עוואוינט פון ווילדע, באַרבאַרישע שבטים...
[...]אין די פאַשיסטען שטעלען דערביי אָן א מינע [...]א קאָזאַק הנגזל — ס׳טייטש מען געהט זיי שעכ[טען]!
— און, אין דער ערשטער רייהע געהט מען [...]טעל זיך טוקם זיין אין דער „באַרבאַראַ ראָמי[...]" (די באַרבאַרישע מאַכט) פון די פרעמדע השפּ[עה]און פרעמדווערטער אין דער איטאַליענישער [...]אַך...
אזוי זענען איצט צוליב פעם אויף ענגלאַנד אוי[סגעפ]ענדערט געוואָרען אַלע „פרעמדע" נעמען פון [...]ן, פלעצער, האָטעלען אין איטאַליען, און אזוי [...]ן איצט מיט דער גאַנצער ריקוויכטסלאָזיגקייט [...]סגעוואָרפען די פרעמדווערטער, און צווישען זיי [...]לכע ווי „בלאָף", „פלירט", „ספּלין" א. א.
[...]ראָמע באַרבאַרען, ווי וועלען זיי זיך בעגיין אָהן [...] בלאָף?!

מ.

צו אונזערע לעזער!

פרייטאָג הויבט זיך אָן דרוקען אין
„נייעם פאָלקסבלאַט"
א ליטעראַריש־קינסטלערישער **ראָמאַן**
פון בעריהמטען יודישען שריפטשטעלער און דיכטער
ל. מלאך

„נייער פאָלקסבלאַט" האָט די איינציגע רעכט צו דרוקען אין לאָדז די ליטעראַרישע אַרבייטען פון דיכטער ל. מלאך, וועלכער איז אין זיין שרייבען קינסטלעריש, אָריגינעל און אייגנאַרטיג.

דימיסיע פון גרודזשאַנזער סטאַראָסטע

אין שייכות מיט דער לעצטער רעדע פון דעפּ. מינצבערג

וואַרשא, 13 (טעלעפאָניש)
אין שייכות מיט דער רעדע פון דעפּ. מינצבערג אין דער בודזשעט־קאָמיסיע ביים סיים וועגען גרודזשאָנדזער סטאַראָסטאַ, מיט וועמענס וויסען עס זענען דורך דער שטעטישער פּיירלעשער קאָמאַנדאָ פאַר די חגאות אַרויסגעהאָנגען געוואָרען גרויסע טראַנספּאַרענטען מיט דער אויפשריפט „ניץ או זשידאָ", דערוויסען מיר זאָך, אַז נאָכדעם ווי דאָס אינערן־מיניסטעריום האָט זיך איבערצייגט, אַז אזוי איז ווירקליך געווען, איז היינט אונטערגעשריבען געוואָרען די דעמיסיע פון גרודזשאָנדזער סטאַראָסטע.
גלייכצייטיג דערוויסט מען זיך, אַז עס האָט אויך בעקומען דימיסיע דער פּאָוויאַטאָווע פּאָליציי־קאָמענדאַנט פון אָפּאַטשנע.

גרויסע קאָנפערענץ

מיט פערטרעטער פון יוד. אַרבייטער אָרגאַניזאַציעס אין א״י ווערט צוזאַמענגערופען קיין לאָנדאָן

לאָנדאָן, 13 (יט״א טעלעגראַפיש)
אויף דער קאָנפערענץ פון פערטרעטער פון יודישע פּראָפעסיאָנעלע פעראיינען אין ענגלאַנד, אויף וועלכער ס׳איז בעהאַנדעלט געוואָרען די פראַגע וועגען א צוזאַמענאַרבייט פון די יודישע אָרגאַניזאַציעס אין ענגלאַנד פאַר דער יודישער אַרבייטער־בעוועגונג אין ארץ־ישראל, איז געשאַפען געוואָרען אַן אָרגאַניזיר־קאָמיסיע מיט דער אויפגאַבע, צוזאַמענצורופען א גרויסע קאָנפערענץ צוזאַמען מיט פערטרעטער פון ארץ־ישראל.
אויף דער קאָנפערענץ, האָט דער פאָרשטעהער פון דער ציונ. עקזעקוטיווע בעריל לאָקער געהאַלטען א רעדע וועגען דער 15 יעהריגער טעטיגקייט פון „הסתדרות".

אוידיענץ פון ראַבי סטיפען ווייז

ביים פרעזידענט רוזוועלט אין „ווייסען הויז"

די סעמיועל־דעלעגאַציע פאָהרט אָפּ דעם 15־טען ד. ח. קיין אַמעריקע

וואַשינגטאָן, 13 (יט״א טעלעגראַפיש)
פּרעזידענט רוזוועלט האָט אויפגענומען אין „ווייסען הויז" אויף אַן אוידיענץ דעם פּרעז. פון יוד. אַמעריקאַנישען קאָמיטעט ראַבי סטיפען ווייז, וועלכער האָט דעם פּרעזידענט אינפאָרמירט וועגען א רייהע וויכטיגע יודישע אַנגעלעגענהייטען.
פּרעזידענט רוזוועלט האָט אויסגעדריקט זיינע סימפּאַטיעס פאַר די פּלענער פון דער יודישער אימיגראַציע קיין ארץ־ישראל. דער הויפּט האָט ער זיך פעראינטערעסירט מיט דער אויפגאַבע פון דער סעמיועל־דעלעגאַציע, וועלכע פאָהרט אָפּ דעם 15־טען ד. ח. קיין אַמעריקאַ, און וועט אין משך פון 10 טעג, פיהרען געשפּרעכען מיט פאָרשטעהער פון פערשיעדענע קרייזען אין אַמעריקע.

אונזער וואָרט

הייליגע צביעות...

דאָס רעזיגנירען פון דזשעמס מאַקדאָנאַלד׳ן, די רעאַקציע דערויף אין דער ענגלישער פּרעסע, דער געפּלאַנטער אַרויספאָהר פון דער יודישער דעלעגאַציע קיין אַמעריקאַ, און די ערנסטע קלאַנגען וועגען אַן אינטערווענץ פון דער פעלקער־ליגע וועגען דער לאַגע פון די דייטשע יודען — דאָס אַלץ האָט געהאַט א ווידערקלאַנג אינם נאַצי־רייך, און, ווי עס ווייזט זיך אַרויס, קומט איצט פאַר א חילוקי דעות אין די דייטשע רעגירונגס־ספערען:
פון איין זייט שטעהען די אָנהענגער פון דער ספּעציפיש־דייטשער מעטאָדישקייט מיט זייער „להשמיד, להרוג ולאבד", ד. ה., אַז די אויסראָטונג פון די יודען אין זייער „דריטען רייך" דאַרף אַדורכגעפיהרט ווערען מיט אַן אייזערנער קאָנסעקווענץ, און פון דער אַנדערער זייט שטייען די אָנהענגער פון אויב נישט איינגאַנצען מיושב׳דיגער, איז דאָך „קלענערער פערנופט" און וועלכע מיינען, אַז די מאַסען עמיגראַציע פון די דייטשע יודען וועט ברענגען דאָס זעלבע „דריטע רייך" צו א פולשטענדיגער עקאָנאָמישער און ממילא אויך פולשטענדיגער רואין.
כאַראַקטעריסטיש איז אָבער דערביי, אַז בעת עס טוט זיך אַזאַ „קאָך", און עס פיהרט זיך אַזאַ אינערליכער פּרינציפּען־קאַמף אין די אָנפיהרענדע קרייזען, מאַכט זיך די „עפענטליכע מיינונג" ווי דער שטייגער איז דאָרטען איינגאַנצען תמ׳עוואַטע.
עס מאַכט דעם איינדרוק, ווי די דייטשע פּרעסע וואָלט געעפענט גרויסע אויגען און זיך געמאַכט איינגאַנצען נאַאיוו.
די זשורנאַליסטישע גרעטכען ווייסט נעבעך נישט פון קיין פּותר און קיין חלום, און אזוי למשל, בעהויפּטעט די „נאַציאָנאַל־סאָציאַליסטישע פּאַרטיי־קאָרעספּאָנדענץ", אַז די יודען ווערען בכלל נישט אַרויסגעטריבען פון פאָטערלאַנד און אַז אויב — זיי, די יודען, עמיגרירען טוען זיי עס פונם אייגענעם ווילען...
ס׳הייסט פּראָסט פּשוט, די יודען לעבען איצט אין דייטשלאַנד, ווי גאָט אין פראַנקרייך, און קיינער טשעפּעט זיי חלילה נישט — א האָהר פאַלט נישט אַרונטער פון זייערע קעפּ, און טאָמער פאָהרען זיי, אָדער ווילען פון דאָרט אַוועקפאָהרען, טוען זיי עס פון זייער אייגענעם ווילען, אַוודאי מחמת דער יודישער תשוקה און דעם יודישען כאַראַקטער, וועלכען עס ציהט צו וואַנדערן און וואַגלען.
דאָס, וואָס מען גליהט אונטער יודען דאָרט די ערד, און די הימלען פייערן מיט האַס און שנאה — דאָס איז גאָרנישט. אָבער — טרייבען... ווער טרייבט זיי דען?
יאָ, עס איז ווייזט אויס א צייט, ווען „סאַנקטאַ סימפּליציטאַס" מיינט נישט הייליגע צניעות, נאָר — הייליגע צביעות!

ב.

דעקרעט=פּראָיעקט פון מלוכה=פּרעזידענט

וועגן ענדערען דעם מלוכה'שען אינדוסטריע-שטייער און שטעמפּעל-אָפּצאָהלען

בעשטעטיגט דורכ'ן מיניסטאַרען-ראַט

וואַרשאַ, 13 (טעלעפאָניש)
היינט איז, אונטערן פאָרזיץ פונ'ם פּרעמיער זינדראַם-קאָשטשאַלקאָווסקי פאָרגעקומען אַ זיצונג פונ'ם מיניסטאָרען-ראַט.

עס זענען בעהאַנדעלט געוואָרען די לעצטע דעקרעט-פּראָיעקטען פונ'ם מלוכה-פּרעזידענט, וועלכע וועלען אַרויסגעגעבען ווערען אויפ'ן יסוד פון דעם 15 ד. ח. בטל-ווערענדע פולמאַכטען, וואָס זענען דורכ'ן סיים און סענאַט ערטיילט געוואָרען פאַר דער רעגירונג.

צ. אַ. האָט דער מיניסטאָרען-ראַט בעשטעטיגט דעם דעקרעט-פּראָיעקט פונ'ם מלוכה-פּרעזידענט וועגען דער ענדערונג פון געוויסע פאָרשריפטען, וואָס זענען נוגע דעם מלוכה'שען אינדוסטריע-שטייער און שטעמפּעל-אָפּצאָהלען. דורך דעם דאָזיגען דעקרעט ענטשטייט אַ פולשטענדיג נייע, בעדייטענד פאַר איינפאַכטע קאָנסטרוקציע פון אויסמעסטען דעם אינדוסטריע-שטייער (פאַר די, וואָס פיהרען האַנדעלס-ביכער — 1 פּראָצענט; פאַר די, וואָס פיהרען נישט קיין האַנדעלס-ביכער 1,7 פּראָצענט, און פאַר אינדוסטריע-אונטערנעהמונגען — 2 פּראָצענט) און שטעמפּעל-אָפּצאָהל.

עס איז אויך אָנגענומען געוואָרען אַ דעקרעט-פּראָיעקט פונ'ם מלוכה-פּרעזידענט וועגען שיצען די אינטערעסען פון דער פּוילישער מלוכה און איהרע בירגער אין די אינטערנאַציאָנאַלע בעציהונגען.

וואַרשאַ, 13 (טעלעפאָניש)
אויף דער שבת'דיגער זיצונג פונ'ם מיניס-טאַרען-ראַט איז בעשלאָסען געוואָרען פאָרצולייגען דעם מלוכה-פּרעזידענט אַ דעקרעט-פּראָיעקט וועגען רעדוצירען די אָפּצאָהלען אין די עמעריטאַל-פאַר-זיכערונג פון אַרבייטער פיזישע און גייסטיגע אויף אַ צייט פון 2 יאָהר.

געשלאָסען דער אַלפּוילישער צוזאַמענפאָר

פון די יודישע קליינהענדלער=פאַראיינען

וואַרשאַ, 13 (טעלעפאָניש)
היינט האָט זיך געשלאָסען דער קליינהענדלער-צוזאַמענפאָהר.

אינם פּרעזידיום, וואָס איז געוועהלט געוואָרען אינגהערפריה זענען אַריין פון לאָדז: סטנאָל און אינם פּערמאַנענט-אויסשוס די לאָדזער: כּארי און וואָלמאַן.

אין משך פון טאָג איז בריוט דיסקוטירט געוואָ-רען די ביז-איצטיגע און ווייטערדיגע טעטיגקייט פון דער עקזעקוטיווע.

עס זענען אַרויסגערוקט געוואָרען פאָדערונגען צו בעמיהען זיך וועגען דער פאַרקלענערונג פון אָפּ-צאָהל פאַטענטען, וועגען דעם, עס זאָלען אַרונטער-גענומען ווערען אונטערן לאַקאַטאָרען-שוץ די קליי-נע געוועלבער.

אין דער דיסקוסיע האָבען זיך בעטייליגט אַ רייה לאָדזער דעלעגאַטען.

בכלל האָט לאָדז גענומען אַן אַקטיווען אַנטייל אינם צוזאַמענפאָהר.

רעדעס האָבען געהאַלטען די לאָדזער דעלעגאַטען: מינץ, פּריס, ראָזענבערג, האָפּערמאַן א. א.

אין אָוונד איז געפיהרט געוואָרען ווייטער די דיסקוסיע. עס האָבען גערעדט די לאָדזער: יאַבלאָנ-סקי, זילבערשטיין, וואָלמאַן.

שפּעטער איז אָנגענומען געוואָרען אַ גאַנצע רייה רעזאָלוציעס און צ. אַ. וועגען קאַמף געגען דער אַנ-טיסעמיטישער העצע, וואָס רואינירט די יודישע בע-פעלקערונג, וועלכע אַרבייט צוזאַמען מיט אַלע ביר-גער פאַרן וואוהל פון לאַנד.

דער צוזאַמענפאָהר ווענדט זיך צו דער רעגירונג מיט דער בקשה, אַז זי זאָל נעהמען אין שוץ די יו-דישע בעפעלקערונג.

אויך איז אָנגענומען געוואָרען אַ רעזאָלוציע, אַז דער צוזאַמענפאָהר פּראָטעסטירט די נירנבערגער געזעצען, איז געגען די פערפאָלגונגען פון פוילישע יודען אין דייטשלאַנד, און פאָדערן-אויף די קליינ-הענדלער ווייטער צו פיהרען דעם אָפּוועהר-קאַמף.

שפּעט אין אָוונד איז געוועהלט געוואָרען אַ נייע עקזעקוטיווע און אַ צ. ק.

אין צ. ק. זענען אַריין פון לאָדז: כּארי און וואָלמאַן.

דאָס פּרעזידיום האָט זיך קאָנסטיטואירט אויף אַזאַ אופן, אַז פּרעזעס איז העיבער פון קאַליש, און וויצע-פּרעזעס כּארי פון לאָדז.

Dr. med.
HALTRECHT
ספּעציעל-אַרצט פאַר הויט-, געשלעכטס-קראַנקהייטען און מענער-שוואַכע
פּיעטריקאָווער 10, טעל. 245-21
נעהמט אָן פון 8 פריה ביז 2 מיטאָג און פון 5 ביז 9 אָוו.
זונטאָג פון 10—1 בייטאָג. אַלע אַרט אַנאַליזען
פאַר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פּרייזן
אַ ספּעציעלער וואַרטע-זאַל פאַר פרויען.

SP. BANK HANDLOWO-PRZEMYSŁOWY w ŁODZI,
Sp. z ogr. odp.
פריהער גאַוואַמיעסקאַ 4, איז דערמיט מודיע, דאָס פון היינט דעם 14/1 איז אונזער באַנק איבערגעטראַגען געוואָרען אינ'ם נייעם פּראַנט=לאָקאַל
אויף 6 פּיעטריקאָווער 6 טעל. 246=95, 249=39
אונזער באַנק ערלעדיגט אַלער אַרט באַנק=אָפּעראַציעס ווי אינקאַסאָ, דיסקאָנטאָ, ליט חשבונות, פקדונות, פיהרט אויס אַלעס מיט דער גרעסטער זאָרגפעלטיגקייט און פּינקטליכקייט.
קויף און פערקויף פון אַלערליי ווערט=פּאַפּירען! ביוראָ-שעה'ן פון 9 ביז 2 און פון 4 ביז 6 אָוונד.

געז. „קולטור ליגע"
זאַל פילהאַרמאָניע
היינט, דינסטאָג, דעם 14 יאַנואַר ה. י. 8.30 אָוונט קומט פאָר
אַ גרויסער קאָנצערט פון פאָלקס=כאָר
אונטער דער לייטונג פון פּראָפ. רידער
אין דעם פולשטענדיג נייעם פּראָגראַם נעהמען אַריין ווערק פון הענדעל, היידען, באַראַדין, שייפער, ווײַנער, נעלבאַרט א. אנד.
אויסערדעם וועט אויפטרעטען מיט אַ פידעל-קאָנצערט די בעקאַנטע פידלערין
בראָניסלאַווא ראָטשטאַט ◆
בילעטען צום פּרייז פון 54 גר. אָן שוין צו בעקומען אין סעקרעטאַריאַט פון דער געז. „קולטור-ליגע", זאַכאָדניאַ 68, יעדען טאָג פון 11 ביז 2 און פון 5 ביז 10 אָוונד.

היינט, 9 אין אָוונד קומט פאָר אין ל' קאַל פון „זשע יזקא" — דער
חיים סעמיאַטיצקי=אָוונד
מיט דער בעטייליגונג פון: יצחק קאַ-צענעלסאָן, משה בראָדערזאָן און ישׂראל ראַבאָן.

„תּומכי-אורחים"
פּאָמאָרסקאַ 18, טעל. 266-31
מיר טיילען מיט, דאָס אין פעראיינס-קאַנצעלאַריע אַמטירט
אַן אַדוואָקאַט
יעדען מאָנטאָג און מיטוואָך פון 8 ביז 9 30 אָוונט און ערטיילט
יורידישע עצות
פאַר מיטגלידער, שפענדער פון אונזער אינסטיטוציע און פאַר אונפערמעגליכע — נעמצליך אומזיסט.
אַ מינימאַלען אָפּצאָהל ווערט גענומען פאַר דורכפיהרען פּראָצעסען.
נגמערן צום אַדוואָקאַט ווערען אַרויסגעגעבען פון 5—7 אָוונד.
די פערוואַלטונג.

פאַר גאַלד,
בריזשוטעריע
און לאָמבאַרד-קוויטעס
צאָהלט די העכסטע פּרייזען
אליזאַר סיאַלקאַ
פּיעטריקאָווער 7.

Dr. med.
A. Banasz
כירורג - אוראָלאָג
Wólcz-ńska 23, tel. 139-88
האָט בעניייט די אויפנאַהמען.
נעהמט אָן פון 4—6 נאָכמיטאָג.

דעם טיפסטען בייליד דריקט אויס דער שווער-געטראָ-פענער מוהמע און קוזינס צום טויט פון זייער ליבען מאַן און פאָטער
משה ליפשיץ נ"ע
זייט געטרייסט!
פאַמיליע שמייער.

Dr. med.
Aleksander FOKSZAŃSKI
כירורג
נעמט איצט אָן אין דער לעטשניצע „POMOC", דימאַנאָווסקי 1 (רוג באַלוטער אַלטן) פון 11 ביז 1.
טעל. 101-29.
פּריוואַט-וואוינונג פּעטריקאָווער 101
פון 5—7 אָוונט. טעל. 210-7[illegible]
פאַר אַרבעטסלאָזע — הנחה.

אויערען, נאָז און האַלז קליניק
מיט בעטען פון
Dr.
Z. Rakowski
פּיעטריקאָווער 67. טעל. 127-81
נעהמט אָן שטענדיגע קראַנקע (צוועקס אָפּעראַציע א. אז. וו. ווי אויך אַמבולאַטאָ-רישעם פון 9-2 און פון 4-8 אָוונט.

Dr.
Wajnberg
ספּעציאַליסט פאַר לונגען, האַרץ און סקלעראָז קראַנקהייטען
פּיעטריקאָווער 145
טעל. 126-02.
נעמט אָן פון 9-10 פריה, 3-5, 8-9 אָוו.

גרויסע הנחות בײַ שטשענשליווי
אַ גרויסער אויסוואַהל פון
אָריגינעלע בילליגער און טאָמאַשאָווער סחורות
אויף אַנציגער און פאַלטענס
פון די בעסטע קוואַליטעטען ווי אויך פערשידענע רעשטען
מיט 30% בילליגער
קומט און איבערצייגט אייך!
R. Szczęśliwy
לאָדז, 5 גאַוואַמיעסקאַ 5
טעל. 156-09.
געדענקט פּראַנט II שטאָק.

דער שווערגעטראָפענער
פאַמיליע פריימאַן
צוליב'ן פריהצייטיגען טויט פון זייער ליבע טאָכטער
מאַלאַ נ"ע
דריקען אויס דעם טיפסטען מיטגעפיהל
הערש גראָסמאַן
און פאַמיליע.

וויכטיג פאַר פאַבריקאַנטען און האַנדווערקער!
שווייסונגען,
מאַשינען-טיילען
און רעפּעראַטורען
פיהרט אויס בילליג
די מעכאַנישע שלאָסערײַ
י. רעדער
לאָדז, 11. ליסטאָפּאַדאַ 11/13
(רוג זאַכאָדניאַ)

Dr. med.
A. STILLER
אינערליכע קראַנקהייטען
נעהמט אָן פון 4-8
פּילסודסקיעגאָ 15,
טעל. 206 75, פּראַנט, 2. שטאָק

צאָהן=אַרצט
העלענאַ האַלפּערן
נאַרוטאָוויטשאַ 2,
טעל. 170=96.
נעהמט אָן פון 10-1 און פון 4-7 אָוונט.

אין גיכען ערשיינט דער
„לאָדזער שפּיגעל"
אילוסטרירטער ליטעראַריש-סאַטירישער וואָכענבלאַט פאַר'ן כלל=ישׂראל
דעם „לאָדזער שפּיגעל" וועט מען בעקומען אין אַלע קיאָסקען, ווי אויך אויף דער גאַנצער פּראָווינץ.

אונזער ח' מיטגליד
ה' יוסף פריימאַן
צוליב'ן פריהצייטיגען טויט פון זיין אונפערגעסליכע טאָכטער
מאַלאַ נ"ע
דריקען מיר אויס אונזער טיפסטען מיטגעפיהל.
המקום ינחם אתכם בתוך שארי אבלי ציון וירושלים.
די פערוואַלטונג פון
צייטונגס-פערקויפער=פאַראיין
ביי „פועלי אגודת ישׂראל"

זיצונג פון ענגלישען שוץ=קאמיטעט

היינט — וויכטיגע זיצונג פון פראנצויזישען מיניסטארען=ראט

לאָנדאָן, 13 (ספ. טעל.)
די חנאות־הפסקה אין דער. טעטינקייט פונם בריטישען קאבינעט האָט זיך היינט פערענדיגט.

די פאָרמעלע זיצונג פונם גאנצען קאבינעט וועט פאָרקומען ערשט מיטוואָך. היינט בייטאָג איז שוין אָבער פאָרגעקומען, אונטערן פאָרזיץ פונם פרעמיער באַלדווין די זיצונג פונם אַזוי גערופענעם פערטיידיגונגס־קאָמיטעט, אין וועלכער עס האָבען אָנטייל גענומען דער וויצע־פרעמיער מאַקדאָנאַלד, דער אויסערן מיניסטער אידען, דער אדמיראליציע־מיניסטער, דער לופטפליה־מיניסטער דער קריגס־מיניסטער, דער פינאנץ־קאנצלער און האנדעלס־מיניסטער.

די בעראטונג איז גווע געווען דער אלגעמיינער פערטיידיגונגס - סיטואציע אין שייכות מיט דער זיצונג פונם פעלקער־ליגע ראט און דער פערברייטערונגס־שווענטואליטעט פון די ביז־איצט אָנגעווענדעטע סאנקציעס.

אויף דער מיטוואָכ'דיגער זיצונג פון קאבינעט וועט בעטראכט ווערען א ריה פראגען, ווי: איטאליעניש - אביסינישער קאָנפליקט, ענין־דאנציג (וועלכער וועט דיסקוטירט ווערען אין דער פעלקער־ליגע), ענין־עגיפטען, די סיטואציע אין דער קוילען־אינדוסטריע, און די פראגע פונם סחורות־קרעדיט פאר ראטען־פערבאנד.

דער קאבינעט וועט אויך פעסטשטעלען די אינסטרוקציעס פארן מינ. אידען וועגען אלע ענינים, וואס וועלען בעהאנדעלט ווערען אין זשענעווע.

פּאַריז, 13 (ספ. טעל.)
אין עליזעאישען פאלאַץ וועט מאָרגען, אונטערן פאָרזיץ פון פרעזידענט לעבּרען פאָרקומען א זיצונג פון מיניסטאָרען־ראַט, ערב דעם אָנהויב פון די פּאַרלאַמענט־בעראַטונגען.

די רעגירונגס־מיטגלידער וועלען צ. אַ. ארומרעדען די פּאָליטישע לאַגע, דיפינאנציעלע, און די אויסערן־פּאָליטיק.

דער פּרעמיער לאַוואַל, וועלכער פאָהרט ארויס דעם 19 ד. ח. קיין זשענעווע, האָט בדעה צו בעקענען די מיטגלידער פונם קאבינעט מיט דער פּאָליטיק בנוגע דעם איטאַליעניש - אביסינישען קאָנפליקט, וואָס ער האָט בדעה צו פיהרען מיט דער פעלקער־ליגע.

לעצטע דעפּעשען

וואַרשאַ, 13 (טעלעפאָניש)
היינט, מאָנטאָג אינדערפריה האָט זיך געענדיגט די זיצונג פון מזרחיסטישען פּאַרטיי־ראַט.

צ. אַ. איז אָנגענומען געוואָרען אַ רעזאָלוציע וועגען אָרגאַניזאַציאָנעלע פראַגען, וועגען עליה א. אַנד.

עס איז אויך אָנגענומען געוואָרען אַ שאַרפע רעזאָלוציע געגען דעם פּלאַן פון אַ לעגיסלאַטיוו־ראַט.

וואַרשאַ, 13 (טעלעפאָניש)
אונטערן פאָרזיץ פון פרעזעס ד"ר העגריק גרובער איז פאָרגעקומען א זיצונג פון אָנפיהרונגס־ראַט ביי דער פּ. ק. אָ., וועלכע האָט נאָכ'ן אויסהערען א בעריכט פון דער רעוויזיאָנס־קאָמיסיע בעשטעטיגט דעם בילאַנס פון פּ. ק. אָ. פאַרן יאָהר 1935, וואָס שליסט זיך מיט א ריינעם ריווח פון 5,862,436 זלאָטעס מיט 10 גראָשען.

ירושלים, 13 (יט"א טעלעגראַפיש)
דער יודישער זשורנאַליסטען־פערבאַנד האָט איינגעאָרדענט אַן אויפנאַמע פאַר דער ציוניסטישער עקזעקוטיווע. אין דער אויפנאַמע האָט זיך אויך בעטייליגט פרעז. חיים ווייצמאַן און בן גריון.

נאָך אַ רייהע פראַגען, וואָס ס'האָבען געשטעלט די פאָרשטעהער פון זשורנאַליסטען־פערבאַנד, האָבען געענטפערט: פרעז. ווייצמאַן, בן גריון און יצחק גרינבוים.

וואַרשאַ, 13 (יט"א טעלעפאָניש)
די „תרבות"־אָפּטיילונג אין לודאמיר, האָט בעקומען אַ קאָנצעסיע אויף אַ לאַנדווירטשאַפטליכע שול מיט דער העבּרעאישער אונטעריכט־שפּראַך.

רוים, 13 (ספ. טעל.)
די דריי איטאַליענישע לופט־פליהער, וועלכע האָבען געהערט צו דער „דיספּעראַטאַ"־עסקאַדרע, די פּאָרוטשניקעס לאַנצאַ און אסטיני און דער שיער־זשאַנט באַרינאַ, זענען ארונטערגעפאַלען צוזאַמען מיט זייער באָמבאַרדיר - עראָפּלאַן און זענען דערהרגעט געוואָרען אויפ'ן אָרט.

באַגאַטאַ, 13 (ספ. טעל.)
די אַלגעמיינע צאָהל קרבּנות פון דער ערדציטערניש אינ'ם דעפּאַרטאַמענט נאַריניא יאַקעלט זיך צווישען 250 און 300.

קאַנטאָן, 13 (ספ. טעל.)
מחמת אַ רייהע צוזאַמענשטויסען צווישען די סטודענטען פון פערשידענע פּאָליטישע גרופּירונגען, האָט די שטאָטישע מאַכט פּראָקלאַמירט בעלאַגערונגס־צושטאַנד, און אויף אַ טאָג געשלאָסען די הויכשולען.

בערלין, 13 (ספ. טעל.)
אין אַ רעדע, וואָס דער אינערן־מיניסטער פריק האָט היינט געהאַלטען אין וואָרדבורג (סאַאַר־געביט) וועגען דעם צוריקקעהר פון סאַאַר־געביט פאַר דייטשלאַנד, האָט ער צום סוף געזאָגט: „אונזער גרעסט גליק איז, וואָס מיר זענען דייטשען, און וואָס מיר האָבען היטלערן".

ניו־יאָרק, 13 (ספ. טעל.)
נעבען אַסטאַריא אינ'ם שטאָט אָרעגאָן איז דערטרונקען געוואָרען דער אַמעריקאַנישער דאַמפער „יאיוא" צוזאַמען מיט דער מאַנשאַפט, וואָס איז בעשטאַנען פון 34 מאַן.

לאָנדאָן, 13 (ספ. טעל.)
דער וועלט־בעריהמטער ענגלישער שריפט - שטעלער רעדוואַרד קיפּלינג, וועלכער איז 70 יאָהר אַלט, איז שווער קראַנק געוואָרען, מ'האָט איהם געמאַכט אַן אָפּעראַציע.

בוקאַרעשט, 13 (ספ. טעל.)
דאָס געריכט האָט בעשטעטיגט דעם בעשלוס צו אַריינזעצען אין טורמע אורעלי יאַנעסקו', וועלכער האָט אַדורכגעפיהרט דעם אַטענטאַט אויפ'ן הרב הראשי פון בוקאַרעשט. יאַנעסקו האָט פאַר'ן געריכט איבערגעחזרט זיין דערקלערונג, אַז ער האָט געהאַנדעלט מחמת „אינספּיראַציע פון אַן'איבערערדישער קראַפט" (גיי, ווייס, אַז קוזיום איז אַ מלאכים־בעזוגונג!.. רעד.)

Dr. REICHER
פּאָלודניאָווא 28. טעל. 201-93
ספּעציאַליסט
פאַר מענער - שוואַכע - בעהאַנדלונג
סעקסועלע בעראַטונגען פון פּסיכאָ - אַנאַליזען
נעמט אָן פון 8—11 פון 5—8 אָוונט.
זונטאָג און חגאות פון 9—1

Doktór
Henrykowski
ספּעציעל - ארצט פאַר מענער - שוואַכע - בעהאַנדלונג און סעקסועלע בעראַטונג:
טראַוגוטאַ 9 טעל. 262-98
נעמט אָן פון 8—11 און פון 6—9 אָוונד.
זונטאָג פון 9 פריה ביז 12.30 ביי־טאָג

אויפ'ן איטאַליענישען אביסינישען פראנט

וואַרשאַ, 13 (טעלעפאָניש)
אויפ'ן יסוד פון ידיעות פון פערשידענע קוועלען וועגען דער לאַגע אויף די אביסינישע פראָנטען דעם 13 ד. ח. ווערט מיטגעטיילט אין א קאָמוניקאַט, אַז אויפ'ן צפון־פראָנט איז, חוץ דער טעטיגקייט פון די איטאַליענישע פאַטרולען, גאָרנישט וויכטיגעס פאָרגעקומען.

לויט ידיעות פון ענגלישע קוועלען, געפינט זיך די איניציאַטיווע אויפ'ן שטח פון מאַקאַלע אין די הענט פון די אַביסיניער. אויף דרום פון מאַקאַלע האָט אַן איטאַליענישע אָפּטיילונג צושלאָגען א גרופּע אַביסיניער, וואָס האָט עסקאָרטירט שפּיז פאַרן מיליטער.

פון אדיס אַבעבאַ טיילט מען מיט, אַז דעם 11 ד. ח. האָבען איטאַליענישע עראָפּלאַנען באָמבאַרדירט דאַבאַט; וואָס געפינט זיך 12 קילאָמעטער ווייט פון דער אַזורע טאַן. קיין קרבּנות אין מענשען איז נישט געווען.

פונם דרום־פראָנט טיילען מיט ענגלישע קוועלען, איז די אָפענסיווע פונם גענ. גראַשיטאַנא וועט זיך אָנהויבען א ליאַדע טאָג. די ריכטונג פון דער דאַזיגער אָפענסיווע איז דערווייל שווער פאָראויסצוזאָגען.

אדיס־אבעבא, 13 (ספ. טעל.)
די שטאָטישע מאַכט האָט פונאנדערגעקלעפּט פערארדנונגען וועגען פאַרזיכטס־מיטלען, וואָס דאַרפען אָנגענומען ווערען דורך דער בעפעלקערונג, בכדי צו פערזיכערן זיך פאַר לופט־פליה־אטאַקעס.

צי ווייסטו, אַז דאָס פּאַקען דערגעהרונגס=אַרטיקלען אין גענוצט פּאַפּיר
איז פערבאָטען לויט'ן געזעץ. ווייל ס'איז פעסטגעשטעלט געוואָרען,
אַז גענוצט פּאַפּיר איז מייסטענס אַ פערשפרייטער פון געפעהרליכע קראַנקהייטען?
אין אייגענעם אינטערעס היט די פאָרשריפטען פון דעם געזעץ און פאָרלאַנג
צו פּאַקען דיינע איינקויפען אין נישט גענוצט ריין פּאַפּיר!

דעלעגאַציע פון די פּוילישע יודען אין דייטשלאַנד
פאָהרט די טעג אָפּ קיין וואַרשאַ

בערלין, 13 (יט"א טעלעגראַפיש)
די טעג פאָהרט אָפּ פון דייטשלאַנד קיין וואַרשאַ אַ פערטרעטער פון פּוילישע יודען אין דייטשלאַנד הר קאָרענפעלד, וועלכער וועט אינטערווענירען ביי די פּוילישע מאַכט־אָרגאַנען לטובת די יודען אין דייטשלאַנד, וואָס האָבען פערלוירען די פּוילישע בירגער־רעכט.

בּראַשור וועגען דזשעמס מאַקדאָנאַלד'ס רעזיגנאַציע

וואַרשאַ, 13 (יט"א טעלעפאָניש)
אויפ'ן ביכער־מאַרק האָט זיך בעוויזען אַ בּראַשור וועגען די סיבה פון דזשעמס מאַקדאָנאַלד'ס רעזיגנאַציע פון זיין אַמט אַלס הויך־קאָמיסאַר פאַר פליטים־ענינים ביים פעלקער־בונד.

Dr. med.
Sadokierski
כירורג פון צייהן און יאַסלעס
Piotrkowska 164 tel. 114-20.

גראַף העלדאָרף דריקט אויס בעדויערן
צוליב דער „געסטאַפּאָ"=רעוויזיע ביים יט"א=קאָרעספּאָנדענט

בערלין. (יט"א) דער אַמעריקאַנער קאָנסולאַט האָט זיך געווענדעט מיט אַ שריפטליכער אַנפראַגע צום בערלינער פּאָליציי־פּרעזידענט גראַף העלדאָרף וועגען דער אונאַנגענעמליכקייט, וואָס איז פּערשאַפט געוואָרען דורך דער „געסטאַפּאָ" דעם קאָרעספּאָנדענט פון דער יט"א, באָריס סמאָלאַר אַלס ענטפער דערויף האָט דאָס פּאָליציי־פּרעזידיום אויסגעדריקט בעדויערן איבער'ן אינצידענט און פעסטגעשטעלט, אַז די רעוויזיע ביים יט"א־קאָרעספּאָנדענט איז פאָרגעקומען עפּ"י טעות.

ניו־יאָרק. (יט"א) די גאַנצע ניו־יאָרקער, אַלגעמיינע און יודישע פּרעסע, האָט געבראַכט אויף דער ערשטער זייט די מעלדונג פון בערלין וועגען דער רעוויזיע, וואָס די „געסטאַפּאָ" האָט דורכגעפיהרט ביים יט"א־קאָרעספּאָנדענט אין בערלין, רעד. ב. סמאָלאַר.

דער רעפּערענט פון אויסערן־פּאָליטישע אָנגעלעגענהייטען אין דער „ניו־יאָרק־פּאָסט", מר. לודוויג לאָר, בעהאַנדעלט דעם אינצידענט אין אַ־אַרטיקעל א. ט. „צו פיל אמת". לודוויג לאָר לויבט דעם פּרעסע־דינסט פון רעד. סמאָלאַר, וועלכען ער בעצייכענט אַלס „אמת־טרייען און מוטיגען קאָרעספּאָנדענט" און בעמערקט: „זיינע בעריכטען פון בערלין גיבען אַ טריי און אומפּאַרטייאיש בילד וועגען די געשעהענישען אין דייטשלאַנד. נישט איינמאָל האָט די נאַצי־מאַכט געפּרובט צו לייקענען און דיסקרעדיטירען די דאָזיגע בעריכטען. פאַר דער יודישער טעלעגראַפען־אַגענטור און איהר בערלינער קאָרעספּאָנדענט איז עס אַ כבוד צו האָבען אויף זיך געצויגען די שנאה פון פּראָפּאַגאַנדאַ־מיניסטער געבעלס און פון גענעראַל געהרינג'ס „געסטאַפּאָ".

זעלבסטמאָרד אָדער מאָרד
געהיימנישפולער פאַל צווישען מאַן און ווייב

(א) נעכטען פאַרטאָגס איז אויף פּיאָטרקאָווסקאַ 17 פאָרגעקומען א בלוטיגע געהיימנישפולע טראַגעדיע.

די העלדען פון דער טראַגעדיע זענען געוועזען דאָס פּאָרפאָלק וואַנדאַ און סטעפאַן פּראַזשראַוסקי פון שאָפּענאַ 8. דאָס פּאָר־פאָלק האָט חתונה געהאַט מיט עטליכע וואָכען צוריק און זיי האָבען זיך שוין צווישען זיך געקריגט.

נעכטען פאַרטאָגס איז די פרוי פּראַזשעוסקאַ געגאַנגען צו דער אַרבּייט אין דער פאַבּריק פון אַלאַרט אויף קאָנטנאַ גאַס. מיט איהר איז מיטגעגאַנגען איהר מאַן. ווען זיי זענען געווען אויף פּיאָטרקאָווסקאַ גאַס איז צווישען זיי ענטשטאַנען א מחלוקה די פרוי האָט אַרויסגעכאַפּט א ראַזיר־מעסער, וועלכעס זי האָט ביי זיך געהאַט און זיך איבערגעשניטען דעם האַלז אויף אַזאַ אופן, אַז זי איז אויפ'ן אָרט געשטאָרבען.

די אָנגעקומענע פּאָליציי האָט דערווייל פערהאַלטען דעם מאַן, ווייל ס'איז פאַרהאַן א חשד, אַז זיין ערצעהלונג וועגען דעם, אַז זיין פרוי איז בעגאַנגען זעלבסטמאָרד שטימט נישט מיט דער ווירקליכקייט און ס'איז פאַרהאַן א מעגליכקייט אַז ס'איז בעגאַנגען געוואָרען אַ מאָרד.

פון דער לאָדזער בערזע

באַנק פּאָלסקי — — — —	98.75
3 פּראָצענטיגע בודאָוולאַנע —	41.50
4 „ דאָלאַרובקאַ —	53.00
7 „ סטאַבּיליזאַציע (אמ.)	65.50
5 „ וואַרשאָווער ס.־ב. 1934	54.75
5 „ לאָדזער „	49.25
ענגלישער פונט — — —	26.19
דאָלאַר אָפיצ. — 5.27 נישט־אָפיציעל —	5.25
גאָלד־דאָלאַר — — —	9.04
גאָלד־רובל — — — —	4.77
דייטשער מאַרק — — —	1.27
פראַנק שווייצאַרישע — —	172,50

ראַדיאָ - פּראָגראַם

דינסטאָג, ד. 14-טען יאַנואַר

6.34 גימנאַסטיק, 6.50 פּליטען, 7.55 אינפאָרמאַציעס 8 אודיציע פאַר שולען, 11.57 צייט־סיגנאַל. 12.03 ידיעות. 12.15 אודיציע פאַר יונגערע קינדער. 12.30 מוזיק, 1.25 הויזווירטשאַפט, 1.35 לידער, 3.12 לאָדזער בערזע, 3.15 עקספּאָרט. 3.20 וואַרשאָווער בערזע, 3.30 מוזיק, 4 פון פּ. ק. אָ., 4.15 ווינטער־בילדער, 4.45 „גאַנץ פּוילען זינגט". 5 רעפעראַט. 5.15 קאָנצערט, 6 פּאַרטע - פּיאַן־קאָנצערט, 6.45 פּליטען, 7.20 רעקלאַמע־קאָנצערט, 7.35 ספּאָרט. 7.50 אַקטועלער שמועס, 8 מאָנאָלאָג. 8.10 סימפאָנישער קאָנצערט, 10.30 רעפעראַט פון דאָקטוירים, 10.45 רעציטאַציע, 11 ידיעות, קאָמוניקאַטען, 11.05 טאַנץ־מוזיק.

קלאַנג=קינאָ=טעאַטער
ZACHĘTA
זגערזשער 26.
היינט און פאָלג. טעג!
גרויסער דאָפּעלטער שלאַגער=פּראָגראַם!
I
די מעלאָדישסטע קאָמעדיע
ווינער פּראָדוקציע א. נ.
דער הער אָהן אַ דירה
אין די הויפּטראָלען:
Herman Thimig, Hilda Wolston
Paweł Hurbiger, Leo Slezak
II
שענער פילם־ראָמאַנס מיט
JOSE MOJICA אין פילם א. נ.
„דאָס מיידעל פון די וואָלקענס"
ווי אויך די פענאָמענאַלע טענצערקע
ROSITA MORENO

טוריסטען־אָפּטיילונג ביי דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע
צו דער נאָהנטער ימים־טובים און יריד סעזאָן אין דער טוריסטיק קיין א"י

אין צוזאַמענהאַנג מיט'ן דערנעהנטערען זיך פון די יודישע טראַדיציאָנעלע און נאַציאָנאַלע ימים־טובים (פּורים און פסח), וואָס ווערען אין ארץ־ישראל געפייערט מיט אַזוי פיל פּראַכט און אייגנאַרטיג יודישען סטיל, מערקט זיך אַ פערשטאַרקונג פון דער טוריסטישער בעוועגונג פון פּוילען קיין ארץ ישראל, אַ בעזונדערע ראָל שפּילט דאָ אויך דער פאָרשטעהענדער מזרח יריד אין ארץ ישראל, וועלכער ווערט היי־יאָהר אָרגאַניזירט אין גרויסען אינטערנאַציאָנאַלען מאַסשטאַב. די בערוהיגונג און נאָרמאַליזירונג פון די ווירטשאַפטליכע פערהעלטנישען אין ארץ ישראל, נאָך אַ קורצע תקופה פון וואַקלונגען און אונזיכערהייט, ווירקען שטאַרק אויף דער ווידעראויפלעבונג און פערשטאַרקונג פון דער טוריסטישער בעוועגונג קיין ארץ־ישראל.

די אָבטיילונג פאַר ארץ ישראל טוריסטיק ביי דער היגער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע איז יעצט צוגעטרעטען איינצואָרדענען אַ רייהע אונטערנעהמונגען צום פאָרשטעהענדען טוריסטיק־סעזאָן. עס ווערט פאָרבערייט גרופּען אויספלוגען פון דער יודישער פאַך־אינטעליגענץ און ווירטשאַפטליכע קרייזען, ווי אויך אינדיווידועלע טוריסטישע אויספלוגען. עס ווערען געמאַכט אַלע בעמיהונגען צוטריטליך צו מאַכען פאַר די ברייטע יודישע קרייזען דאָס בעזוכען ארץ ישראל אין דער נאָהנטער תקופה אין לאַנד.

אַלע אינפאָרמאַציעס וועגען די בעפאָרשטעהענדע טוריסטען־רייזעס ערטיילט דאָס ביוראָ פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע (שרודמייסקאַ 29).

Dr. med. **H. LUBICZ**
ספּעציאַליסט פאַר הויט, ווענערישע און געשלעכטס־קראַנקהייטען
צעגעלניאַנאַ 7 (פריהער 43), טעלעפאָן 141-32
עמפאַנגס־שעה'ן 8-10, 12-2 און 5-8 אָוועטר

לויפען אדער בלייבען?

(צו דער פראגע פון די דייטשע יודען)

פון ד"ר א. גינזבורג

די „יודען-פראגע" איז נישט קיין יודישע פראגע. זי איז נישט געשאפען געווארען פון יודען פאר יודען. מיר וואלטען אוודאי געווען צופרידען, ווען די דאזיגע פראגע וואלט נישט עקזיסטירט. מיר וואלטען אוודאי געווען צופרידען, ווען די נישט-יודישע וועלט וואלט אונז בעטראכט אלס גלייך-בערעכטיגטע מענשען און נישט אלס אנ׳אויסנאהם צום ערגערען. די יודען-פראגע, פון איהר סאמע געבורט ביז היינטיגען טאג, איז נישט קיין יודישע, נאר א נישט-יודישע פראגע. די נישט-יודישע, די אזוי-גערופענע „גויעשע" וועלט, האט איהר געשאפען.

די נישט-יודישע וועלט האט די דאזיגע פראגע געשאפען און בלויז זי האט די מעגליכקייט איהר צו פארענטפערן אין איהר גאנצער ברייטקייט און אין איהר גאנצען פארנעהם. מיר אליין קענען גאנץ ווייניג טאן וועגען דעם. מיר זענען נישט אונזערע אייגענע באלעבאטים. אונזער שיקזאל ליגט אין זייערע הענט. אונזער ראלע מוז, צוליב אונזער שוואכקייט, זיין א פאסיווע. מיר, ווי אלע לעבעדיגע, ווילען ווייטער לעבען און מיר זוכען זיך צו ראטעווען, ווי מיר קענען. ווען מען טרייבט אונז פון איין פלאץ לויפען מיר אין א צווייטען, און ווען מען פאנגט אונז אן צו טרייבען פון דעם צווייטען לויפען מיר אין א דריטען. מיר האלטען שטענדיג אין איין לויפען, ווייל מען האלט אונז שטענדיג אין איין טרייבען. אוודאי איז אזא לויפעניש „נישט שעהן", אוודאי איז אזא לעבען מיזעראבעל, אבער אזוי האט שוין גאט אדער די נאטור געמאכט דעם מענשען. ער וויל לעבען אונטער אלע מעגליכע און אפילו אונמעגליכע אומשטענדען. „א לעבעדיגער הונט איז בעסער ווי א טויטער לייב" און „אלץ וואס א מענש האט, וועט ער געבען פאר זיין לעבען". אזוי איז א מענש, און מיר יודען זענען אויך נישט מעהר ווי מענשען. לויפען מיר, ווען מען טרייבט אונז; לויפען מיר, ווען מען יאגט אונז מיט בייטשען.

דאס לויפען איז אפשר נישט קיין „שעהנער" מיטעל. עס וואלט אפשר געווען שעהנער, ווען מיר בלייבען אויף אנ׳ארט און „קעמפען" — קעמפען ביז׳ן טויטערגאנג, קעמפען ווי שמשון הגבור: „תמות נפשי עם פלשתים". איז אבער די צרה, און אפשר דער גליק, וואס נישט אלע מענשען זענען שמשון-הגבור׳ס, נישט אלע זענען גאט-געזאלבטע העלדען.

דער געוועהנליכער שטערבליכער, איך, איהר און מיר אלע לויפט. ער לויפט, וואו די אויגען טראגען איהם, דער ערשטער אימפולס פון דעם שטערבליכען מענשען, ווי פון אלע אנדערע חיות, איז צו לויפען פון געפאהר. צו לויפען און זיך צו ראטעווען. דאס איז דער סוד פון לעבען, דאס איז די גבורה פון דעם לעבענס-אינסטינקט.

זאלען די „איבערנאטירליכע" מענשען, די „איבער-מענשען", די שמשון-הגבור׳ס, די וואס פיהלען זיך שטארק גענוג, — זאלען זיי בלייבען אויפ׳ן פלאץ און „קעמפען", אבער זאלען זיי צו אונז, פראסטע שטערבליכע, נישט קומען מיט זייערע העלדישע עצות. מיר זענען נישט קיין העלדען. מיר קענען נישט, מיר ווילען נישט און מיר וועלען זיי נישט פאלגען. עס איז איבער אונזערע כוחות!

דאס לויפען איז אפשר נישט קיין שעהנער מיטעל, אבער ער איז דער איינציגער, וואס מיר יודען פערמאגען. ער איז דער איינציג-אויסגעפרובירטער מיטעל, וואס מיר פערמאגען. שוין באלד נייצעהן הונדערט יאהר, ווי מיר האלטען אזוי אין ארומלויפען, ווייל שוין באלד נייצעהן הונדערט יאהר, ווי מען האלט אונז אזוי אין ארומיאגען, און, גאט צו דאנקען. מיר לעבען נאך. אמת, א צרה׳דיג לעבען, א חושב׳דיג לעבען, אבער דאך א לעבען. עס איז כמעט נישטא קיין איינציגע מדינה אין אייראפא פון וואנען מען זאל אונז נישט האבען געטריבען. מען האט אונז געטריבען פון ענגלאנד, מען האט אונז געטריבען פון פראנקרייך, מען האט אונז געטריבען פון שפאניען און מען האט אונז געטריבען פון דייטשלאנד. מען האט אונז געטריבען און מיר זענען געלאפען, ווייל מיר האבען קיין אנדער ברירה נישט געהאט, ווייל אונזער לעבען, שלעכט ווי ער איז געווען, איז אונז דאך געווען ליב און טייער. מיר זענען געלאפען און דורך דעם לויפען האבען מיר זיך געראטעוועט.

* * *

עס זענען אנגעקומען שרעקליכע צייטען אויף די יודען אין דייטשלאנד. עס איז אויפגעשטאנען — א נייער המן. וואס וויל לעזען די יודען-פראגע אויף דעם אלטען המנ׳ס שטייגער, זיין לעזונג צו דער יודען-פראגע בעשטעהט פון צוויי ווערטער: „להרוג ולאבד", וואס דאס מיינט, אז די יודען דארפען אויסגעשאכטען ווערען מיט אמאל אדער דורך א לאנגזאמען הונגער-טויט.

פון דעם שטאנדפונקט פון דער נישט-יודישער וועלט איז די דאזיגע לעזונג פון דער יודען-פראגע אפשר א גאנץ גוטע. אז עס וועלען נישט זיין קיין יודען, וועט שוין ממילא נישט זיין קיין יודען-פראגע. די יודען געפעהלט אבער די דאזיגע לעזונג נישט. אמת, מען פרעגט ביי זיי נישט זייער מיינונג, מען ווארט נישט אויף זייער צושטימונג און זיי האבען וועגען דעם קיין דעה נישט, אבער א ווילען האבען זיי, — א ווילען צו לעבען. זיי ווילען לעבען און זוכען צו ראטעווען זייער לעבען דורך דעם אלטען יודישען מיטעל — דורך אנטלויפען...

געפעהלט עס נישט מאנכע פון אונזערע כלל-טוער. „לויפט נישט"! — שרייען זיי — „בלייבט אויף אייער פלאץ און קעמפט"!

א האלבער מיליאן דייטשע יודען זאלען קעמפען געגען פינף און זעכציג מיליאן צוויושעטע דייטשען! וואס דער רעזולטאט פון אזא „קעמפען" קען זיין, קען מען זיך פארשטעלען...

דער האלבער מיליאן דייטשע יודען זאלען קעמפען, און וואס איז עפעס מכוח די דרייצעהן מיליאן דייטשע סאציאל-דעמאקראטען און די העכער זעקס מיליאן דייטשע קאמוניסטען? וואו זענען זיי אהינגעקומען? פאריואס שווייגען זיי? האבען זיי זיך בעהאלטען אין זייערע לעכער? וואו איז אהינגעקומען זייער „העלדישקייט"? עס איז גאר פשוט, מענשען ווילען נישט און קענען נישט ריזיקירען זייערע לעבענס. און אויב די ניינצעהן מיליאן סאציאליסטען און קאמוניסטען טוען עס נישט, און קיינער פערלאנגט עס פון זיי נישט, — טא פארוואס זאל מען עס פערלאנגען פון די דייטשע יודען? זענען דען די יודען ווירקליך אנ׳אויסערוועהלט-פאלק, — „אויסערוועהלט" צו זיין דער קרבן פון אלע רעוואלוציעס? מוזען די יודען פון דייטשלאנד זיין „מיסט" פאר דעם אויפבוי פון א פרייען דייטשלאנד?

די דייטשע סאציאליסטען און קאמוניסטען קענען פערבארגען זייער סאציאליזם און קאמוניזם און ווארטען אויף בעסערע צייטען, „עד יעבור זעם", אבער די יודען קענען נישט פערבעהאלטען זייער „מיאוס׳ן" יחוס, וואס זיי זענען נישט קיין „אריער". זיי קענען נישט פערבארגען זייערע נעזער און פנימ׳ער. אלע דערקענען גלייך, אז דאס זענען די „זרע ברוך ה׳", די קינדער וואס גאט האט געבענשט... פאר זיי איז קיין אנדער ברירה נישטא, ווי צו אנטלויפען אין אלע פיר ברעגען פון דער וועלט: אין עטיאפיע, אין זיד-אפריקא, אין זיד-אמעריקא און אפילו, קיין פאלעסטינע!

עס איז אמת, אז נישט אלע יודען קען מען ארויסנעמען פון דייטשלאנד, איז טאקע נישט גוט, אבער דאס הייסט נאך נישט, אז מען דארף דעריבער נישט ארויסנעמען די וואס מען קען יא.

צי איז מעגליך א מיליטערישער בונד

צווישען איטאליען, דייטשלאנד און יאפאן?

אין די לעצטע טעג האט זיך אין די פאליטישע קרייזען פון אייראפא פערשפרייט א סענסאציאנעלער קלאנג וועגען א געפלאנטען מיליטערישען בונד צווישען איטאליען דייטשלאנד און יאפאן, עס איז נישט אויסגעשלאסען, אז דעם ערשטען שטויס צום דאזיגען קלאנג האט געגעבען רוזוועלט דערמיט וואס ער האט אין זיין רעדע אין קאנגרעס געזאגט וועגען די מלוכות וואס הגם זיי בילדען נאר 10 פראצענט פון אלע לענדער פון דער וועלט זענען זיי דאך א עלעמענט וואס קען לויט זייער כאראקטער נישט צוטרעטען צו דער אלגעמיינער פאליטיק פון שלום. הגם רוזוועלט האט נישט אנגערופען די דאזיגע לענדער צווייפעלט אבער קיינער נישט אין דעם, אז ער האט געמיינט איטאליען, דייטשלאנד און יאפאן.

איטאליען וואס געפינט זיך אין א שארפען קאנפליקט מיט דער פעלקער-ליגע און דייטשלאנד און יאפאן וואס זענען אינגאנצען פון איהר ארויסגעטרעטען, זענען ווי פון גורל בעשטימט געווארען צו א געגענזייטיגע דערנעהנטערונג און זיי צייכענען זיך אויך אויס מיט דער גלייכער געשיכטליכער ענטוויקלונג: א בעפעלקערונגס-צוואוקס, מאנגעל אין אומזאץ מערק און וואס פליסט דערפון ארויס א שטרעבען צו עקספאנסיע.

אבער די געמיינזאמקייט פון היסטארישען גורל איז נאך נישט גענוג בכדי צו שליסען א ענגען בונד. דערצו איז נאך נויטיג א געמיינשאפט פון די אינטערעסען און נאר דאן קען זיך שאפען א באדען פאר דער פאליטישער צוזאמענארבייט. עס אונטערליגט נישט קיין ספק, אז איטאליען איז זעהר פעראינטערעסירט צו בעקומען נייע פערבינדעטע און דעריבער איז אויך נישט קיין וואונדער וואס אלע קלאנגען וועגען א איטאליעניש - דייטשען - יאפאנישען בונד שטאמען פון איטאליענישע קוועלען. אזוי מעלדען די רוימישע קארעספאנדענטען פון כמעט אלע אהן אויסנאהם פאריזער ציטונגען, אז איטאליען פערלירענדיג די האפנונג צו קענען קומען צו א הסכם מיט ענגלאנד און פראנקרייך נאכדעם ווי דער לאוואל-האאר פלאן איז אדורכגעפאלען זוכט א מעגליכקייט זיך צו פערבינדען מיט די צוויי גרויסע מלוכות וואס געהערען נישט צו דער פעלקער-ליגע. די איטאליענישע פרעסע האט שטארק אנגעהויבען צו רעדען וועגען דער גרויסער סאלידאריטעט צווישען איטאליען, דייטשלאנד און יאפאן וועגען דעם אז די דאזיגע דריי פעלקער, נויטיגען זיך אין א גלייכער מאס אין א עקספאנסיע און ליידען פון מאנגעל אין טעריטאריעס און אז זיי האבען א געמיינזאמען ציעל — דעם קאמף פאר א ארט הינטער דער זון.

אין דעם ווייזט זיך ארויס דאס געפיהל פון פעראיינזאמקייט וואס האט ארומגענומען איטאליען אויפ׳ן פערטען חודש פון דער מלחמה אין מזרח אפריקא. די פעראינטערעסירונג וואס איז ענטשטאנען אין איטאליען צו דער ווייטער אזיאטישער מלוכה האט שוין געפונען אנ׳אפקלאנג אין דער דעלעגאציע וואס איז ארויסגעשיקט געווארען קיין טאקיא. אבער פון שיקען אזא דעלעגאציע ביז שליסען א מיליטערישען בונד איז נאך א ווייטער מהלך, ווייטער ווי פון רוים ביז טאקיא.

עס ענטשטעהט אנ׳אנדערע פראגע. צי איז אויך יאפאן פעראינטערעסירט אין א דערנעהנטערונג מיט איטאליען? וואס קען איהר אייגענטליך געבען איטאליען וואס איז אפגעשוואכט צוליב דער מלחמה אין אביסיניען, און וואס האט פערלוירען א גרויסען טייל פון איהר פרעסטיזש אין אייראפע, און האט דערצו נאך פערלוירען דאס רוב פון איהרע עקאנאמישע פאזיציעס, עס איז זעהר צווייפעלהאפט צי יאפאן וועט צוליב פראבלעמאטישען נוצען פון א בונד מיט איטאליען מקריב זיין איהרע בליטיגע אינטערעסען אין אפריקא, וואו זיי שטויסען זיך צוזאמען מיט די איטאליענישע אינטערעסען.

דאס הארטנעקיגע און שווייגענדע ארייטדרינגען פון די יאפאנער קיין אפריקא איז שוין לאנג נישט געבליבען קיין סוד, עס איז נישט פאראן קיין איין רעגירונג אין צפון-אפריקא, וואס זאל נישט פעסטשטעלען אז די יאפאנער טרעפט מען אין אלע מעהר אדער ווייניגער בעדייטענדסטע צענטערען — פארט-סאאיד, קאאירא, דזשיבוטי, און אדיס אבעבא. צפון אפריקא און בעזונדערס אביסיניען, איז אונערשעפליכער אפזאץ מארק פאר די ביליגע יאפאנישע סחורות. און נישט נאר דאס עס איז אויך א לאנד פאר אונבעגרענעצטע מעגליכקייטען פאר דער יאפאנישער אימיגראציע פאר דעם איבערפלוס פון איהר בעפעלקערונג, דעריבער וואלט די עראבערונג פון אביסיניען דורך די איטאליענער געווען זעהר נישט געוואונשען פאר יאפאן.

ווי מיר זעהען איז צווישען יאפאן און איטאליען נאר נישט פאראן קיין געמיינזאמע אינטערעסען נאר להיפוך, זייערע אינטערעסען שטעהען אין א שרייענדער סתירה.

עס איז אויך שווער צו געפינען אזעלכע געמיינזאמע אינטערעסען צווישען איטאליען און דייטשלאנד, וואס זאלען בעוועגען די לעצטע זיך אפצוזאגען פון דער מיט אזוי פיל שוועריגקייטען דערגרייכטער דערנעהנטערונג מיט ענגלאנד, וועלכען מען גיט אין דייטשלאנד צו א גרויסע בעדייטונג. דערמיט ערקלערט זיך די צוריקגעהאלטענקייט און אונפעראינטערעסירטקייט וואס דייטשלאנד ווייזט ארויס פון אנהויב אן זייט עס איז אויסגעבראכען דער איטאליעניש-אביסינישער און איטאליעניש-ענגלישער קאנפליקט, ווען עס איז אין אקטאבער פון פערגאנגענעם יאהר בעשטימט געווארען דער נייער איטאליענישער פארשטעהער און די אייראפאאישע פרעסע האט דעם פאקט בעמיהט זיך צוצוגעבען די בעדייטונג פון א איטאליעניש-דייטשער דערנעהנטערונג האט די דייטשע פרעסע איינשטימיג אונטערגעשטראכען די נישט ריכטיגקייט פון דער דאזיגער מיינונג. בעזונדערס בולט איז דאס געקומען צום אויסדרוק אין היטלערס רעדע, וואס ער האט געהאלטען אויפן צוזאמענפאהר אין נירענבערג: „מיר פערנעהמען נישט שום פאזיציע לגבי די געשעהענישען וואס האבען נישט קיין שייכות מיט דייטשלאנד און וועלען זיך נישט לאזען אריינציהען אין אזעלכע געשעהענישען". ס׳איז נישט פאראן קיין סיבה אנצונעמען אז זייט די ווערטער זענען געזאגט געווארען זאל זיך האבען עטוואס געענדערט. וואס קען פאר דייטשלאנד זיין א בונד מיט איטאליען? די פעראייניגונג מיט עסטרייך? שושניג׳ס רייזע קיין פראג בעווייזען, אז אין וויען זענען ענטשטאנען ערנסטע בעאונרוהיגונגען וועגען דעם און אז עס ווערען שוין אנגענומען ערנסטע געגען מיטלען. ווי עס איז צו זעהען בעמיהט זיך עסטרייך צו שאפען א אריענטאציע אויף דער קליינער קאאליציע אין מערב אייראפא בכדי אויב דאס וועט נויטיג זיין זיך צו שטיצען אנשטאט אויף איטאליען — אויף מערב-אייראפא.

עס איז דעריבער נישט צו גלויבען, אז דייטשלאנד זאל איצט געהען אויף א דערנעהנטערונג מיט איטאליען בעת מען שטרעקט אויס צו איהר די האנד פון פראנקרייך. נישט אומזיסט רעדט מען וועגען ענגליש - דייטשע - פראנצויזישע געשפרעכען וואס זאל פארקומען שוין אין די נאהענסטע טעג.

די פעראייניגטע ענגלישע און פראנצויזישע פלאטען אויפן מיטעללענדישען ים וועלען גורם זיין אז די קלאנגען וועגען פאנטאסטישע מיליטערישע בונדען זאלען אינגאנצען פערשווינדען

ענדעקישער גדול וועגען לעגיסלאטיוון ראט פאר א"י

דער ענדעקישער גדול ריבארסקי האט אין נעכטיגען „הויענניק נאראדאווי" פערעפענטליכט א ארטיקעל וועגען דעם... לעגיסלאטיוו ראט פאר ארץ-ישראל. דער פראפעסאר וויל פון דער שטעלונג וואס דאס יודישע פאלק האט אנגענומען לגבי דעם פלאן פון דער ענגלישער רעגירונג שמידען א געוועהר געגען די יודען אין פוילען.

ריבארסקי ווייזט אן אין זיין ארטיקעל אז די יודען פון דער גאנצער וועלט פראטעסטירען געגען פראיעקט פון א לעגיסלאטיוו ראט אין פאלעסטינא, וואס די בריטישע רעגירונג האט דארט בדעה איינצופיהרען, די יודישע מאניפעסטאנטען אין ווארשא פאדערען אפילו אויף די פוילישע רעגירונג אז זי זאל אינטערוועניהרען וועגען דאזיגען פראיעקט."

רעדענדיג וועגען דעם פראיעקט שרייבט ריבארסקי אז: „די יודען פראטעסטירען נישט דערפאר וואס דער ראט איז ווייט פון די דעמאקראטישע אידעאלען, וואס ער בעריקזיכטיגט נישט אין א גענוגענדער מאס דעם ווילען פון דער בעפעלקערונג, ניין, די יודען אין פאלעסטינא זענען נישט קיין אנהענגער פון דעמאקראטיע, זיי פראטעסטירען דערפאר וואס דער פראיעקט זעהט פאר נעבען דער יודישער פארשטעהערשאפט אויך א פארשטעהער פון דער אראבישער בעפעלקערונג. די אראבער זענען אין דעם פראיעקט נישט פריווילעגירט אבער די יודען ווילען נישט מסכים זיין אז מען זאל זיי צולאזען צום ווארט".

„נישט קוקענדיג וואס די יודען — שרייבט ווייטער ריבארסקי — זענען אין פאלעסטינא אין דער מינדערהייט און דערצו אין א נישט בעדייטענדע מינדערהייט, איז די דאזיגע ערד, אין זייער איבערציגונג, זייער פאטערלאנד. זיי האבען דאס אויסשליסליכע רעכט צו רעגירען, די „פרעמדע עלעמענטען, וועלכע עס זענען לויט זייער מיינונג די אראבער, דארפען בעזייטיגט ווערען, יעדענפאלס דארפען זיי בעזייטיגט ווערען פון דעם פאליטישען איינפלוס. אין בעסטען פאל זענען די יודען גרייט צו אנערקענען פאר דער אראבישער מעהרהייט — די רעכט פון א מינדערהייט".

אויפגעבויט אזא שקר-בריק וועגען דעם כלומרשט׳ען ווילען פון די יודען צו בעגרעניצען די רעכט פון די אראבער אין ארץ ישראל, געהט ריבארסקי איבער צו רעדען וועגען די יודען אין פוילען און קומט צו פאלגענדע אויספיהרונגען:

די יודען אין פאלעסטינא ווילען נישט אנערקענען די פאליטישע רעכט פון דער ארטיגער בעפעלקערונג וואס וואוינט שוין דארט גאנץ לאנג. זיי בעהאנדלען די אראבער ווי בירגער פון צווייטער מדרגה. ווי פרעמדע, אויסלענדער. און די דאזיגע אראבער וואוינען דארט לענגער ווי די יודען אין פוילען, און אין פוילען פאדערן די יודען פולע פאליטישע רעכט. זיי מיינען אז עס קומט זיי דיזעלבע רעכט אין פוילען ווי די קעהנדיגע פאליאקען. זיי פעררופען זיך אין פוילען אויף דעם רעכט פון מענשען בירגער, אויף די דעמאקראטישע אידעאלען. זיי זענען גרייט הימעל און ערד צו בעוועגען געגען יענע וואס זאגען זיי אפ גלייכע רעכט מיט די פאליאקען, אבער אין פאלעסטינא פערגעסען זיי וועגען די אלע פרינציפען.

מען וואלט אייגענטליך געקענט אנערקענען פאר די יודען אין פוילען דיזעלבע רעכט וואס די יודען אין פאלעסטינע ווילען אנערקענען פאר די אראבער... מיר קענען נישט אנערקענען קיין דאפעלטע יודישע בוכהאלטעריע, מיר קענען נישט מסכים זיין אויף א ספעציעלער פריווילעגיע פון „אויסדערוועהלטען פאלק".

די יודען האבען זייער פאטערלאנד, ערד וואס זיי האלטען פאר זייער אייגענטום. אבער אויך מיר האבען אונזער ערד. מיטן מאמענט וואס די יודען האבען זיך דערפיהלט אלס פאלק, מוזען זיי מסכים זיין מיטן פאקט אז אויף פרעמדער ערד זענען זיי אויסלענדער. די אידעע פון פאלק נעהמט אן אין צוואנציגסטען יאהרהונדערט קאנקרעטע פארמען. א פאלק איז נישט די אלע איינוואוינער פון עפעס א מלוכה אומאפהענגיג פון וואו און ווען זיי זענען געקומען. אנ׳אנדער אינהאלט מוז אנגענומען דאס בירגער-רעכט אין א נאציאנאלער מלוכה. א פאלק איז ווי אם ענגסטען צוזאמענגעבינדען מיט דער ערד, איז דער אונטיילבארער הער פון דער דאזיגער ערד, וואס הערשט אויף דער דאזיגער ערד עס פערשטעהען עס גוט די יודען אין — פאלעסטינא.

אבער זיי ווילען דאס נישט פערשטעהען אדער זיי מאכען זיך נישט פערשטעהען אין פוילען. אבער אויך דא וועט קומען צו דער אנערקענונג פון פרינציפ אז קיינער קען נישט האבען דיזעלבע רעכט אין א פרעמדער מלוכה וועלכע ער דארף האבען אין זיין מלוכה. בכדי דעם דאזיגען פרינציפ אריינצוקלאפען די יודען, וועלכע ווילען ביי אונז פריווילעגיעס, וועט דער פאלעסטינער ארגומענט צונויץ קומען

דאס דאזיגע ארטיקעל פון ענדעקישען גדול, ווי מיר זעהען, איז פול צביעות, ארויסגעהענדיג פון דער פאלשער הנחה, און פאלשער בעלייכטונג און סתם ליגענס, וועגען דער בעפעלקערונגס פראבלעם אין ארץ ישראל מישט ריבארסקי אוים די בעגריפען פאלק און מלוכה. דער דאזיגער שווינדעל איז אייגענטליך נישט ריבארסקים אויפטו. ער האט דאס איבערגענומען פון שכנישען היטלער-לאנד. ער פערגעסט אבער, אז אויך אין דייטשלאנד וואוינט אנדערהאלבען מיליאן פאליאקען וואס שטעהען איצט אין א ביטערען קאמף פאר זייערע נאציאנאלע און בירגערליכע רעכט, און מיט זיין צונויפמישען די בעגריפען פאלק און מלוכה טוט ער זיי אויך נישט קיין גרויסע טובה. ער פערגעסט אויך, אז פוילען האט א גאר נישט קשה׳דיגען פראצענט פערשידענע מינדערהייטען און דאס וואס לאזט זיך דורך טעראר און אונטערדריקונג אדורכפיהרען אין נאצי-דייטשלאנד איז זיך נישט פארצושטעלען אין פוילען.

ער האט געוואלט ראטעווען די מענשהייט דורך שעדליכע אפעראציעס אויף מענער

סענסאציאנעלער פראצעס אין וויען פון א חברה-מאַן, וואס האט געשפּילט די ראָלע פון א רעוואָלוציאָנער. — די סקאַנדאַליעזע זאַכען, וואס ער האט אָפּגעטון!

דאָך ווי פ. ר. איז פערוויקעלט אין א רייהע פראצעסען, וועגען וועלכע עס איז כדאי דאָ צו דערצעהלען.

ער איז אַ העכסט געבילדעטער מענש, אַ גלענצענדער רעדנער און שרייבער, א בעדייטענדער טעאָרעטיקער און אַגיטאטאָר פון ראדיקאַלע אידעען. פערזענליך איז ער א שטיל מענשעל, וואָס קען, דוכט זיך, נישט א פליג פון דער וואַנט פערטרייבען. ער איז א יוד, וועלכער שטאמט פון אונגארן, — מען זאָגט פון א זעהר פרומער יודישער פאמיליע; זיין זיידע, זאָגט מען, איז געווען א רב. אָבער ער איז א יוד פון יענע יודען, וועלכע שעהמען זיך מיט יודישקייט. ער האָלט זיך פאר אַ פאָלגעם דייטש און פאר אַ גרויסען קעמפער; אָבער זיין „הויפט-קאמף", ווי עס האָט זיך איצט אַרויסגעוויזען, בעשטעהט אין דעם, וואָס ער פרעדיגט, אַז מענשען, מענער הייסט עס, זאָלען מעגען האָבען א סך ווייבער, וויפיל זייער הארץ גלוסט און ווי אַ זאַך מאכט זיך, זאָלען זיי קיין קינדער נישט האָבען, ווייל קינדער האָבען — פרעדיגט פ. ר. — איז דאָס גרעסטע אומגליק פאר דער מענשהייט; זענען זיי קליין, קאָסטען זיי אַ סך געלד, מוזט איהר געבען, זיי זאָלען געזונט זיין, עסען, שיך, קליידונג, א וואוינונג און לערנונג: וואַקסען זיי אונטער, קאָסטען זיי נאָך מעהר געלד און דאַן, אַז זיי זענען שוין גרויס געוואָרען, דאַרפט איהר געבען אויסהאַלטונג פון אַלעם גוטען און דאַן מוזט איהר זיי חתונה מאכען און געבען נדנס... אָבער אַז איהר לעבט מיט א סך ווייבער און איהר האָט מיט זיי קיין קינדער נישט, איז דאָס אי גוט און אי ביליג... דאָס איז ממש א גליק פאר דער מענשהייט...

קאָנט איהר דאָך מיינען, אַז דאָס איז אַזאַ שפאס? הויבט זיך נישט אָן! עס איז דער ריינער אמת. פ. ר. פיהרט שוין יאָהרען - לאַנג אַ קאמף צו לעזען אָט די ברענענדע פראגע פון דער אונטערדריקטער מענשהייט. ער האַלט וועגען דער פראגע רעדעס. ער שרייבט ארטיקלען און פיהרט אָך אַ גרויסע אַגיטאַציע.

אָבער נישט נאָר מיט ווערטער פיהרט ער וועגען דעם זיין קאַמף, נאָר פון דער טעאָרעטישער אַגיטאַציע איז ער איבערגעגאנגען צו טאטען, צו מעשים טובים הייסט עס, און ער האָט טאקע אין דער פראקטיק דורכגעפיהרט זיין פלאַן צו בעגליקען די מענשהייט.

נישט מעהר, דער פלאַן איז ווי אַלע גוטע פלענער, אַ קאַפּיטשקע נישט געראטען. עס איז כדאי צו הערען ווי אַזוי עס איז נישט געראטען:

מיט אַ צייט צוריק האָט דער בעריהמטער מעדיצין - פראָפעסאָר לודוויג שמערץ, אין גראץ, עסטרייך, געמאַכט אַ וויסענשאַפטליך - מעדיצינישע ענטדעקונג, לויט וועלכער מען קאָן דורך אַן אָפּעראציע מאכען, אַז יונגע מענער זאָלען זיין אומפרוכטבאַר, דאָס הייסט אַז זיי זאָלען קיין קינדער נישט ברענגען אויף דער וועלט, צייטווייליג אָדער אויף שטענדיג, ווי איינער וויל.

די ענטדעקונג האָט א מעדיציניש-וויסענשאַפטליכען נאָמען, וועלכען איך האָב געוואוסט און פערגעסען. די אָפּעראציע האָט דעם נאָמען: „אונטערבינדונג".

אַלענפאלס איז דאָס א מעדיצינישע אנגעלעגענהייט. ווייל נישט-מעדיצינער פערנעמען זיך דאָך נישט מיט מעדיצינישער וויסענשאפט, בלויז פ. ר. האָט אַ בעם געטון די זאך אין זיינע הענט. ער האָט, ווי שוין דערצעהלט, אָנגעפיהרט וועגען דעם אַ גרויסע פּראָפּאַגאַנדע דורך רעדעס און שרייבען, גלייך ווי עס וואָלט איהם געגאנגען אין לעבען. דאָס בוך, וואָס ער האָט אָנגעשריבען וועגען דעם, טראגט טאקע דעם טיטעל פון דעם וויסענשאַפטליך-מעדיצינישען נאָמען פון פראָפעסאָר שמערץ'ס ענטדעקונג. דאָס בוך האָט געהאַט א ריזיגען ערפאָלג. עס האָט זיך פערקויפט אין טויזענדער עקזעמפלאַרען.

דורך דער דאָזיגער פראפאגאנדע פאר דער „אונטערבינדונג", פון וועלכער פ. ר. האָט זיך געמאכט א קוואַל פון „פערדינסטען", האָט ער ערוואָרבען אַ מאסע אָנהענגער, סיי פון די ראדיקאלע קרייזען און; סיי פון אַנדערע קרייזען. וואָס זשע טוט ער? פערווירקליכט ער זיין „אידעע" אין דער פראקטיק, ווי אונגלויבליך דאָס זאָל נישט קלינגען.

(קארעספאנדענץ)

אין עק שטאט, אין אַן הינטער-געסעל, אין דער וואוינונג פון אַן אָרימער אַלטער פרוי, האָט ער אָפּגעדונגען א האַלב פינסטער צימערעל און דאָרט האָט ער, אין געהיים, איינגעאָרדענט אַן „אָפּעראציע-זאַל". עס איז נישט געווען פיל וואָס איינצוריכטען. מען האָט אוועקגעשטעלט א קוך-טיש מיט אַ בענקעל און — פאַרטיג.

נו, און פאציענטען? — וועט איהר פרעגען.

— זענען טאקע באמת געקומען פאציענטען, יונגע מענער, אום זיך צו מאכען די געוויסע אָפּעראציע?!

איהר מעגט יאָ לאַכען, צי נישט לאכען, אַלענפאלס איז עס אַ טרויעריגער שפאס. יאָ, די פאציענטען זענען געקומען אין די צעהנדליגער. און דורכגעפיהרט די אָפּעראציע איבער די יונגע מענער, אום זיי זאָלען נישט ברענגען קיין קינדער אויף דער וועלט, האָט איינער אַ בולגארישער מעדיצין-סטודענט פ. ל. דאָס איז אַ בעזונדערער טיפּ פאַר זיך.

ער שטאמט פון א דאָרף אין בולגאריע, וואו ער איז געווען אַ חזיר-קוילער. זיין פאָטער, א רייכער פויער, אַ בעל-גוף, האָט געשיקט זיין זוהן קיין וויען אויסצושטודירען אויף דאָקטאָר. „שטודירט" ער שוין טאקע העכער 27 יאָהר, נאָר קיין איין עקזאמען האָט ער נאָך נישט געמאכט, און יעהרענד דער צייט האָט ער נישט בעוויזען אויסצולערנען זיך עטליכע ווערטער דייטש. עס איז א סברה, אַז ער ווייסט אפילו נישט זיך צו בענוצען מיט א שניפּטוך. אין די מעדיצינישע לערן-ביכער קוקט ער אריין ווי אַ האָן אין „בני אדם". אין אוניווערזיטעט, ביי די לעקציעס פון די פראָפעסאָרען, זיצט ער ווי אַ טויבער אויף אַ יאַריד. ער געהט אָנגעטון אין שטיוועל און טראגט א פאפאכע אויפ'ן קאָפּ. זיין טאַטע, דער רייכער פויער, שיקט איהם אַהער שוואַרצע ברויטען, גרויסע ווי אַטאמאָביל-רעדער, טעפּ מיט האָניג, דייטשקעלעך פּוטער, פּעסעלעך שנאַפּס, שאַפּענע קעזעלעך, זייטעלעך געבראטענע שעפּסען-פלייש, און האַלב-געראייכערטע חזירים מיט איין אויער און מיט א ווידעלע. זיצט זיך דעם טאטענ'ס זוהנדעל, עסט און טרינקט פון שענסטען און בעסטען און ער „שטודירט" אויף דאָקטאָר שוין העכער א פערטעל יאהר-הונדערט און ער דרעהט זיך אין די ראדיקאלע קרייזען.

אָט דעם דאָזיגען בולגארישען מעדיצין-סטודענט פ. ל., אַ וואַזשנער אויטאָריטעט אויפ'ן מעדיצינישען געביט, האָט עס דער בעל-דבר פ. ר. געדונגען, אום ער זאָל מאַכען די אָפּעראציעס...

דאָס איז אַזוי אָנגעגאנגען מאָנאַטען לאַנג... ביז דער סקאַנדאַל איז אַרויסגעקומען; ווייל אַלע די יונגע מענער, פ. ר'ס אָנהענגער, איבער וועלכע מען האָט דורכגעפיהרט די אָפּעראציע, זענען, נעבעך, פערומגליקט געוואָרען. זיי זענען אינגאנצען געוואָרען אויס מענער. דער בולגארישער מעדיצין-סטודענט האָט זיי געמאַכט פאַר דאָס, וואָס מען רופט אָן יעיונוכען. אויסער דעם, זענען מאנכע פון די אָפּערירטע קראַנק געוואָרען.

אַז די זאַך איז אַרויסגעקומען אין דער עפענטליכקייט, האָט דער בולגארישער מעדיצין-סטודענט געמאַכט א יבריח, און פ. ר. איז אַרעסטירט געוואָרען.

ביי זיין ערשטען פראצעס האָט ער זיך פאַר דעם ריכטער פערענטפערט מיט דעם, אַז ער האָט געמאַכט פראפאגאנדע פון דער געוויסער אָפּעראציע בלויז אויס אידעאַליזם און ריינער מענשען-פריינדליכקייט. ער האָט דאַדורך געוואָלט ווערען א וואוילטעטער פון דער מענשהייט, און איבערהויפּט האָט ער געוואָלט פערזאָרגען די אָרימע פּראָלעטאַריער, זיינע אָנהענגער, אַז זיי זאָלען נישט האָבען קיין קינדער. אָבער דער ריכטער האָט איהם נישט געגלויבט. עס איז אין געריכט פאָרגעלעזען געוואָרען א רייהע בריף פון זיינע אָנהענגער, וועלכע האָבען זיך געלאָזט מאכען די אָפּעראציע און זענען פערומגליקט געוואָרען. אין די בריף ווערט ער בעשימפּט אַלס פערפיהרער און אונמענש.

דער סוף איז געווען, אַז ער איז פעראורטיילט געוואָרען צו זעקס מאָנאַטען געפענגניש פאַר שעדיגען מענשען דאָס געזונט.

אָפּגעזעסען די זעקס מאָנאַטען איז ער אַרויס פריי. אָבער נאָך אַנדערע פערומגליקטע פאציענטען, וועלכע האָבען זיך ביז דאַן געשעהמט, האָבען יעצט ווידער געמאַכט געגען איהם אַ שטראָף-אַנצייגע, און די פּראָקוראַטור האָט ווידער געגען איהם פערפיהרט אַ שטראָף-פּראָצעס.

ביים צווייטען פּראָצעס האָט ער אַרויפגעוואָרפען די גאַנצע שולד אויף דעם אַנטלאָפענעם בולגארישען מעדיצין-סטודענט, וועלכער האָט דורכגעפיהרט די אָפּעראציעס און געשניטען מענשען מיט אַ קיך-מעסער, און שלעכט געשניטען! וואָס זשע איז ער שולדיג, אַז יענער האָט נישט געקענט גוט שניידען? ער האָט אויך געטענה'ט, אַז די אָפּעראציע איז נישט קיין געפעהרליכע. עס איז ממש א קינדער-שפּיל און נישט מעהר

האָט דער געריכט גערופען דעם פּראָפעסאָר שמערץ אַלס עדות, וועלכער האָט אין געריכט ערקלערט, אַז די אָפּעראציע איז ווירקליך נישט קיין געפעהרליכע און זי קען אויך זיין ערפאָלגרייך דעמאָלט, ווען זי ווערט, נאַטירליך, דורכגעפיהרט פון מעדיצין-דאָקטוירים, אָדער פון פּראָפעסאָרען, ביי היגיענישע בעדינגונגען, ווי עס פאָדערט זיך ביי אַלע אָפּעראציעס.

אַזוי האָט עדות געזאָגט דער פּראָפעסאָר שמערץ.

אויף דעם גרונד פון דעם דאָזיגען עדות זאָגען איז פ. ר. ווידער פון געריכט יעצט פעראורטיילט געוואָרען צו איין יאָהר געפענגניש פאַר שעדיגען מענשען דאָס געזונט און זיי ברענגען אין לעבענס-געפאַהר.

מאסקוה

דאס לעבען אין ארץ-ישראל

ידיעות פון דער יודישער טעלעגראפען אגענטור

וואַנדאַליסטישע מעשים פון אראבער.

ירושלים. אומבעקאַנטע פערברעכער האָבען אומגעוואָרפען דעם פּאַרקאַן פון כפר החורש אין די בערג פון נצרת אויף אַ קילאָמעטער די לענג. גלייכצייטיג זענען אויסגעריסען געוואָרען 800 פרוכט- און וואַלד-בוימער. קענטיג אַז דער וואַנדאַליזם איז אָפּגעטון געוואָרען דורך אַן אָרגאַניזירטער באַנדע.

יק"א אָפּגעשטעלט איהר טעטיגקייט אין טערקיי. צרות פון פוילישע יודען אין טערקיי.

תל-אביב. ווי בעקאַנט, האָט די טערקישע רעגירונג אַרויסגעגעבען אַ פעראָרדענונג, אַז די יק"א טאָר זיך נישט פערנעמען מיט קיין פילאַנטראָפּישער אַרבייט פאַר יודען אין די גרעניצען פון דער טערקישער מלוכה. איצט ווערט דער „הארץ" מיטגעטיילט פון קאָנסטאַנטינאָפּאָל, אַז די לייטונג פון יק"א האָט אָפיציעל געמאָלדען דער טערקישער רעגירונג, אַז זי האָט לגמרי אָפּגעשטעלט איהר אַרבייט אין טערקיי.

ווי דער „הארץ" גיט אויך איבער, האָבען 500 פוילישע און רומענישע יודען אין קאָנסטאַנטינאָפּאָל אויסצושטעהן גרויסע צרות פון דער טערקישער רעגירונג, וועלכע דערלאָזט פשוט נישט, מען זאָל זיי געבען סערטיפיקאַטען קיין א"י, און זיי געפינען זיך דעריבער אין אַ שרעקליכער לאַגע.

אַנשטאָט 900 אין 1920 לערנען היינט אין דאָרפישע אראבישע שולען 22 טויזענד קינדער.

ירושלים. לויט אַן אָפיציעלער מעלדונג וואָס די רעגירונג האָט פערעפענטליכט, האָבען זיך אין די יאָהרען 1919-20 געלערנט 900 אראבישע שילער און שילערינס אין 30 דאָרפס-שולען. היינט צו-טאָג, אָנהויב 1936, בעטרעפט די צאָהל אַראַבישע דאָרפס-שולען 309 און די צאָהל שילער און שילערינס — 23.000.

אין 200 שולען בעקומען אויך די שילער אַ לאַנדווירטשאַפטליכע ערציהונג דורך אינסטרוקטאָרען, וואָס זענען דורכגעגאַנגען די אַגראָנאָם-שול אין טיל-כרם. די געבוידעס פון דאָס רוב שולען זענען געבויט לויט די מאָדערנסטע פאָדערונגען און אַ גרויסער טייל פון זיי איז אויפגעבויט געוואָרען אויף די מיטלען פון די דערפער.

הונגער סכנה אין עבר הירדן.

ירושלים. פון אמאן, דער הויפּט-שטאָט פון עבר-הירדן, ווערט מיטגעטיילט, אַז אין גאַנצען לאַנד הערשט אַ שרעקליכע טריקעניש. די גאַנצע תבואה איז פערברענט געוואָרען. פון די סטאַדעס פאַלען טעגליך אין די הונדערטער. די פרייזען אויף מעהל זענען געשטיגען און מען האָט מורא, אַז היי-יאָהר וועט אין עבה"י אויסברעכען אַ הונגער.

גרויסע רעגענס אין דרום א"י.

ירושלים. אין דער גאַנצער געגענד צווישען באר-שבע און עזה זענען די טעג געווען שטאַרקע רעגענס און פערפלייצט דעם גאַנצען שטח. צוליב די גרויסע געוויסערן איז אָפּגעשטעלט געוואָרען די קאָמוניקאַציע צווישען באר-שבע און עזה.

רעגירונגס - אגראר - באַנק אין א"י הויבט אָן פונקציאָנירען.

ירושלים. אינגיכען וועט פאָרקומען די עפענונג פון דער רעגירונגס-אַגראַר-באַנק און אין די נאָהענטסטע וואָכען הויבט זי אָן פערטיילען די ערשטע הלואה. דעם גרעסטען טייל פון קאַפּיטאַל האָבען אַריינגעלייגט ענגלענדער און אַ טייל — יודען. עס בעטייליגען זיך אין איהר אַסעקוראַציע-געזעלשאַפטען און פערשידענע באַנקען. אַלס גענעראַל-דירעקטאָר איז בעשטימט געוואָרען מר. נאָעל קיריו, וואָס איז יאָהרען-לאַנג געווען דער דירעקטאָר פון אַן אַגראַר-באַנק אין עגיפּטען.

א נייער שאָסעי תל אביב — פתח-תקוה.

תל-אביב. כדי צו פערלייכטערן די שטאַרקע בעוועגונג צווישען פתח-תקוה און תל-אביב טראַכט מען צו בויען אַ צווייטען שאָסעע, וואָס וועט זיך ציהען לענג-אויס דעם אַלטען שאָסעע, אויף וועלכען עס וועלען פערקעהרען בלויז לאַסט-אויטאָמאָבילען.

בעוואַלדערונג פון א"י.

ירושלים. די רעגירונג האָט אויסגעאַרבייט אַ פּלאַן צו בעוואַלדערן אין משך פון פינף יאָהר 25 טויזענד דונאַם באָדען, דערונטער אויף דעם הר-הזיתים, וועלכער וועט נאָך דעם היינטיגען ווינטער פערפלאַנצט ווערען מיט פערשידענע בוימער.

צו וועמען געהערט אקאבא? בענייאונג פון פערהאַנדלונגען צווישען ענגלאַנד און איבן-סאַוד.

ירושלים. סוף חודש וועלען בעגיינט ווערען די פערהאַנדלונגען צווישען דער ענגלישער רעגירונג און איבן-סאַוד וועגען דער ענטגילטיגער לעזונג פון דער פראַגע וועגען אקאבא. צווישען ענגלאַנד און איבן-סאַוד הערשען גרויסע חילוקי-דעות, וועגען דעם דאָזיגען פאַר ענגלאַנד וויכטיגען סטראַטעגישען פונקט. איבן-סאַוד טענה'ט, אַז אקאבא ליגט אין די גרעניצען פון סאַוד-אַראַביען, בעת ענגלאַנד שטעהט אויפ'ן שטאַנדפּונקט, אַז אקאבא געהערט צו א"י.

שטורמדיגע צייטען

78

ראָמאַן

די דאָזיגע סצענע האָט אַלעמען אַזוי איבערראַשט, ווי פאַר זייערע אויגען וואָלט געשעהן אַ נס, עפּעס אַן איבערנאַטירליכער וואונדער. אַ ווייל זענען אַלע געבליבען שטעהן ווי פערגליווערט. בלויז אַ שרעק-אויסגעשריי האָט זיך אַרויסגעריסען פון אַלעמענס ברוסט.

אָבער באַלד זענען די סאָלדאַטען געקומען צו זיך. זיי זענען צוגעלאָפען צו סעלים-כאַנ'ס ליגענדיגען קערפּער און אָנגעהויבען שיסען אין איהם. און באַלד איז זיין קערפּער דורכגעלעכערט געוואָרען ווי אַ זיפּ, אין בוכשטעבליכען זין פון וואָרט.

סעלים-כאַנ'ס קערפּער האָט עטליכע מאָל געגעבען אַ צאַפּעל, די האַנט, וואָס איז געווען פערקראַמפּט אין אַ פויסט, האָט זיך עטליכע מאָל אַ הויב געטון. ווי ער וואָלט זיך געוואָלט פערטיידיגען מיט דער דאָזיגער פויסט, דערנאָך איז ער געבליבען ליגען אומבעוועגליך.

אפילו נאָך איצט האָבען די סאָלדאַטען מורא געהאַט צו איהם זיך צוצוריהרען... און כדי צו זיין אינגאַנצען זיכער, אַז סעלים-כאַן איז טאַקע טויט, האָבען זיי איהם גענומען שטעכען אין לייב מיט די שפּיזען פון די ביקסען...

— נו? — האָט קיביראָוו געפרעגט, אַליין זיך נישט גלויבענדיג, אַז סעלים-כאַן איז טויט, — ער לעבט נאָך?

— טויט, וואָס טויט הייסט! — האָבען בעשטעטיגט די סאָלדאַטען, וועלכע האָבען דעם טויטען קערפּער געשטאָכען מיט די שפּיזען פון די ביקסען. — דורכגעלעכערט ווי אַ זיפּ.

סעלים-כאַן איז געווען טויט. איצט האָט שוין מעהר אין דעם קיין צווייפעל נישט געקענט זיין.

* * *

דער לעצטער קאַמף מיט סעלים-כאַנ'ען האָט געקאָסט פיר טויטע און זיבען פערוואונדעטע. צווישען די לעצטע האָט זיך, ווי מיר ווייסען, אויך געפונען קיביראָוו. ער האָט געמוזט ליגען צוויי חדשים צייט אין שפּיטאָל, ווייל דער אָרעם און דער אַקסעל זענען געווען ביי איהם דורכגעשאָסען.

נאָכדעם, ווי מען האָט זיך אָפּגעפאַרטיגט מיט סעלים-כאַנ'ען, איז א גרעסערע אָפּטיילונג מיליטער אַוועק אין דאָרף אַלט-אַלדא, וואו עס האָבען שוין אומגעדולדיג געוואַרט סעלים-כאַנ'ס מענשען אויף זייער פיהרער, כדי זיך צו לאָזען קיין גראָזני, און אויספיהרען דאָרט אַ רויב-אָנפאַל אויף דעם קאַנטאָר פון דער פירמע נאָבעל.

סעלים-כאַנ'ס מענשען האָבען געשטעלט אַ ווידערשטאַנד, אָבער די צאָהל מיליטער איז געווען אַ פיל-גרעסערע, און זיי האָבען זיך ענדליך אונטערגעגעבען. ווען מ'האָט קאַדי'ן און אַנדערע געזאָגט, אַז סעלים-כאַן איז טויט, אַז דאָס מיליטער האָט איהם געפאַקט און דערשאָסען, האָבען זיי זיך צולאַכט און געענטפערט:

— סעלים-כאַן קען נישט שטאַרבען. ער איז נישט טויט. דאָס האָט איהר געוויס אַ צווייטען דערהרג'עט, און איהר זאָגט, אַז ער איז טויט. פונקט ווי עס איז נישט מעגליך, אַז א קויל פון אַ ביקס זאָל אַראָפּהאַקען דעם שפּיץ פון אַ ריזיגען באַרג, אַזוי איז נישט מעגליך, אַז א קויל זאָל אַריין אין לייב פון אונזער כאַן...

זיי האָבען בשום אופן נישט געגלויבט, אַז זייער פיהרער איז טויט. דאַן האָט מען זיי אַוועקגעפיהרט צום אָרט, וואו ס'איז געלעגען סעלים-כאַנ'ס טויטער קערפּער. צוערשט האָבען זיי זיך דערנעהנטערט צום טויטען מיט אַן אומגלויבען, זייענדיג זיכער, אַז מען נאַרט זיי אָפּ.

אָבער ווען זיי האָבען זיך גענומען גוט איינקוקען אין סעלים-כאַנ'ס געזיכט, האָבען זייערע פּנימ'ער זיך שרעקליך אויסגעקרימט און אַ יאָמערליכער געשריי האָט זיך אַרויסגעריסען פון זייער ברוסט.

זיי זענען אַרויפגעפאַלען אויפ'ן טויטען קערפּער פון זייער פיהרער און האָבען אָנגעהויבען קושען זיין פערבלוטיגט געזיכט, זיינע פערבלוטיגטע הענד. און האָבען שרעקליך געוויינט.

— דו, כאַן, איז עס מעגליך? איז עס מעגליך, אַז דו ביזט טויט? דו — טויט? אַך, אַללאַ, אַללאַ, פאַרוואָס האָסטו געטויט דיין בעסטען דינער סעלים-כאַנ'ען?

זיי זענען לאַנג געלעגען אויף זיין טויטען קערפּער און געקושט יעדען אבר זיינעם. מ'האָט זיי קוים געקענט אָפּרייסען פון זייער טויטען פיהרער.

— אָבער וואו איז אַלי? — האָט קאַדי אויסגערופען, ווען מ'האָט איהם אָפּגעריסען פון סעלים-כאַנ'ס קערפּער — וואו איז דער כאַנ'ס בעסטער פריינד? אָ, אַלי וועט עס דאָך נישט איבערטראָגען, אַלי, אַלי, וואו ביזטו?... זעה, ווי אונזער פיהרער ליגט!... אָ, אַלי, אַלי, וואו ביזטו?...

קיביראָוו איז שוין דאָ נישט געווען. מ'האָט איהם שוין געהאַט אַריבערגעפיהרט אין שפּיטאָל. קיינער פון די אַרומיגע האָט דעריבער נישט בעוואוסט, וועמען קאַדי מיינט.

(ע. ה.)

„ביי א נישט-געפעלשטע פלעביסציט איבער דער יודען-פראגע אין דייטשלאנד

וואלטען צוויי-דריטעל פון אלע דייטשען געפאדערט אפצושאפען די אנטי-יודישע געזעצען"

ערקלערט א געוועזענער דייטשער מיניסטער פון דער קייזער-צייט

דייטשע רעגירונג שאצט דעם יודישען פערמעגען אין דייטשלאנד אויף 20 מיליארד מארק. — וואס מיינען וועגען נאצי-רעזשים די קאנסערוואטיסטען, וואס האבען געהאלפען היטלער'ן קומען צו דער מאכט?

בערלין (יט"א) דער בעקאנטער אמעריקאנער זשורנאליסט און סאציאלאג עליאס טאבענקין, וועלכער האט געוויילט א קורצע צייט אין בערלין און אבגעהאלטען געשפרעכען מיט א רייה העכערע רעגירונגס-בעאמטע און עלטערע דייטשע פאליטיקער פון קאנסערוואטיסטען-לאגער, האט פאר'ן פערלאזען דייטשלאנד זיך געטיילט מיט איינינע אויסלענדישע קארעספאנדענטען אין בערלין מיט זיינע איינדרוקען פון די דאזיגע געשפרעכען.

א הויכער רעגירונגס-בעאמטער — האט ע. טאבענקין מיטגעטיילט — האט איהם ערקלערט, דאס די דייטשע רעגירונג שאצט, אז די יודען אין דייטשלאנד בעזיצען נאך א פערמעגען אין ווערט פון אנ'ערך 20 מיליארד מארק. דאס איז די ערשטע שאצונגס-ציפער פון יודישען פערמעגען אין דייטשלאנד, וואס ווערט אנגעגעבען פון אפיציעלע קוועלען, און עס איז קיין ספק נישט, אז די דאזיגע ציפער איז זעהר שטארק איבערטריבען.

אין זייערע געשפרעכען מיט טאבענקינ'ען האבען א רייה עלטערע דייטשע שטאטסמענער (פיהרער פון די אמאליגע קאנסערוואטיווע פארטייען, וואס האבען אין יאנואר 1933 געהאלפען היטלער'ן קומען צו דער מאכט) אויסגעדריקט זייער אויסערסטע בעאונרוהיגונג צוליב דעם פערגעהם פון דער אנטי-יודישער קאמפאניע אין דייטשלאנד, וואס ווערט געפיהרט דורך די עקסטרעמיסטען פון דער נאצי-פארטיי.

די פיהרער פון די קאנסערוואטיווע פארטייען זענען דער עיקר אלארמירט צוליב דריי זאכען:

ערשטענס. די פאליטיק פון צווינגען יודען צו פערקויפען פאר א שיבוש זייערע געשעפטען צו אריער בעטראכטען די עלטערע פאליטיקער אלס א פארם פון ענטאייגנונג, וואס לויט איהר מהות אונטערשיידט זי זיך וועניג פון דער אמאליגער עקספראפריאציע-פאליטיק פון באלשעוויסטישען רעזשים אין רוסלאנד.

צווייטענס. רואינירענדיג די יודען אין דייטשלאנד, ווערען גלייכצייטיג רואינירט טויזענדער דייטשען, וואס פערלירען די ארבייט.

דריטענס, זעהר בעאונרוהיגענד איז די טאקטיק פון לינקען פליגעל פון דער נאצי-פארטיי, וואס שטרעבט צו שאפען אנ'אפאראט, וועלכער אין פראקטיש נישט עפעס אנדערש ווי א „נאצי-אינטערנאציאנאל" צו פראפאגאנדירען אין אויסלאנד די נאציאנאל-סאציאליסטישע פרינציפען לויט'ן מוסטער פון „קאמינטערן". די עלטערע דייטשע פאליטיקער זעהען פאר, דאס עס איז נישט ווייט די צייט, ווען דייטשלאנד וועט זיך צוליב דער דאזיגער פראפאגאנדע פערוויקלען אין אינטערנאציאנאלע שוועריגקייטען, עהנליך צו די שוועריגקייטען, אויף וועלכע עס טרעפט זיך אן פון צייט צו צייט די קרעמל-רעגירונג צוליב די אקציעס פון „קאמינטערן".

בעת זיינע געשפרעכען האט טאבענקין פעסטגעשטעלט, אז צוליב זייער דראסטישקייט האבען די נירענבערגער געזעצען געהאט פאר'ן דייטשען פאלק א פונקט פערקעהרטע ווירקונג ווי די, אויף וועלכער די דייטשע רעגירונג האט זיך גערעכנט. אדאנק די נירענבערגער געזעצען האבען די יודען געוואונען פאר זיך די סימפאטיעס פון דייטשלאנד'ס שכנים, וואס בעטראכטען די יודען אלס מערטירער.

א פערזענליכקייט, וואס האט אונטער'ן קייזער רעזשים אין דייטשלאנד פערנומען א מיניסטער-אמט, האט אין א געשפרעך מיט עליאס טאבענקין ערקלערט:

„ווען מיר, אין דייטשלאנד, וואלטען געקענט האבען אמת'ע שטים-רעכט און מען וואלט ביי אונז דורכגעפיהרט אנ'עכטען פלעביסציט איבער דער יודען-פראגע, וואלטען צוויי דריטעל פון אונזער פאלק געשטימט פאר דער אבשאפונג פון די אנטי-יודישע געזעצען. קיין שום דייטש, וואס האט איבערגעשריטען דאס 30-טע לעבענס-יאהר, בעטראכט נישט די נאציאנאל-סאציאליסטישע פראפאגאנדע אלס עפעס אנדערש ווי בלויז פאליטישע פראפאגאנדא. עס בעשטעהט אבער די געפאהר, אז די גאנצע דייטשע יוגענד — וועלכע וועט פון 1-טען אפריל 1936 געצוואונגען ווערען אריינצוטרעטען אין דער נאצישער רייכס-יוגענד-בעוועגונג — וועט ערצויגען ווערען אין פערדרעהטע און פאלשע פארשטעלונגען איבער דער יודען-פראגע".

אביסעלע קיביץ

(הומאר פון טאג)

קאנדוקטאר: איהר מוזט צאהלען א בילעט פאר דעם יונגעל.

פרוי: איך מוז שוין גארנישט.

קאנדוקטאר: פארוואס נישט? ער פערנעהמט א גאנצען פלאץ.

פרוי: מיך ארט עס נישט.

קאנדוקטאר: איך וועל דעם יונגעל ארונטערזעצען ביי דער ערשטער סטאציע.

פרוי: איהר קאנט עס טון, אויב איהר דענקט אויף אזא אופן ארויסציהען ביי מיר געלט.

קאנדוקטאר: וואס טוט זיך דא? ווי אלט איז דער יונגעל?

פרוי: פון וואנען זאל איך וויסען? איך זעה איהם דאס ערשטע מאל.

* * *

— איז עס אמת, אז אייער טאכטער האט חתונה געהאט מיט'ן בעקאנטען שנעל-לויפער?

— יא, ווי שנעל אבער ער זאל נישט זיין, אנטקעגען מיין טאכטער איז ער געבליבען הינטערשטעליג!

* * *

— א, פרוי איקס! פון וואנען קומען צו אייך אזעלכע בלויע אונטערגעהאקטע אויגען?

— דאס האב איך מיין מאן צו פערדאנקען.

— מעלדעט עס צו דער פאליציי.

— ב'וועל עס געוויס טון, זאל ער נאר, מיין מאן, פון שפיטאל צוריקקומען!

קאנאדישע בערג-פאליציי זוכט אצינד א שד מיט'ן נאמען וויטיגא, וואס פערקריפעלט אינדיאנער

ס'איז אומעטום אנגענומען, אז די קאנאדישע געהיים-פאליציי בעשטעהט פון זעהר פעהיגע מענשען, וואס קאנען אין עק-וועלט אויסזוכען דעם פערברעכער, וואס זיי דארפען. אבער ווען עס קומט זיי אויס צו פאקען דעם שרעקליכסטען פערברעכער, וועלכער בושעוועט אין דער נארד, וואו עס לעבען די קאנאדישע אינדיאנער, און וועלכער איז בעקאנט אונטער'ן נאמען וויטיגא, ווערען זיי אויס בריות.

עס איז שוין נישט דאס ערשטע יאהר וואס די קאנאדישע בערג-פאליציי יאגט זיך נאך וויטיגא'ן און קאן איהם נישט פאקען. אבער איצט האט ער אפגעטון פרישע צוויי שפיצלעך און עס האלט דערביי, אז א גאנצער דארף זאל אנטלויפען איבער איהם.

טאם ביטי, א האלבער אינדיאנער פון לאק לא ראנזש געגענט, אין דער נארט פון סאסקאטשעוואן, איז געקומען צו פליהען אין דער פאליציי-אפטיילונג פון מאנטרעאל לייק און געוויזען זיין פלייצע, וואס איז אפגעבערענט פון אקרופ. דערביי האט ער דערציילט, אז דער גרויסער וויטיגא איז געקומען, ווען איך האב געוואר'עמט א טאפ וואסער אויפ'ן פייער. דאס וואסער האט געזאטען ווען וויטיגא האט אראפגעכאפט דעם טאפ, צוגעלאפען צו מיר און עס מיר ארויפגעגאסען אויפ'ן רוקען".

אנ'אנדער אינדיאנער מיט'ן נאמען באד האט דערציילט, אז ווען ער איז געשלאפען איז אנגעקומען וויטיגא און האט איהם מיט א דראטיגען שטריק געמאכט פאר א קאליקע אויף א פוס.

ווער-זשע איז וויטיגא? ווי אזוי זעהט ער אויס?

טאם און באד מאלען איהם אויס אזוי: ער איז ריזיג גרויס, געהט אנגעטאן אין א ווייסען זאק און ביי די אויגען זענען אויסגעשניטען לעכער. די אויגען גלאנצען ווי ביי א ווילדער חיה. ער איז א שד, וואס אז ער כאפט זיך אן אן א דארף, דערגעהט ער די מענשען אזוי די יאהרען, אז זיי מוזען אנטלויפען פון דארטען.

די פאליציי האט שוין ביי אנדערע געלעגענהייטען געפרובט כאפען וויטיגא'ן. אבער נאך אלע אנשטרענגונגען, נאך אלע געוואגטע פלענער איז די פאליציי צוריקגעקומען מיט ליידיגע הענט. וויטיגא האט זיך נישט געלאזט כאפען.

די גרעסטע צרה מיט וויטיגא'ן איז, וואס ער לאזט טאקע איבער סמנים פון זיינע שפאן, אבער די שפאן און די פיס-צייכענס זענען אזעלכע, אז מען קאן נישט דערגעהען קיין [illegible] איז ער געלאפען קיין מזרח, אדער קיין מערב; קיין דרום, אדער קיין צפון. עס איז עפעס א פוס, וואס געהט הין און צוריק.

די פאליציי געהט מיט'ן גאנג, אז דערפאר האבען די אינדיאנער זיך איינגערעדט, אז וויטיגא שפרינגט אין דער לופטען, ווייל זיינע טריט לאזען זיך נישט דערקענען, און מען קאן קיינמאל נישט זעהען וואהין ער איז אוועק. די אינדיאנער אליין האבען, הפנים, געוואלט דערגעהען א טאלק וואהין ער האט געשפאנט, און אז זיי האט זיך נישט איינגעגעבען, זענען זיי געקומען צום בעשלוס, אז ער געהט נישט, נאר שפרינגט אין דער לופטען, פון די שטערען צו דער ערד און פון דער ערד צו די שטערען.

איין מאל איז א קאמפאניע אינדיאנער געקומען אין דער פאליציי-סטאנציע און מיט טויט-שרעק דערציילט, אז וויטיגא האט צוגעבונדען איין אינדיאנער צו א בוים, און וועט איהם דארטען לאזען אויסגעהען פון הונגער און דורשט. די פאליציי איז אוועק מיט דער קאמפאניע אינדיאנער.

האט זיך אבער דעמאלט ארויסגעשטעלט, אז די קאמפאניע איז נישט פון יענעם געגענט, זי איז געגאנגען עפעס זוכען אין א פרעמדען געגענט און געזעהען אנ'אינדיאנער, וואס שטעהט צוגעבונדען צו א בוים, האבען זיי געמאכט דעם טעות, אז דאס איז וויטיגא'ס ארבייט.

עס איז אבער געווען א בלבול, וויטיגא איז דא געווען אומשולדיג. ווען די אינדיאנער וואלטען געווען פון יענעם געגענט, וואלטען זיי געוואוסט, אז דער געבונדענער אינדיאנער האט אליין געבעטען זיינע חברים, אז זיי זאלען איהם צובינדען צו א בוים. דער געבונדענער איז א זעהר גוטער מענש געווען, אבער גאר אפט פלעגט אין איהם אריין א „דבוק". ווען דער „דבוק" איז אריין אין איהם, איז ער געווארען א געפעהרליכער מענש. ער האט אפילו געקאנט אימיצען הרג'ענען. אבער איידער דער „דבוק" פלעגט אריין אין איהם, האט ער עס געפיהלט, פלעגט ער זיך דערפאר בעטען ביי זיינע פריינט, אז זיי זאלען איהם בינדען און איהם אזוי-א האלטען ביז עס וועט פאראיבערגעהען אין איהם דאס ווילדע משוגעת.

די קאמפאניע פון פרעמדע אינדיאנער האבען דאס נישט געוואוסט. זיי האבען דערזעהען ווי ער שטעהט צוגעבונדען צו א בוים, זענען זיי געווען זיכער, אז דאס איז וויטיגא'ס ארבייט. און זענען געלאפען מעלדען וועגען דעם אין דער פאליציי-סטאציע, וואו מ'האט פאר וויטיג'ן קיין מורא נישט.

דאס לעבען אין ווארשא

(טעלעפאנישע ידיעות פון דער הויפט-שטאט)

זיצונג פון קאמיטעט צו בעערן דעם אנדענק פון דעפ. ווישליצקי.

היינט קומט פאר א זיצונג פון קאמיטעט צו בעערען דעם אנדענק פון דעפ. וואצלאוו ווישליצקי. דער קאמיטעט וועט בעטראכטען פאלגענדע פראיעקטען: 1) שאפען א סטיפענדיע אויפ'ן נאמען פון פערשטארבענעם אויף דער העכערער האנדעלס-שול, 2) שאפען א סטיפענדיע פאר א שילער פון א מיטעלער האנדעלס-שול, 3) איינשרייבען אין גאלדענעם בוך פון קרן-קימת, 4) ארויסגעבען אנ'אנדענקס-בוך, געווידמעט דער טעטיגקייט פון דעפ. ווישליצקי, 5) שטעלען א מצבה אויפ'ן קבר.

פארזיצער פון קאמיטעט איז געוו. סענאטאר ח. שערעשעווסקי.

אויף די גרונטען פון די יודישע קהלות

צוליב דעם, וואס צעהנדליגער יודישע קהלות אין פוילען האבען אין זייער בעזיץ גרויסע ערד-שטחים, אויף וועלכע מ'וואלט געקענט בעזעצען א געוויסע צאהל יודישע משפחות, כדי זיך צו פערנעהמען מיט גארטען-פלעגע, האט דער ווירטשאפטליכער קאמיטעט אנגעהויבען אנ'אקציע אין דער דאזיגער ריכטונג. די סטאטיסטישע מאטעריאלען זאמעלט דער „צעקאבע".

ארעסטירט 7 וואנטורניקעס אין קרייז-געריכט.

נעכטען איז אין קרייז-געריכט פארגעקומען א פראצעס פון בעקאנטען אוואנטוריסט און מעסער-שטעכער קאשאצקי. אין צוזאמענהאנג דערמיט זענען אין קרייז-געריכט געקומען די קאמפאנעס פון קאשאצקי'ן, כדי זיך אפצורעכענען מיט די בעשולדיגונגס-עדות. וועגען דעם האט זיך דערוואוסט די פאליציי, וועלכע האט ארעסטירט 7 אזעלכע פערשוינען.

א שטרייק פון די יודישע ארבייטער אין שטאטישען שעכט-הויז.

נעכטען ביינאכט איז אויסגעבראכען א שטרייק פון 70 יודישע ארבייטער ביי דער כשר'ער שחיטה אין שטאטישען שעכט-הויז אויף פראגע. זיי האבען פערלאנגט פון די קצבים צו העכערען זיי דעם לוין מיט 50 פראצענט. דער שטרייק האט געדויערט 7 שעה, און דאן איז בעשטימט געווארען א קאמיטעט, וועלכע דארף דעם קאנפליקט ליקווידירען.

פוילישע סטעריליזאציע געזעץ.

דער פראיעקט פון פוילישען סטעריליזאציע-געזעץ איז ביז איצט בעטראכט געווארען דורך די ספערען פון וויסענשאפטלער און דאקטוירים. מיר דערוויסען זיך, אז בקרוב וועט דאס געזעץ בעקומען רעאלע פארמען. די וויסענשאפטס-קרייזען האבען ארויסגעגעבען זייער מיינונג, אז דאס דייטשע סטעריליזאציע-געזעץ איז שלעכט קאנסטרואירט און געהט ארויס פון פארטייאישען פראגראם. דאס פוילישע סטעריליזאציע-געזעץ איז דערווייל בלויז נאר גייסטיג-קראנקע. די סטעריליזאציע וועט קענען אדורכגעפיהרט ווערען נאר מיט דער הסכמה פון קראנקענס פאמיליע און אהן שאדען פאר'ן געזונד פון פאציענט.

ארעסט פאר דער סאוויעטישער אמבאסאדע.

אויף דער פאזנאנסקא-גאס פאר'ן בנין פון דער סאוויעטישער אמבאסאדע האט זיך אויפגעשטעלט אנ'ארים-געקליידעטער מענש און געמאכט אנטי-סאוויעטישע אויסגעשרייען. ער איז ארעסטירט געווארען און ס'האט זיך ארויסגעוויזען, אז דאס איז דער 50-יעהריגער סטעפאן טשערנוכא, וועלכער איז געקומען פון פאלעסיע צופוס, כדי צו בעקומען א וויזע צו קענען אריינפאהרען קיין רוסלאנד, כדי דארט צו ארבייטען. דא האט ער קיין ארבייט נישט געקענט געפינען. צוליב דעם, וואס מ'האט איהם נישט אריינגעלאזען אין דער אמבאסאדע, האט ער אנגעהויבען צו מאכען אנטי-סאוויעטישע אויסגעשרייען.

עקס-קייזער ווילהעלם לעגט א קראנץ אויף דער טרומנע פון פירשט אלברעכט ראדזשיוויל.

היינט קומט פאר אין געשוויעזש די לויה פון פירשט אלברעכט ראדזשיוויל. צו דער לויה איז געקומען די העכסטע אריסטאקראטיע פון גאנץ איירא-פא. דער עקס-קייזער ווילהעלם האט צוגעשיקט א קאנדאלענץ-דעפעשע מיט א ביטע צו לעגען א קראנץ אויפ'ן קבר פון פערשטארבענעם פירשט ראדזשיוויל. עקס-קייזער ווילהעלם איז געווען דער טויף-פאטער פון פירשט אלברעכט ראדזשיוויל.

וועגען אויפטריט פון בערלינער סימפאנישען ארקעסטער אין ווארשא.

אין „ראבאטניק" געפינט זיך פאלגענדע נאטיץ: אין זאל פון דער ווארשאווער פילהארמאניע וועט, ווי בעקאנט, ארויסטרעטען דעם 22 ד־ח. דער בערלינער פילהארמאנישער ארקעסטער. אין צוזאמענהאנג דערמיט זענען בשעתו ענטשטאנען זעהר ערנסטע קאמפליקאציעס, ווי בעקאנט האט מען פון דעם דאזיגען ארקעסטער בעזייטיגט דעם בעקאנטען פוילישען פידעל-שפילער שמעון גאלדבערג, דעם בעקאנטען וויאלאנטשעליסט פראטיגאר סקי א.א. דעריבער איז דער ארקעסטער בעדייטענד אפגעשוואכט געווארען. דער ווארשאווער קאנצערט איז נישט ארגאניזירט דורך דער פילהארמאניע און אויך נישט דורך קיין שום אימפרעסאריא."

די מילך - קאנסומציע ביי יודישע ארבייטער - פאמיליעס אין ווארשע

דאס עקאנאמיש-סטאטיסטישע ביורא ביים „צעקאבע" האט אין משך פון א רייהע חדשים, פון סוף 1934 און אנהויב 1935, מיט דער הילף פון די עלטערע קלאסען פון ציש"א-שולען אין ווארשע, דורכגעפיהרט א זעהר וויכטיגע אויספארשונג וועגען די בודזשעטען פון יודישע ארבייטער-פאמיליעס אין ווארשע. עס זענען אויסגעפארשט געווארען העכער 50 ארבייטער-פאמיליעס. איניגיכען וועלען פערעפענטליכט ווערען די רעזולטאטען פון דער דאזיגער אויספארשונג, וועלכע גיט א כאראקטעריסטיש בילד פון לעבענס-ניוואָ פון דער יודישער ארבייטער-שאפט אין ווארשע.

זעהר אינטערעסאנט און בעלעהרענד זענען די ציפערען וועגען דער גרויס פון דער מילך-קאנסומציע ביי די יודישע ארבייטער-פאמיליעס אין ווארשע. וועגען דער דאזיגער פראגע זענען שוין געמאכט געווארען די געהעריגע אויסרעכנונגען. עס ווייזט זיך ארויס, אז אין דורכשניט בעטרעפט די קאנסומציע ביי די יודישע ארבייטער-פאמיליעס אין חודש. דער אפיציעל-פעסטגעשטעלטער דורכשניט פון דער מילך-קאנסומציע ביי דער אלגעמיינער בעפעלקערונג אין ווארשע בעטרעפט 6 ליטער אויף א קאפ. דער יודישער ארבייטער קאנסומירט בכן, מיט קארגע 3 ליטער מילך א חודש וועניגער.

די הויך פון דער מילך-קאנסומציע לויט'ן חודש-פערדינסט ביי דער פאמיליע איז פאלגענדע: אין פאמיליעס מיט א פערדינסט פון 100 זל. א חודש בעטרעפט דער דורכשניט פון דער מילך-קאנסומציע 2 מיט דריי-פערטעל ליטער, אין פאמיליעס מיט א חודש-פערדינסט ביז 175 זל. א חודש — 4 און א האלב ליטער, אין פאמיליעס מיט א פערדינסט ביז 250 זל. א חודש און העכער 5 און אנ'אכטעל ליטער אויף א קאפ א חודש. (יט"א)

דאס פידעל-שפיל גייט אונטער

מענשען האבען נישט וועגען וואס צו זינגען — זאגט פאדערעווסקי

לויט דער בעהויפטונג פון דעם לאנדאנער זשורנאל „קונסט" זאל זיך נישט עמיצער אנדערש נאר פאדערעווסקי האבען אויסגעדריקט, אז די קונסט פון פידעל-שפילען געהט אונטער. עס איז די מיינונג אייגענטליך נישט נאר פון פאדערעווסקי'ן, נאר פון א רייה פידעל-קינסטלער.

— „די מוזיק, — מיינט פאדערעווסקי, — בעהמט אן א קאנסטרוקטיווען כאראקטער. דאן ווען פידעל-שפילען איז א ריין-לירישער מאמענט אין דער מוזיק... דער פריאריטעט פון פידעל איבער אלע אנדערע אינסטרומענטען האט זיך לאנג געהאלטען אין דער וועלט. נאכדעם האט אנגעהויבען צו קאנקורירען מיט איהם דאס קלאוויר. איצט געהט דאס פידעל-שפילען אונטער. די קאמפאזיטארען געבען איהם אפ אלץ וועניגער אכט. מיך ארט דאס זעהר... דאס פידעלע זינגט, ווי עס איז נישט אימשטאנד צו זינגען קיין אנדערער אינסטרומענט. עס זעהט אויס, אז די מענשען האבען נישט וועגען וואס צו זינגען מעהר, אדער, אפשר וועט געשאפען ווערען אזא אינסטרומענט, וואס וועט קענען איבערגעבען די טענער פון דער נייער געגענווארטיגער וועלט, אזוי ווי דער פידעל האט אויסגעדרוקט די מאטיוון פון דער פערגאנגענער וועלט. דער אומגליק איז אויך געקומען דערפון, וואס דעם פידעל האבען באבאל און נמאס געמאכט די פערשידענע רומענער און ציגיינער, וועלכע האבען איהם אין די הענט גענומען. ביי זיי אין די הענט ווערט דער פידעל נישט פערגעטליכט ווי ביי פאגאניני אדער קרייסלער, זיי דינט דער פידעל צום אויסדרוקען נידריגע ליידענשאפטען און נישט הויכע געפיהלען.

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקסבלאט

דינסטאג, 14 | י"ט טבת תרצו

יאנואר
זון-אויפגאנג 7.26
זון-אונטערגאנג 3.50

צו אונזערע לעזער!

פרייטאג הויבען מיר אן צו דרוקען ... „נייעם פאלקסבלאט“ א ליטערא-... קינסטלערישען ראמאן געשריבען ... בעריהמטען יודישען שריפטשטע-... ר ל. מלאך.
... עס וועלען אזוי ארום געדרוקט ווע-... אין „נייעם פאלקסבלאט“ צוויי רא-... נען טעגליך.
... דערביי מאכען מיר אויך אויפמערק-... אונזערע לעזער אויף דעם שפאנענ-... און סענסאציאנעלען ראמאן „אויפן ... רנער-וועג“ וואס מיר האבען אנגע-... בען דרוקען אין „נייעם פאלקסבלאט“ ... דער פאריגער וואך.
... אלע ליבהאבער פון שעהנע ליטע-... טור וועלען געווים לעזען אויך אונ-... נייעם ליטעראריש- קינסטלערישען ... מאן פון דיכטער ל. מלאך.

די רעדאקציע.

2 יאנואר קומט פאר א זיצונג פון שטאטישען ביוראט

דעם 23 יאנואר וועט פארקומען א זיצונג ... שטאטישען ביוראט, אויף דער דאזיגער זיצונג ... דער פרעזידענט גלאזעק האלטען זיין ביוד-... עקספאזע.
אויף דער דאזיגער זיצונג וועלען די מיט-... דער פון ביוראט אריינטראגען 2 אינטערפע-... ציעס וועגען די פערשלעפטע אונטערהאנדלונגען ... דער טראמוואי-דירעקציע וועגען ביליגער מא-... דעם טאריף פון די בילעטען און וועגען די ... וועסטיציע-ארבייטען.

קאמוניקאט פון דער סטאראסטווע

צוליב דער גרויסער צאהל ביטעס וועלכע ... אפגעגעבען געווארען אין די לעצטע טעג ... דעצעמבער צו דער שטאטישער סטאראסטווע ... פערלענגערען דעם גילטיקייטס-טערמין פון ... ערלויבנישען אויף געוועהר, טיילט מיט דער ... סטאראסטווע אז דאס ארויסגעבען ערלויבנישען, ... ביטעס וועלכע זענען אפגעגעבען געווארען ... ביז'ן 16. דעצעמבער וועט פארקומען אין די טער-... נען, וועלכע וועלען מיטגעטיילט ווערען דורך דער ... עסע צוליב דעם דארף מען זיך פריהער נישט ... ווענדען

אנשטעקענדע קראנקהייטען אין לאדז
איין פאל פון היינע מערינע

פון 5 ביז'ן 11 יאנואר זענען אנגעמעלדען ... ווארען אין דער געזונדהייטס-אפטיילונג ביי דער ... שטאט-פערוואלטונג פאלגענדע פאלען פון אנשטע-... קענדע קראנקהייטען: פלעק-טיפוס 1 פאל, בויך-... טיפוס—4 פאלען, דיפטעריט—17 פאלען, שקארלא-... טין—10 פאלען, מאזלען—31 פאלען, רויז—2 פא-... לען, קימפעט-פיבער—5 פאלען, סאקלוש—8 פאלען, ... היינע-מערינע—1 פאל, קארק-שטייפעניש—1 פאל.

KINO TEATR
MIRAŻ
11 LISTOPADA 16

היינט פרעמיערע!
פילם פון דער נייעסטער סאוויעטישער פראדוקציע א. נ.

גאלדענער טייך

אויסערן פראגראם:
קלאנג-צוגאבען פון Paramount
פון P.A.T.

האנדעלס-אפערע פון א גאלאנטעריע-סוחר
אפגענארט הורטאווניקעס אויף עטליכע צעהנדליג טויזענד זלאטיס און אנטלאפען

(א) אויף פילסודסקיעגא 54 האט געהאט א גאַ-לאנטעריע געשעפט א געוויסער לייבוש הערמאן, דערביי האט ער געהאט א שטילען שותף אהרן גאזש-רזשיק.
אין דער לעצטער צייט איז דאס געשעפט נישט גוט געגאנגען און די שותפים האבען בעשלאסען אויף אנ'אריגינעלען אופן צו ליקווידירען זייער גע-שעפט.
פאר די חגאות האט הערמאן און זיין שותף איינ-געקויפט א גרויסע צאהל סחורות אויף טשעקען אַ-דער וועקסלען צאהלבאר אויף יאנואר אדער פעברו-אר. אין די צאהלונגס-טערמינען האבען זיך די וועקס-לען ארויסגעשטעלט אלס געפעלשטע און די טשעקען זענען געגאנגען צו פראטעסט ווייל ס'איז נישט גע-ווען קיין דעקונג.
ס'האט זיך ארויסגעוויזען אז הערמאן איז אנט-לאפען פון לאדז און זיין שטילער שותף גאזשרזשיק צוזאמען מיט הערמאנס פרוי אסתר און איהר פאטער לייבוש פיינקוכען האבען ארויסגעפיהרט די פערבלי-בענע סחורות און ליקווידירט די אונטערנעהמונג.
די בעשוולדיגטע האבען זיך געווענדעט צו דער פאַ-ליציי וועלכע האט ביי דער ערשטער אויספארשונג פערהאלטען אהרן גאזשרזשיק, אסתר הערמאן און לייבוש פיינקוכען און זיי איבערגעגעבען צו דער דיס-פאזיציע פון דער מאכט. גלייכצייטיג ווערט גע-זוכט דער פערשוואונדען געווארענער הערמאן, די שאַ-דענס וועלכע ס'האבען געליטען די סוחרים בעטרעפט עטליכע צעהנדליג טויזענד זלאטעס.

—X—

לאדזער לאקאטארען-פעראיינען בעמיהען זיך
אז מען זאל נישט מוזען צאהלען דירה-געלד יעדען חודש

(א) די לאדזער לאקאטארען פעראיינען ווערען אלארמירט דורך זייערע מיטגלידער צוליב די נייע המצאות פון די ווירטסלייט אין צוזאמענהאנג מיט דער רעדוקציע פון דירה געלד און ענדערונג אין גע-זעץ וועגען לאקאטארען שוץ.
די המצאות פון די ווירטסלייט בעשטעהען דערין וואס מאנכע הויזבעזיצער האבען בעשלאסען אויס-צונוצען די פארשריפט וועלכע זאגט אז ווען מ'-צאהלט נישט 2 ראטעס דירה געלד קען צוגעמשפט ווערען אנ'עקסמיסיע אויב מ'האט נישט בעצאהלט דאס דירה געלד. מאנכע הויזבעזיצער צווינגען איצט זייערע לאקאטארען אונטערצושרייבען א דעקלאראציע אז זיי פערפליכטען זיך צו צאהלען דירה געלד אין חודשליכע אדער אפילו אין וועכענטליכע ראטעס.
די לאקאטארען פעראיינען האבען אונטערגענו-מען אנ'אקציע צו ענדערען די פארשריפט אויף דעם אופן אז מ'זאל ווייטער קענען צאהלען קווארטאלנע ראטעס פאר דירה געלד.

אינסטיטוציעס וועלכע ווילען געניסען פון דער צוגעשיקטער הילף פון לאנדאנער קאמיטעט
דארפען זיך איין פערלויף פון 2 טעג ווענדען צו פרעזעס מינצבערג

אין צוזאמענהאנג מיט די 9000 זלאטעס, וועל-כע זענען אנגעקומען דורך דער פערמיטלונג פון „דזשאינט“ פון לאנדאנער הילפס-קאמיטעט צום פרע-זעס מינצבערג אויף צו פערטיילען, פאר קוכען, וועלכע גיבען ארויס אומזיסטע מיטאגען, ווענדעט זיך ה' דעפ. מינצבערג צו אלע אומזיסטע קיכען און אויך די, וועלכע גיבען ארויס הילף אין פראדוקטען, אז זיי זאלען זיך ווענדען אין דער קהלה אין פערלויף פון 2 טעג.
די אינסטיטוציעס דארפען מיטברענגען א בע-ריכט פון זייער טעטיגקייט.

דאס גרעסטע, שענסטע און ביליגסטע קינא אין לאדז
Przejazd 1 „RIALTO“ Przejazd 1
פרעזענטירט פון היינט, דינסטאג, דעם 14 יאנואר 1936 פאר'ן ברייטען יודישען קינא-פובליקום 2 שלאגער-פילמען אין איין פראגראם.
I. גרויסער פאלעסטינא-פילם פון דער לעצטער פראדוקציע
פרימארגן, טאג און נאכט אין ארץ-ישראל
סצענאר פון רעדאקטאר יעקב אפענשלאק, אויפגאהמען — מארבערט—בוים, מוזיק און ארץ-ישראל-לידער פון שפילמאן, כאר-נומערן און חלוצים-טענץ פיהרען אויס ארץ-ישראל-זינגער אונטער דער לייטונג פון לעאן ווינער.
II. שפאנענדער פילם פון רוסישען לעבען
„שווארצע אויגען“
רעזשי — וו. טורזשאנסקי
די הויפט-ראלען פיהרען אויס דער גרויסער יודישער טראגיקער הארי באור און די פאסצינירענדע שעהנהייט סימאנע סימאן.
„RIALTO“, Przejazd 1.

עקספארטערן פון טעקסטיל-סחורות קיין כינא
דארפען געדענקען צו צוגעבען יעדעס מאל צו דער מאס

לויט די ידיעות וואס בעזיצט די לאדזער האנ-דעלס-קאמער, בעקומען די פוילישע עקספארטערן פון טעקסטיל-סחורות מעהרערע מאל אויף רעקלא-מאציעס מצד די כינעזישע אפנעהמער, אז עס פעהלט צו דער מאס פון דער סחורה.
צוליב דעם וואס זעהר אפט טרעפען פאלען, אז די סחורות ציהען זיך איין צוליב דעם לאנגען טראנס-פארט מיט'ן ים, האט די האנדעלס-קאמער אויפמערק-זאם געמאכט די עקספארט-פירמען וואס שיקען סחורות קיין כינא, אז זיי זאלען צו יעדען שטיק סחורה געבען אנ'איבערמאס, אזוי ווי עס טון דאס אנדערע פירמען וועלכע עקספארטירען אין די לענ-דער וואהין מ'דארף טראנספארטירען מיט'ן ים.

געלד-פאבריקאנט און קאלפארטעריז
זענען פערמשפט געווארען אויף לאנגע יאהרען טורמע

(א) דעם 11טען סעפטעמבער 1935 האט די פאַ-ליציי ארעסטירט א געוויסע חנה אבראמאוויטש פ. א. וו. 18, וועלכע מ'האט חושד געווען אין פערשפרייטען פאלש געלד. בעת דער רעוויזיע האט מען ביי איהר געפונען 40 פאלשע מטבעות צו 2 זלאטעס, ווי זי האט ערקלערט האט זי דעם טראנספארט געקויפט ביי יאן מילער (ספאציעראווא 3) צו 50 גראשען פאר א 2-זלאטעדיגער מטבע.
אין מילערס וואוינונג האט מען אויך געפונען געפעלשטע מטבעות. ער האט ווידער אנגעוויזען אז דאס האט ער געקויפט ביי בראניסלאוו קאמינסקי אויף לאגעווניצקא 64. ביי קאמינסקין האט מען געפינען א קאמפלעט איינגעארדענטע פאבריק פון פאלש געלד.
טעכטען איז פארגעקומען דער פראצעס געגען קאמינסקין, מילערן און חנה אבראמאוויטש. בראני-סלאוו קאמינסקי איז פערמשפט געווארען אויף 4 יאהר טורמע, חנה אבראמאוויטש אויף 2 יאהר. מילער איז פרייגעשפראכען געווארען.

א „דייטשער“ וועלכער האט ליב נדנים
פאליציי ארעסטירט א בעקאנטען נדנים-שווינדלער

(א) די פאליציי האט לעצטענס אונשעדליך גע-מאכט א פראפעסיאנעלען נדן-שווינדלער, וועלכער האט גראסירט אין פערשידענע שטעט פון פוילען, אנגעבענדיג זיך אלס אינזשיניער.
דער ספעציאליסט פון די ליבעס-אפערעס הייסט יוזעף ווינערט, וועלכער וואוינט לעצטענס אין רודא-פאביאניץ.
זיין קאריערע האט ער אנגעהויבען אין סולע-יאוו, וואו אויסגעבענדיג זיך אלס אינזשיניער האט ער חתונה געהאט מיט העלענא סקווערטשינסקא און נעהמענדיג ביי איהר 3300 זלאטעס איז ער נעלם געווארען, ווייטער האט ער אויסגעשווינדלט ביי הילדא שרייבער 2000 זל. אלגא אלפעטער 3000, אננא בעלערמאן 2000 זלאטעס פריידא מאסליך 3000 זל. און א ריהה אנדערע. ענדליך איז ווינערט ארעסטירט געווארען און איבערגעגעבען געווארען צו דער דיספאזיציע פון דער מאכט.

די לעצטע 6 צוגאב-קאמיסיעס

(א) די שטאטישע סטאראסטווע האט פעסטגע-שטעלט די טערמינען ווען עס וועלען אמטירען די לעצטע צוגאב פאבאר-קאמיסיעס אין יאנואר, פעב-רואר און מערץ ה. י.
דעם 15טען יאנואר — פאר פ.ק.או. לאדז — שטאט 1; דעם 28טען — פאר לאדז-שטאט 2.
דעם 15טען פעברואר — פאר פ.ק.או. לאדז-שטאט 1; דעם 28טען — פאר פ.ק.או. 2.
דעם 15טען מערץ — פאר פ.ק.או. לאדז-שטאט 1; דעם 28טען מערץ — פאר לאדז-שטאט 2.
די קאמיסיעס וועלען אמטירען אין לאקאל אויף פעטריקאווער 145.
אין אפריל וועט קיין צוגאב פאבאר קאמיסיע נישט זיין טעטיג און אין מאי וועט פארקומען דער נארמאלער פאבאר.

קאנטראלירט די פאבאר-רשימות

(א) פון 2טען ביזן 16טען יאנואר 1936, וועלען אין מיליטערישען ביורא ביי דער שטאט פערוואלטונג פעטריקאווער 165, אין די ביורא שעה'ן אויסגעלעגט ווערען די רשימות פון די פאבאראווע פון יאהרגאנג 1915.
די פעראינטערעסירטע פאבאראווע דארפען קאנ-טראלירען די ריכטיגקייט פון דער רעגיסטראציע און אויב זיי וועלען בעמערקען א פעהלער אדער אונפינקטליכקייט דארף מען וועגן דעם באלד מעלדען.

אפטייקען.
היינטיגע נאכט - דיזשורען

(א) היינט בייכאכט דיזשורירען פאלגענדע אפ-טייקען:
ליינוועבער (פריהייט-פלאץ 2), הארטמאן (מלי-נארסקא 1), דאניעלעצקי. (פיעטריקאווער 127), א. פערעלמאן (ציגעל נאס 32), צימער (וואלטשאנסקא 37), וואיטשיצקי (נאפיורקאווסקי 27).

קינדער פאלען פון די טרעפען

(א) אין טרעפען-הויז אויף סלאוואצקיעגא 33 איז אראפגעפאלען פון די טרעפען דאס 6-יעהריגע מיידעלע יאדוויגא פוטא. אין א שווערען צושטאנד איז דאס קינד אפגעפיהרט געווארען אין שפיטאל.
אין ראשטשאנאוויץ איז אויך אראפגעפאלען פון די טרעפען דער 3-יעהריגער רישארד מאלי, וועלכער איז שווער פערוואונדעט געווארען. דאס קינד איז א שווער-פערוואונדעטעס אפגעפיהרט גע-ווארען אין שפיטאל.

פארפאלען

(א) אויף עק זגערזשער און לימאנאווסקיעגא איז איבערגעפאהרען געווארען דורך אנ'אויטא דער 62-יעהריגער אנדזשעי גוזשארא פון קאטשנא 14 אין א שווערען צושטאנד איז דער פערוואונדעטער אפגעפיהרט געווארען אין שפיטאל.

* * *

אויף קאמארניצקא 5 האט זיך געלעגט שלא-פען אין א שיכורען צושטאנד מיט אנגעצונדענעם פאפיראס אין מויל א געוויסער באלעסלאוו ניעראדא ער איז באלד איינגעשלאפען און דער פאפיראס האט דערווייל אנגעצונדען דאס בעטגעוואנד, אויפן געשריי פון דעם איבערגעוועקטען שיכור זענען אנ-געקומען די שכנים וועלכע האבען די שרפה פער-לאשען, ניעראדא האט בעקומען שווערע בראנד-וואונדען, די פאגאטאוויע האט איהם ערטיילט הילף.

Dr. med. L. Berman
צעגעלניאנא 15. טעל. 149-07
ספעציעל-ארצט פאר מענער - שוועכע-בע-האנדלונג און סעקסועלע בעראטונג
נעמט אן פון 8—11 און פון 4—8 אווענד.
זונטאג פון 9—1 פארמיטאג
פאר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזען

Dr. R. Zalcwasser
כירורג
צעגעלניאנא 19, טעל. 125-17
נעהמט אן פון 1—2 און פון 4—6.30.

צום היינטיגען קאָנצערט
פון קולטור־ליגע־כאָר אין פילהאַרמאָניע

היינט טרעט אויף אין פילהאַרמאָניע־זאַל דער כאָר פון דער געזעלשאַפט קולטור־ליגע, שטיל און בעשיידען פיהרט די אינסטיטוציע איהר אַרבייט, דאָס אויפשטעלען אַזאַ גרויסען כאָר מיט געהעריגען שטים־מאַטעריאַל איז נישט [illegible] פון די לייכטע זאַכען, בפרט ,ווען מ׳דערמאָנט זיך, ווי אָרים די דאָזיגע אַרבייטער־אינסטיטוציע איז אין פינאַנציעלע מיטלען. דאָך האָט דער כאָר ביי דער קולטור־ליגע, אָדער, ווי ער רופט זיך פאָלקס־כאָר, דערגרייכט זעהר אַ הויכער שטופע און זיין ענטוויקלונג. דאָס האָבען בעוויזען די פריהערדיגע קאָנצערטען, אין העלענאָוו און אין פילהאַרמאָניע, וועלכע האָבען בעגייסטערט טויזענטער צוהערער.

פיל צו פערדאַנקען דעם וואוקס פון דעם כאָר איז טאַקע די כאָריסטען אַליין מיט זייער דיריגענט טעאָדאָר רידער, וועלכע לעגען אַוועק פיל מיה און אַרבייט, כדי די קאָנצערט־אַרויסטרעטונגען זאָלען קאָנען בעגייסטערען די טויזענטער צושויער. אַ חוץ אָבער די אַלע מעלות פון דער געזאַנג־אינסטיטוציע איז פאַראַן נאָך עפּיס אַזעלכעס, וואָס עס איז ספּעציעל אייגען דעם קולטור־ליגע־כאָר: דאָס איז די נישט שטיפמוטערישע בעציהונג צו אונזער לשון — צו יודיש.

אין דעם פּרט איז דער פאָלקס־כאָר ביי דער קולטור־ליגע, די איינציגע אינסטיטוציע ביי אונז אין שטאָט, וועלכע טראָגט איבער די צאַרטע מוזיק־קלאַנגען אין יודיש נישט נאָר פאָלקס־לידער נאָר די קלאַסישע ווערק, די אראַטאָריום־שפּראַך פון היידענס „מעשה בראשית“ גיט אונז דער פאָלקס־כאָר אין יודיש.

ס׳איז דעריבער די איינציגע יודיש יודישיסטישע אינסטיטוציע ביי אונז אין שטאָט, וועלכע פלעגט און ענטוויקעלט מיט דעם געהעריגען פּיעטעט אונזער יודיש לשון אויפ׳ן געביט פון מוזיק. דעריבער פערדינט די אינסטיטוציע די פולע אָנערקענונג און אונטערשטיצונג פון די אַלע, וועלכע ווילען וועהן יודיש אומעטום, ווי שפּראַך און אויסדרוק האָט אַ בעדייטונג.

בחנמ׳דיגער קאָנצערט
פאַר שילער פון פאַך־שולען און מיטעלשולען פון פּראָפ. פעראיינען

די בילדונגס־און ־קולטור־אָפּטיילונג ביי דער שטאָט־פערוואַלטונג, צוזאַמען מיט דער לאָדזער מוזיק־געזעלשאַפט און לאָדזער פילהאַרמאָנישען אָרקעסטער אָרדענט איין דעם 19. יאַנואַר, 12 ביי־טאָג אין טעאַטער „ראַזמאַיטאָשטשי“ דעם ערשטען בחנמ׳דיגען קאָנצערט פאַר דער יוגענד פון די פאַך־שולען און מיטעלשולען פון פּראָפעסיאָנעלע פעראיינען, אויסגעפיהרט דורך דעם פילהאַרמאָנישען אָרקעסטער. אַלס סאָליסטין טרעט אַרויס די פּיאַניסטין פּאַולאַ שמוקלער.

פון פּאַלעסטינע־אַמט

ה׳ פרידענזאָהן יוסף דאַרף זיך מעלדען אין היגען ארץ־ישראל אַמט (שרודמיעיסקאַ 29) פון 10 ביז 1 פאַרמ.

PRY WATNE

Pogotowie Lekarskie

Telefon

Legjonów 6 (Zielona) 12-333

טעטיג אָהן איבעררייס אַ גאַנצען מעת - לעת

גיבט ערצטליכע הילף אין אַלע ספּעציאַליטעטען

האַנטווערקער־עקספּאָזיטור
פּיעטריקאָווער 20
וועגען דער האַנטווערקער־אויסשטעלונג

זונטאָג אין אָוונט איז אין דער האַנדווערקער־עקספּאָזיטור פּעטריקאָווער 20, אונטער׳ן פאָרזיץ פון מגר. מ. באַלבערישסקי, פאָרגעקומען אַ בעראַטונג וועגען אָנהויבען די פּראָפּאַגאַנדע צווישען די יודישע האַנדווערקער, וועגען אָנטיילנעמען אין דער האַנדווערקער - אויסשטעלונג אין חודש מאי 1936 יאָהר אין סטאַשיץ־פּאַרק.

מגר. באַלבערישסקי אינפאָרמירט געגוי וועגען דער וויכטיגקייט פון פּראָפּאַגאַנדירען און אָרגאַניזירען די דאָזיגע אַקציע, וועלכע האָט אַ קאָלאָסאַלע בעדייטונג פאַר דער יודישער מלאכה און פאַר יעדען יודישען האַנדווערקער בעזונדער.

די ראַטמענער פון דער האַנדווערקער־קאַמער פּיאַלקאַ, האַנעמאַן, קאַלסקי דערגענצען די ערשטע רעדע מיט אַ גאַנצע רייהע פּראַקטישע אָנווייזונגען.

נאָך אַ קורצער דיסקוסיע ווערט בעשלאָסען, אַז ס׳ווערט געשאַפען אַ גרויסער יודישער קאָמיטעט אין וועלכען ס׳וועלען אַ חוץ די פאָרשטעהער פון די 11 אָנוועזענדע פעראיינען און צעכען אָנגעשלאָסענע אין דער עקספּאָזיטור און פּילסודסקיעגאָ 69) אויך צוגעצויגען ווערען פאָרשטייער פיי אַלע אָהן אונטערשיד האַנדווערקער־פעראיינען און צעכען, יודישע פּרעסע, און אויך יחידים, וועלכע האָבען אַן אינטערעס פאַר דער דאָזיגער אַרבייט.

אַ ספּעציעל־אויסגעקליבענע קאָמיסיע אין צוזאַמענשטעל פון די ה״ה מגר. באַלבערישסקי, ראַטמאַן קאַלסקי, בעקער (שניידער־צעך), גראַפּינקעל (גאַבעלין־וועבער), פישער (כאַלופּניקעס), דאַרף צו דער נאָהענטסטער זיצונג פון אַלגעמיינעם פערברייטערטען יודישען קאָמיטעט צוגרייטען אַ גענוי אויסגעאַרבייטען פּלאַן ווי אַזוי די גאַנצע אַרבייט צו אָרגאַניזירען און בעשטימען אַ טערמין פון דער נאָהענטסטער זיצונג פון אַלגעמיינעם יוד. קאָמיטעט.

ערשטער פּרוב צו עקספּערימענט [illegible] לאָדזער טישלער־אויסאַרבייטונגען

די האַנדעלס־צענטראַלע ביים פערבאַנד פון די האַנדווערקער־קאַמערען האָט, נאָך לאַנגע אונטערהאַנדלונגען, געשלאָסען אַן אָפּמאַך מיט ענגלישע אימפּאָרטערען וועגען צושטעלען טישלער־אַרבייטען, וועלכע ווערען אויסגעאַרבייט אין די קאָאָפּעראַטיוען וואָס געהערען צו דער צענטראַלע, צווישען אַנדערע האָט דער קאָאָפּעראַטיוו פון האָלץ־אויסאַרבייטונגען אין לאָדז בעקומען אויסצופערטיגען 300 טישלען אַלס פּרוב־בעשטעלונג.

צוליב דעם וואָס ס׳איז פאַראַן אַ מעגליכקייט פון ווייטערדיגע האַנדווערקער־בעשטעלונגען נישט נאָר אין דער טישלער־בראַנזשע, דאַרפען זיך די האַנדווערקער אָרגאַניזירען אין קאָאָפּעראַטיוען, כדי צו בעקומען בעשטעלונגען.

די קאַרטאָטעק ביי דער האַנדווערקער־קאַמער ווערט שנעל אַדורכגעפיהרט

די קאַרטאָטעק פון די האַנדווערקער־וואַרשעווער אין דער לאָדזער וואָיעוואָדזטווע, וועלכע די האַנדווערקער־קאַמער האָט אָנגעהויבען איינצופיהרען, געהט שנעל פאָראויס.

איצט ווערען שוין געמאַכט די רשימות, כמעט אין אַלע לאָדזער קוואַרטאַלען און אויך שוין אין פּאַביאַניץ. אַלעקסאַנדער, לאַסק, זעלעוו, אָזאָרקאָוו און לענטשיץ, אומעטום ווערט געזאַמעלט סטאַטיסטיש מאַטעריאַל וועגען יעדען וואַרשטאַט. אין די נאָהענטסטע טעג ווערט מען אָנהויבען זאַמלען מאַטעריאַל אויך אין אַנדערע געגענדען

דער נייער אָפּצאָהל פאַר רעגיסטרירען אַן אָפּמאַך מיט אַ לערן־יונגעל

די לאָדזער האַנדווערקער־קאַמער דערמאָהנט, אַז פון דעם 1־טען יאַנואַר קאָסט די רעגיסטראַציע פון אַן אָפּמאַך מיט אַ לערן־יונגעל 3 זלאָטעס פאַר צעכן (צוזאַמען מיט דער לעגיטימאַציע) און 15 זלאָטעס פאַר נישט אָרגאַניזירטע האַנדווערקער.

גלייכצייטיג דערמאָהנט די האַנדווערקער־קאַמער, אַז צו יעדען אָפּמאַך מיט אַ לערן־יונגעל מוזען די צעכען און נישט אָרגאַניזירטע האַנדווערקער ביילעגען אַ שול־צייגניש פונ׳ם לערן־יונגעל

טעאַטער „ראַזמאַיטאָשטשי“, ציגעל־גאַס 27.

דיר.: דוד צעלמייסטער.

היינט, דינסטאָג, 9 אָוונט - צום 35-טען מאָל

יצחק נאַזשיק׳ס פריילעכע סאַטירע

תל־אביב

געשפּילט אויף יודיש

בילעטען פון 11—2 און פון 5 נ״מ צו בעקומען אין קאַסע פון טעאַטער „ראַזמאַיטאָשטשי“

קליינער פעליעטאָן
די רפואה שלימה...

„אויפ׳ן אַלוועלטליכען יודישען דאָקטוירים קאָנגרעס אין ארץ ישראל, וועט זיך יעדער קע[נען] בענוצען מיט דער שפּראַך, וועלכע ער בע[ה]ערשט, די אָפיציעלע שפּראַכען זענען: העב[רעאיש], יודיש, פּויליש פראַנצויזיש, ענגלי[ש] און דייטש“

(פון דער כראָניק)

אָט אַזוי — זאָגט שמיל־שמעלקי — אָט אַזו[י] פערשטיי איך: ס׳איז „ראַזנאַאָופראַוניענ״...“ כמעט אַלע שפּראַכען קומען צום פּסוק: העברעאיש יודיש, פויליש, פראַנצויזיש, ענגליש און דייטש..

איך זאָג — זאָגט ער — „כמעט“, ווייל װא[ו] איז טשעכיש, וואו איז רוסיש, וואו שוועדיש, וואו דעניש, וואו איטאַליעניש, וואו שפּאַניש, וואו טערקיש, וואו טאַטעריש, וואו רומעניש, וואו אונגאַריש וואו ציגיינעריש, און נאָך און נאָך?..

אַ יודישער דאָקטאָר מיט־די־ציין און מיט־די־צינג, איז דאָך נישט עפּיס אַ פּענטאַק, אַ שמעלק[י] פון דער גאַס, וואָס איז נישט „שמיגטעליגענט“ או[ן] בראַקט בלויז יודיש, נאָר אַזאַ דאָקטאָר, אויב ע[ר] ווייסט שוין און קאָן שוין אַ קרענק, דאַרף או[ן] קאָנען די שבעים לשונות.

אַזאַ דאָקטאָר — צי ער קאָן, צי ער קאָן נישט — מוז זיין אַ שפּראַכען־פּרעסער און דבר׳ן אוי[ף] אַלע לשונות.

אויף יודיש, זעהט איהר, איז — לאָז די[?]קא וואָרום וואָס איז יודיש, מ׳שטיינסגעזאָגט?... וואו דאַרף מען זיך דאָ מיט דעם יודיש צערעמאָניען? ס׳איז דאָך אַ שפּראַך פון די טשעמנע יודישע מאַסען, און קיין גרויס נחת פון איהר קאָן מען נישט האָבען!

דייטש, זעהט איהר, איז אַ דבר אחר — אַן אַנדער זאַך! דייטש איז — קולטור! דייטש איז - וויסענשאַפט! דייטש איז — ליטעראַטור און קונסט

אַז די דייטשען, למשל, וועלען זיך צוזאַמענקומען אויף אַן אַלדייטשען מעדיצינישען קאָנגרעס וועלען זיי נישט מאַכען העברעאיש, יודיש, פויליש, פראַנצויזיש, ענגליש, דייטש פאַר די אָפיציעלע שפּראַכען ווייערע!

נאָר וואָס איז דאָ פאַראַן אַ סך צו רעדען! דאָס זענען דאָך יעקעס, נאַראָנים — נאַציס, צ[ו] אַלדי שוואַרצע יאָהר!

מיר, יודען, זענען אָבער אַ פאָלק פון חכמי[ם] ונבונים! אונז זענען מיר נישט אַזוי טעמפּ־נאַציאָנאַליסטיש געשטימט און שאָוויניסטיש געזאָנגען אַ וועלט מיט שפּראַכען איז נישט הפקר־פּעטרושקע און אַז יודישע דאָקטוירים גייען מאַכען אין דעם [לאַ]נד אַ יודישען וועלט־קאָנגרעס, איז דאָך קלאָהר, אַז — מ׳דאַרף ווייזען, וואָס מ׳קאָן או[ן] רעדען מיט אַלע גראַמאַטיקעס!

איי, רבונו של עולם, דו ביזט דאָך עפּיס [אַ] רופא חולים אויך, און דו האָסט דאָך אַ שליט[ה] אויך אויף דאָקטוירים, טאָ זעה, טו זיך די מיה אַז זיי מיט אונז אַלע זאָלען מיר געהאָלפען ווערען שיק אונז צו אַ רפואה שלימה!

שמילשמעלקי

ד״ר.

B. Robinzon

אינערליכע קראַנקהייטען

האָט זיך איבערגעצויגען

אויף 10 פּאַמאַרסקאַ 10

פּראַנט, 2טער שטאָק, טעל. 131-86.

נעהמט אָן פון 6 ביז 8 אין אָוונט.

אויפ׳ן דערנער־וועג
שפּאַנענדער טענסאַציאָנעל־עראָטישער ראָמאַן

9)

„זאָל ער האָבען אָנגעטראָפען אויף אַ געוועהנליכער פּראָסטיטוטקע פון דעם אַזוי־גערופענעם „בעסערען טיפּ“, אָדער איז עס אַ פרוי, וואָס דורשט טאַקע שטאַרק נאָך ליבע, און בעזיגענדיג אַלע פאָראורטיילען, וויל זי זיך איבערגעבען דעם מאַן, וואָס געפעלט איהר, וואָס אימפּאָנירט איהר שטאַרק?“

אַזוי טראַכט רעדל, ווען ער געהט אַריין אין האָטעל און בעשטעלט ביים פּאָרטיער אַ צימער, „פאַר זיך און זיין פרוי“, ער איז געקומען, ערקלערט ער, פון פּראַג, און וויל דאָס עלעגאַנטסטע צימער.

— צו אייער דינסט ,— פערנויגט זיך העפליך דער פּאָרטיער.

אין עטליכע מינוט אַרום געפינען זיך שוין ביידע אין אַ פּרעכטיגען צימער.

— איך האָב אייער ביטע ערפילט... — זאָגט ער און טוט אויס דעם מונדיר — איצט קאָנט איהר רעדען.

— און אייער פערלאַנג איז נישט ערפילט געוואָרען?... — פרעגט זי און קוקט איהם אָן מיט אַ רייצענדיגען שמייכעל.

— אין אַ געוויסער מאָס... — ענטפערט ער, און זעצט זיך אַוועק אויף אַ שטול, פערלעגענדיג אַ פוס אויף אַ פוס.

זי קוקט איהם אָן מיט אַ פערוואונדערטען בליק און וואַרפט אַראָפּ דעם שאַל פון האַלז. דערנאָך געהט זי צו האַרט צו איהם, קוקט איהם גלייך אַריין אין די אויגען און פרעגט:

— צי ווייסט איהר, וואָס איך וויל אייך זאָגען, הער פּולקאָווניק?

— איך ווייס...

— איהר ווייסט?

— געוויס... אַלע מענער אויף מיין אָרט וואָלטען דאָס זעלבע געוואוסט...

— רעדט קלאָרער... — זאָגט זי מיט אַ ציטערענדיגער שטים.

— די זאַך איז דאָך קלאָהר — ענטפערט איהר דערויף רעדל מיט אַ מאָדנער גלייכגילטיגער שטים, וואָס דענערווירט זי שטאַרק ,— אַ פרוי האָט געטאַנצט מיט אַ מאַן, ער איז איהר געפעלען געוואָרען, זי האָט איהם פערבעטען אין אַ האָטעל־צימער... גו, און דאָס איז אַלץ...

— וואָט פאַר אַ שלעכטער איהר זענט! — רופט זי אויס און נעמט איהם אַרום.

זי פאַלט פלוצלונג צו צו זיין געזיכט מיט אַזאַ ליידענשאַפט, וואָס רעדל האָט נאָך אין זיין לעבען נישט געזעהן, אַפילו אין ראָמאַנען האָט ער נישט געלייענט וועגען אַזאַ ווילדען אויסברוך פון ליידענשאַפט.

איהרע ליפּען האָבען זיך איינגעזויגען אין זיינע. זי האָט איהם פשוט געשטיקט מיט איהר הייסען, ברויזענדיגען אָטעם. איידער ער האָט זיך אומגעקוקט, איז זי שוין געזעסען אויף זיין שויס אַנ׳ענטבלויזטע. דאָס טייערע זיידענע קלייד איהרס איז געלעגען אויף דער ערד נעבען רעדל׳ס פיס, זי האָט דערויף אַפילו קיין אַכט נישט געלעגט.

אַ ווייל איז ער געזעסען רוהיג און גלייכגילטיג. ווען אַ זייטיגער צושויער וואָלט אַ קוק בעטון אויף דער דאָזיגער סצענע, וואָלט ער געמיינט, אַז די דאָזיגע פרוי וויקעלט זיך אַרום דעם קערפּער פון אַ סטאַטוע...

פלוצלונג האָט ער זיך אויפגעשטעלט, זי אַ נעם געטון מיט זיינע פעסטע הענד און אַוועקגעלעגט אויף דער ברייטער קאַנאַפּע, וואָס איז געשטאַנען אין צימער.

— .15 —

ער איז געשטאַנען איבער איהר און בעטראַכט איהרע מילך־ווייסע פּרעכטיגע גלידער, וועלכע האָבען זיך וואונדערליך אויסגעטיילט אויף דעם רויטע צוי׳עק פון דער קאַנאַפּע.

- ליבסטער, טייערער... קום אין מיינע אָרעמס — האָט זי געשעפּטשעט, און נערוועז, ליידענשאַפטליך בעוועגט מיט איהרע היפּטען.

ער איז געשטאַנען גלייכגילטיג, רוהיג און זי בעטראַכט. מ׳האָט געקענט האָבען דעם איינדרוק, אַז ער זעהט נישט פאַר זיך קיין נאַקעטען פרויען־קערפּער, נאָר אַ סטאַטוע פון מאַרמאָר.

עס איז אַדורך איין מינוט, אַ צווייטע, אַ דריטע און אַ פינפטע. דער געזונטער, קרעפטיגער מאַן איז אַלץ געשטאַנען אונבעוועגליך און זיך נישט צוגעריהרט, אַפילו זיך נישט אַראָפּגעבויגען איבער איהר רייצענדיגען קערפּער.

אלץ איינס — זי בעשליסט דעם דאָזיגען מענש צו נעמען מיט שטורעם!...

זי ווענדעט אָן כל׳ערליי מיטלען. אָט פאַלט זי אַריין אין אַ צושטאַנד פון קינדערשער פערצערטעלטקייט, קערט זיך אָפּ פון איהם, צעוויינט זיך. און אָט קלאַמערט זי זיך ווידער אַרום איהם, וויקעלט אַרום איהרע הענט און פיס אַרום זיין קערפּער, שעפּטשעט איהם אין אויער אַריין די ליידענשאַפטליכסטע ווערטער, הויכט אַ״יין איהר הייסען אָטעם אין זיין פנים אַריין — אָבער דער דאָזיגער מאַן שטעהט אַלץ אַ שווייגענדיגער און ענטפערט נישט מיט די מינדעסטע בעוועגונגען אויף איהרע הייסע צערטליכקייטען...

— גאָט מיינער, ווער ביזטו? אַ גזלן, אָדער אַ שטיין?...

— ביידע צוזאַמען... — ענטפערט ער, מיט [...]

— איך געפעל דיר נישט? איך עקעל דיך — רעדט זי מיט אַ האַסטיגער שטים.

— דו ביזט אַ וואונדערליך־שעהנע פרוי, — ענטפערט ער, — איך זעה דאָס ערשטע מאָל אין מיין לעבען אַזאַ פרוי ווי דו...

— גאָט מיינער, פאַרוואָס־זשע האָסטו מיך נישט ליב? — פערשטעלט זי דאָס פנים מיט די הענט און צעוויינט זיך.

ער האָט זיך פלוצלינג צולאַכט מיט זיין מוראדיג־הויך געלעכטער. זי האָט זיך געפיהלט, ווי [...] בעזיגטע, אַ צוטראָטענע. זי האָט זיך געמאַכט פערשידענע פאָרוואורפען: זי איז נישט געווען גענוג פאָרזיכטיג, זי האָט צו־ראַש געהאַנדעלט, צו־שנעל געמאַכט די בעקאַנטשאַפט, צו־פריה אָנגעהויבען איהר ליבעס־שפּיל.

אָבער, ווי עס זאָל נישט זיין, איז דאָס [...] רעטזעלהאַפטער מאַן. מיט אַזאַ משונה׳דיגען טי[...] האָט זי נאָך נישט געהאַט צו טון. וויפיל מיליטער־לייט, וויפיל הויכגעשטעלטע מלוכה־בעאַמטע האָ[ט] זי שוין פערדרעהט דעם קאָפּ! קיינער האָט זיך נישט געקאָנט אַרויסדרעהען פון איהר ליבעס־נעץ, אָבער דער דאָזיגער מענש — דאָס איז דאָך אַ קאַלטער פעלז!...

זי האָט נאָך געמאַכט דעם לעצטען פער[...]

— איך געה אַוועק! — האָט זי געזאָגט מי[ט] אַ בעליידיגטען טאָן, — דערלאַנגט מיר מיין קלייד.

— איך פערשטעה אייך, — האָט ער געזאָגט און אויפגעהויבען דאָס קלייד פון דר׳ערד, — אָבער ,ווי מיר דוכט זיך, האָט איהר אין ביידע[ן] פאַלען נישט געטראָפען אויפ׳ן ריכטיגען אַדרעס.

— אין וועלכע פאַלען? — האָט זי געפרעגט און אָנגעשטעלט אויף איהם אַ פּאָר אויסגעגלאָצט[ע] אויגען — איך פערשטעה אייך נישט...

— עס קען זיין, אַז איהר פערשטעהט מיך נישט, אָבער איך האָב דעם איינדרוק, אַז איהר ווייסט וועגען וואָס עס האַנדעלט זיך...

זי האָט זיך שנעל געגומען אָנטון.

(פאָרטזעצונג קומט)

דער סעמיאטיצקי-אוונד
קומט פאר היינט דינסטאג

היינט דינסטאג קומט פאר דער פאעזיע-אוונד [פון] דעם יונגען טאלענטפולען דיכטער, חיים סעמיא[טי]צקי, וועלכער איז פאר א קורצער צייט מפורסם [גע]ווארען אין די ברייטע יודישע לעזער-קרייזען.

דער אוונד, וועלכער זאגט צו צו זיין זעהר [אינ]טערעסאנט, קומט פאר היינט דינסטאג אינ׳ם לא[קא]ל פון „זשעטעקא" (וואולטשאנסקא 35).

אין דעם אוונד בעטייליגען זיך חוץ חיים [סע]מיאטיצקי, וועלכען דער אוונד איז געווידמעט, [...]יך יצחק קאצענעלסאן, מ. בראדערזאן און י. ראבאן.

אוונד-קאפ-בעפוצונג

[...] דעם ווינטער איז מאדערן א׳אוונד-קאפ בעפוצונג. [...]'עלעגאנטע דאמע וועט נישט ארויסגעהן מיט׳ן בלויזען [...]פ, אפילו דעמאלס ווען זי פאהרט אין רעסטאראן [אד]ער אויף א דאנסינג. מיר זעהען אפט, אז אויף די שעהן [...]ווילירטע האר בלומען, ראיערן און הויפטזעכליך פע[ד]ערן, עגרעטען און גן-עדן פויגעל; אבער אויפמערקזאם! [...]טליך ליכט איז נישט גינסטיג פאר דעם געזיכט. זי [...]וזט ארויס מיט דער גאנצער פינקטליכקייט די סאמע [...]נסטע ראצען פון דער הויט.

[...] פלעג זארגפעלטיג דאס געזיכט, טעגליך פריה און [א]בענד, אפפער אביסעל צייט, כדי צו דערהאלטען דאס [געז]יכט פריש און געזונד, געדענק, אז ביז איצט האט [...]ר גארנישט געקענט פערטרעטען דעם אייל-בירטען אייל [...] פערשענערן דאס געזיכט, פערגעס נישט, אז די זייף

PALMALIVE

[...] אויסגעארבייט לויט דער געהיימנישפולער פאלמען [או]ן אייל-מאשינען. - אט דערפאר איז די אידעאלע זייף [פא]ר שעהנע פרויען אזוי עקאנאמיש — זי דערלויבט [...]ן געזיכט, אפילו ביים קינסטליכען ליכט צו דער[הא]לטען דעם צוציהונגס - רייץ פון דער יוגענד.

א לעבעדיגען גרוס פון ארץ-ישראל ברענגט אונז דער פאלעסטינא-פילם אין קינא „ריאלטא"

היינט דינסטאג, קומט פאר אין דעם שענסטען און גרעסטען לאדזער קינא „ריאלטא" (פרזשעיאזד 1) די פייערליכע פרעמיערע פון דעם לאנג ערווארטעטען פילם „פריהמארגען, טאג און נאכט אין ארץ-ישראל". דער דאזיגער פאלעסטינא-פילם, געשאפען דורך דעם בעקאנטען יודיש-פוילישען זשורנאליסט רעדאקטאר יעקב אפענשלאק און קינא-אפעראטאר פארבערט-בוים, שטעלט מיט זיך פאר עפעס אזוינס, וואס ברענגט אונז אריין אין התפעלות. גאנץ ארץ-ישראל, אנהויבענדיג פון די קאלאניעס און ענדיגענדיג מיט דער פראכטפולער ענטוויקלונג פון תל-אביב און חיפה, ווערט געוויזען אין דעם פילם, מיר זעהען אויך די גאנצע מכביאדע, וואס איז פאראיאהרען פארגעקומען אין ארץ-ישראל. און נישט בלויז די בילדער פון ארץ-ישראל, נאר אויך די וואונדערבארע נגונים און פאלעסטינא-לידער, זוי אויך די שעהנע חלוצים טענץ פיהרען אריין דעם צושויער אין בעגייסטערונג. אזא שעהנעם און ווערט פולען פאלעסטינא-פילם האבען מיר שוין לאנג נישט געזעהען. דער יודישער עולם בענקט נאך פאלעסטינא, יעדער יוד האט איצט די געלעגענהייט צו שטילען זיין בענקשאפט געהענדיג אין קינא „ריאלטא" אנצוקוקען דעם פילם „פריהמארגען, טאג און נאכט אין ארץ-ישראל". אחוץ דעם פאלעסטינא-פילם ווערט אויך געוויזען אין איין פראגראם דער שיינער רוסישער פילם א. נ. „שוואַרצע אויגען", וואו די הויפט-ראלען פיהרען אויס דער געניאלער יודישער טראגיקער הארי באאור די וואונדערבארע שיינקייט סימאנע סימאן.

ווער עס וויל איבערלעבען א גענוסרייכען אוונד דארף אונבעדינגט בעזוכען דאס קינא „ריאלטא" און מיטמאכען א גענוסרייכע רייזע נאך פאלעסטינא אהן סערטיפיקאטען און וויזעס בעקוקענדיג דעם פאלעסטינא פילם „פריהמארגען, טאג און נאכט אין ארץ ישראל".

פערזענליכעס

נעכטען איז צוריקגעקומען פון אורלויב און איבערגענומען זיין אמט דער שטאט-פרעזידענט ה' איגנאץ גלאזעק.

אינטערעסאנטען וועלען נאך א פריהערדיגע אנמעלדונג אויפגענומען ווערען מאנטאג, מיטוואך און פרייטאג צווישען 2 און 4 מיטאג.

נעכטען איז צוריקגעקומען פון אורלויב און איבערגענומען זיין אמט דער דירעקטאר פון דער שטאט-פערוואלטונג מיעטשיסלאוו קאלינאווסקי.

גרויסער ערפאלג פון „מסעות בנימין השלישי"

די מענדעלע פייערונגען אין לאדז, וועלכע האבען זיך אנגעהויבען מיט די פארשטעלונגען פון מסעות בנימין השלישי האט ארויסגערופען א געוואלדיגען אינטערעס און האבען צוגעצויגען מאסען צושויער וועלכע האבען אויפגענומען די פארשטעלונגען ענטוזיאסטיש.

שבת דעם 18-טען, זונטאג דעם 19-טען ד. ח. 6,15 נ. מ. ווייטערדיגע פארשטעלונגען „מסעות בנימין השלישי".

לאדזער האנדעלס-קאמער געגען גייעם מילך-אינדוסטריע-געזעץ

ווי דער צענטראלער קליינהענדלער-פעראיין, פאמארסקא 15 גיט איבער, האט די מאכט, ווידער צוגעשיקט דער האנדעלס-קאמער א אויסגעבעסערטען פראיעקט פון א געזעץ וועגען מילך-אינדוסטריע.

די האנדעלס-קאמער ארויסגייענדיג פון שטאנדפונקט אז דער פראיעקט זעהט פאר 1) פאר די אגרארקאמערען צו גרויסע קאמפעטענץ ביים עפענען און שליסען די דערמאנטע אינדוסטריע-אונטערנעמונגען, 2) נעמט צו די ערבארבערטע רעכט, 3) נעמט צו ביים האנדעלס-מיניסטעריום דאס רעכט פון אויפזיכט איבער די אונטערנעהמונגען — האט זיך ארויסגעזאגט געגען דעם פראיעקטירטען געזעץ.

ציהונג פון דער מלוכה-לאטעריע
4-טער קלאס — 7-טער טאג

50,000 zł. — Nr. Nr. 13070, 21723.

5,000 zł.—Nr. Nr. 10798, 42196, 58646 99439.

2,000 zł.—Nr. Nr. 42, 828. 7905, 11296 21492, 27489, 32212, 35117, 38592. 38212, 45328, 54000, 77759, 81270, 98395. 103982 118861, 144519, 180480, 192092.

1,000 zł. — Nr. Nr. 16997. 35087, 37412, 50386, 60632, 74448, 93483. 103369 117944, 115119, 119003, 129465. 129335, 137401, 139959, 142768, 142917. 144863, 162805, 165344, 168325, 189113.

Po 200 złotych.

73 136 81 233 85 356 412 554 659 742 945 70 1014 82 155 83 223 324 76 472 504 613 773 803 83 2048 97 205 365 490 570 92 650 765 825 72 957 3084 422 5 88 576 674 864 910 4039 291 332 43 415 19 538 939 5016 59 136 84 264 66 86 328 426 35 61 502 723 68 937 6058 325 49 424 624 808 51 89 7023 51 81 123 82 271 87 355 95 563 75 688 738 8034 74 9 160 205 49 305 450 505 8 25 34 620 4 898 447 9288 519 60 812 23 71 929 65

10011 38 185 212 65 95 443 92 574 80 1 609 700 798 11002 178 238 61 80 308 78 431 876 80 927 12100 284 392 463 626 37 746 879 13087 104 224 341 95 417 30 59 506 39 624 96 819 14055 272 317 76 489 820 15287 348 65 410 46 85 519 50 600 72 734 55 68 16110 266 83 92 97 405 65 564 601 723 919 17147 218 92 515 36 40 628 804 982 18086 284 359 79 844 934 19026 40 61 474 610 719 37

20014 102 267 434 88 500 96 636 765 7 80 991 21219 93 333 407 84 723 57 863 22018 40 245 407 43 71 517 706 886 979 23208 93 8 478 569 737 818 24048 70 115 81 270 347 63 66 490 511 58 659 708 62 25269 418 525 925 69 26030 194 257 60 324 65 485 611 90 4 749 832 55 27028 62 64 271 339 40 693 753 857 89 922 28178 265 317 24 520 634 758 942 29231 96 449 54 567 723 74 825 995

30024 173 262 64 84 430 542 81 712 865 76 990 31009 59 93 117 251 395 651 713 32310 434 72 675 775 886 914 50 4 33035 52 77 112 255 311 461 536 652 93 34078 324 430 2 639 723 36 932 35442 560 778 96 820 955 36009 52 65 256 565 83 92 657 71 781 856 37136 200 95 412 36 684 791 826 913 77 38267 528 806 937 77 39021 79 81 417 96 539 75 665 89 847 911 84 90

40047 167 285 97 305 33 78 432 711 826 35 59 975 41220 67 98 403 585 672 753 42018 29 52 191 258 411 21 43 523 68 701 49 946 80 97 43222 338 68 419 39 501 715 876 943 44009 341 402 4 31 617 971 45051 115 36 208 29 497 541 56 651 69 743 56 906 35 46101 71 84 209 325 434 600 64 729 45 826 47004 237 456 558 611 26 797 819 95 980 48003 112 234 304 67 494 892 926 49019 73 82 134 61 240 314 457 528 35 64 89 671

50182 88 311 54 408 645 50 735 808 20 993 51027 424 69 94 615 715 32 41 48 56 810 980 82 90 52083 342 452 68 75 510 28 627 765 814 17 922 53033 77 354 480 95 570 7 616 932 96 54154 262 335 403 34 784 807 99 994 55123 353 829 976 56134 57 243 309 421 6 93 553 83 796 815 19 972 57329 40 65 503 696 9 727 838 58427 623 860 913 57 59047 62 86 109 65 367 449 507 736 856 98

60227 319 27 99 475 549 71 99 743 830 93 932 61033 101 236 627 750 817 37 62236 310 92 438 547 758 63030 648 801 9 89 64267 73 394 541 634 958 65046 67 112 83 305 408 521 730 971 840 52 71 909 66150 300 61 416 18 85 502 64 79 67365 419 523 615 32 781 81 68213 360 490 571 663 69286 411 31 36 94 500 776 98 912 74

70384 507 50 611 60 864 97 71013 99 152 206 378 508 17 693 742 7 917 72032 65 99 190 237 41 87 356 466 99 531 48 878 73133 34 80 309 434 80 555 633 65 751 825 905 74010 136 441 692 780 75419 517 57 779 800 46 989 76499 522 81 614 51 735 807 75 941 9 77028 134 307 423 74 670 793 88 78018 111 29 270 367 471 675 783 812 28 915 79131 213 65 365 403 66 530 717 856 64 977

80009 77 81 188 202 735 993 81049 206 601 769 821 84 908 58 82140 428 77 721 35 80 899 83187 381 403 575 602 9 715 73 872 84025 201 425 506 17 649 54 85112 82 272 576 95 621 53 88 901 86165 219 311 79 462 514 43 628 41 875 87008 43 4 167 80 221 574 93 612 750 814 941 88019 254 71 302 578 91 627 42 70 84 865 946 78 89018 104 332 402 3 624 818.

90076 205 28 53 69 330 89 98 428 42 55 523 750 847 912 61 91076 81 172 751 806 83 975 92163 92 341 60 481 540 6 67 611 31 7 793 814 95 916 93003 32 40 191 237 588 615 725 86 941 94124 320 94 818 89 95015 413 62 779 849 91 3 918 96108 76 318 71 8 544 868 80 915 927 97094 117 259 310 497 606 707 867 983 98081 106 88 99065 153 44 57 548 619 25 783 814 39 73

100245 516 930 101000 125 29 96 454 540 682 712 44 76 853 995 102243 445 80 562 600 59 761 831 80 942 103097 220 29 69 327 520 825 104002 128 79 262 388 567 83 653 715 829 30 64 910 105060 150 7 76 95 8 304 443 96 505 20 637 41 79 705 106050 82 174 260 304 500 63 609 774 77 844 47 107025 268 670 449 108025 62 94 117 215 90 308 47 514 39 600 97 839 83 109028 218 36 86 307 426 765 94 837 89 985 88.

110013 124 464 564 71 948 93 111004 16 86 100 68 305 567 608 38 758 920 112023 156 315 511 24 778 836 929 113030 42 403 631 78 95 919 114331 419 47 569 774 878 925 98 115026 160 637 937 40 116003 16 89 115 203 443 72 622 90 9 771 839 79 117023 64 177 255 382 459 533 94 685 713 20 118048 93 170 226 95 397 454 548 795 800 55 913 68 99 119095 143 312 400 588 709 836 935 99

120051 228 99 383 502 59 82 6 758 59 930 121025 102 16 78 251 81 6 453 882 944 122091 175 270 499 557 823 943 70 123103 67 347 400 702 124152 275 91 499 510 76 649 816 25 88 990 125113 92 274 86 94 529 790 812 62 126009 120 245 585 92 601 803 17 938 127027 461 540 775 829 30 47 905 91 128168 228 55 325 449 67 72 515 624 64 792 860 72 129066 257 411 510 808 49 902 4 71 94

130008 206 73 310 410 574 784 966 131219 34 98 381 480 583 741 56 97 132009 239 81 304 53 526 609 717 800 78 98 913 133198 226 51 87 613 37 709 818 941 134189 291 452 88 518 98 600 22 737 97 836 47 903 76 135070 184 241 8 407 14 550 136020 179 747 79 823 68 137135 394 893 915 138077 118 210 17 311 78 449 95 607 29 715 69 875 139148 352 513 83 4 56 660 789 800 84 977

140038 75 225 97 468 584 709 984 141012 35 110 220 9 414 47 510 43 804 73 142257 85 331 680 731 839 939 66 143002 150 321 489 707 945 144001 61 105 42 271 523 607 21 721 43 145051 330 421 60 546 907 146223 41 307 13 41 62 403 523 641 760 147011 273 453 56 67 557 659 97 759 893 148025 74 121 292 373 475 798 898 149101 4 26 478 847 98

150051 66 137 72 353 596 649 877 911 36 54 151097 107 266 971 152012 44 519 70 855 928 153014 73 7 270 9 368 83 865 900 37 154217 30 432 527 713 80 852 940 64 79 155113 35 58 221 72 311 435 586 620 88 722 830 40 44 83 156006 34 49 154 254 373 470 84 596 718 984 157287 508 728 89 820 38 85 158248 589 877 159194 231 71 515 600 4 775 93

160060 223 83 423 754 72 828 75 161278 335 461 585 906 162005 88 296 450 93 549 631 719 831 163005 195 372 575 623 70 81 720 875 77 164045 63 174 302 18 44 419 29 696 893 165027 95 204 320 408 13 15 538 638 751 9 819 85 166051 209 349 402 56 835 985 167158 273 393 464 91 518 27 949 51 55 168028 272 374 444 60 523 41 97 693 750 904 169003 119 35 262 66 93 548 759 64 93 837 998

170311 26 33 449 508 6 171032 126 40 388 421 584 658 740 886 932 172420 68 695 775 90 173008 27 119 26 313 90 505 41 174268 488 554 607 756 175030 136 204 321 29 754 176030 135 406 525 759 953 177198 99 238 328 416 500 993 743 50 924 178017 90 102 67 272 85 385 517 602 785 179131 253 549 717 33 56 77 893

180088 419 760 87 973 181127 240 491 798 859 950 182060 141 57 85 202 29 68 313 47 564 628 705 902 57 183047 353 586 672 74 704 61 955 184001 36 181 242 432 67 617 61 90 185108 208 18 94 444 502 70 615 47 86 738 989 186060 183 96 217 345 473 996 627 71 187284 340 519 90 642 818 30 73 89 188027 188 219 25 526 446 666 727 53 189185 269 519 39 697 911 58

190051 264 8 94 361 93 407 73 505 73 616 27 84 731 969 191073 118 406 504 32 192097 132 374 91 405 700 843 915 74 193041 9 139 58 408 41 627 896 905 44 194079 90 138 52 98 273 524 58 88 751 96 959

W drugiem ciągnieniu padły następujące wygrane:

30.000 zł. — 141176.

10.000 zł. — 11797 43470.

5.000 zł. — 2462 120000.

2.000 zł. — 7414 7509 9764 28890 31102 39998 40884 52337 70134 71039 98520 103814 147030 157010 168114 168584 177809 183752 187787 189713

1.000 zł. — 2206 5680 9223 14382 20611 37287 37600 42109 43882 46251 51354 53191 66294 76661 78668 91727 94956 109522 110135 111504 119772 123040 128766 131865 132703 138067 145237 151736 152794 158538 158545 158869 159870 163517 165597 182057 189507 193816.

Po 200 zł.

09 126 61 317 534 636 864 1044 274 2172 306 31 77 486 565 3252 700 932 95 4417 99 862 63 969 5065 277 483 680 6253 7034 85 110 42 369 452 86 505 858 982 8082 221 317 580 611 90088 614 754.

10079 181 11310 413 805 12252 96 552 13082 134 99 348 455 79 526 67 990 14100 396 724 873 15020 74 198 502 27 30 16181 653 745 854 17094 149 793 852 92 18682 90 847 19212 889 933 39.

20129 91 512 54 703 826 952 21133 255 58 22082 157 226 423 643 932 44 23041 49 413 27 658 939 50 24087 420 89 570 617 746 25312 619 830 26046 207 41 819 903 27236 353 463 977 28033 208 475 754 941 78 29976.

30058 127 381 673 740 62 31654 84 909 32051 358 416 641 55 864 970 33011 167 304 433 973 34173 579 649 765 96 833 35015 340 514 36070 116 355 37741 947 38203 573 964 39003 134 280 644 797 966.

40035 214 327 517 928 66 41076 222 33 315 826 71 42119 223 345 72 463 94 922 86 43092 118 250 335 416 97 605 960 44660 706 827 45000 81 215 99 537 977. 46034 144 583 602 47604 48 765 48588 774 875 49048 308 423.

50010 21 136 379 473 557 892 65 51059 158 317 550 620 890 52287 351 875 901 52 53186 455 727 59 865 929 54051 587 612 713 971 88 55201 32 358 653 756 879 990 56247 562 944 57651 58153 736 94 844 90 59071 76 554 90 771 817 949.

60111 56 293 376 97 437 826 974 61279 653 95 850 62294 314 60 575 676 968 63058 89 113 49 235 94 364 432 82 555 921 64192 275 673 738 856 65243 66161 350 401 746 67208 355 644 72 93 916 68774 194 256 482 560 620 69 741 44 820 927 69135 78 211 32 573 701 31 85 981.

70076 327 774 71192 389 478 594 668 95 843 72144 250 496 577 797 73111 21 88 622 57 701 09 838 927 74054 140 415 535 632 785 852 75000 460 640 746 859 76253 339 508 25 697 824 77294 727 920 78039 166 994 79353 86.

80027 286 688 757 907 81395 623 54 82081 101 13 249 56 71 835 83541 601 84078 357 703 891 911 85155 318 594 789 86020 608 906 87154 247 480 134 824 964 86003 350 89215 534 718 34 86 873 908.

90327 686 91178 295 302 93 452 833 927 92088 138 245 316 25 685 93028 111 227 29 328 878 93 924 69 94085 168 235 497 558 655 798 95137 231 611 704 96034 153 71 474 97155 398 482 86 911 98329 655 93 784 989 99482 804.

100342 522 93 101006 135 200 15 319 37 556 680 723 35 102440 726 103032 248 770 996 104083 172 506 729 39 76 841 105168 99 231 417 22 501 106098 298 441 47 575 107071 247 316 961 108325 26 59 443 526 664 717 109938.

110094 488 526 600 721 828 950 73 111767 896 112028 60 74 283 329 538 113140 81 270 532 826 72 114138 201 34 494 753 857 944 115048 91 341 573 908 116050 108 28 98 545 844 962 117096 506 764 945 118200 44 333 565 67 752 60 875 900 79 88 119129 76 279 517 608.

120012 339 121033 123 522 628 796 122137 38 222 91 390 439 46 759 123225 512 46 642 740 908 93 124113 484 696 920 125049 379 481 630 61 732 857 126667 127450 698 128147 52 279 466 864 80 928 129035 94 504 80 878.

130008 380 421 86 776 999 131055 170 639 132051 166 84 86 218 354 64 409 964 133036 71 719 20 82 99 134067 173 312 780 135043 245 364 71 594 635 858 909 136011 430 66 67 862 83 943 137099 101 273 485 673 138183 218 30 77 428 710 52 139574 76 824 48 97.

140047 359 487 554 141572 600 748 924 142070 491 754 866 143044 135 231 972 144052 590 629 840 145068 249 395 99 440 146771 944 147012 400 74 655 70 82 829 148088 248 432 698 985 149541 708 873 970

150571 696 792 977 151028 163 391 430 37 152201 27 509 655 153192 357 738 154437 578 668 873 155086 128 73 356 531 82 765 926 156409 592 613 839 65 930 64 157075 285 324 500 37 645 830 158015 102 59 435 614 837 159299 583.

160261 548 857 161134 374 556 742 997 162071 306 63 74 411 780 163069 99 343 164211 400 671 875 165331 519 69 166097 722 167504 942 168337 590 648 59 756 169045 60 577 92 606 36 763 977

170194 672 171155 277 320 427 728 172147 50 383 890 173504 888 921 76 174727 82 175015 501 658 735 63 835 41 44 176153 444 529 51 809 900 177383 838 178675 179449 594 964.

180129 224 368 497 558 181226 87 309 29 411 15 542 182043 386 485 524 693 911 95 183535 632 984 184013 58 109 229 39 373 844 933 185053 67 402 92 522 774 843 79 186012 273 366 892 187127 366 411 601 888 188325 617 47 774 189055 114 558 649 855 955

190147 76 288 437 526 736 979 191016 635 808 192051 108 83 872 193157 274 487 888 987 194052 188 208 47 533 949.

CIĄGNIENIE TRZECIE.

Po 200 zł.

95 813 1261 66 383 458 540 722 877 972 2389 645 3030 572 920 28 4597 725 83 814 958 5078 320 401 784 839 6159 204 481 550 682 7227 33 325 58 673 897 912 60 8045 336 72 421 630 92 874 9055 76 96 242 478 701 876

10485 607 799 808 24 11249 482 613 942 12022 42 97 168 542 50 639 99 743 93 13009 126 46 65 226 622 54 753 64 880 14197 305 472 624 948 62 15066 229 688 733 69 16245 55 585 963 17033 117 441 94 732 69 992 18007 175 220 26 695 731 950 68 99 19311 433 590 942.

20029 758 98 894 937 21021 279 313 486 698 792 22170 278 684 822 949 23046 114 807 24263 605 67 753 25321 428 667 833 26158 254 302 19 661 27057 218 28970 71 29246 362 71 709 918

30373 632 807 31021 292 815 31 75 97 32058 98 196 338 64 540 66 643 33431 749 93 34304 500 43 647 63 785 807 927 36011 210 805 54 37016 19 33 327 50 422 583 86 846 930 38265 418 530 771 81 829 981 39550 697 806.

40193 41077 263 630 68 84 42728 823 998 43037 61 133 340 56 708 44257 307 94 780 862 45053 445 596 970 46208 60 630 74 709 76 97 813 97 47382 576 48440 730 52 944 93 49312 93 443 63 812 26 46 50175 360 701 69.

51265 588 91 52495 585 893 942 45 61 53176 428 85 692 707 54117 317 70 784 91 879 911 55133 360 68 432 44 532 650 733 889 950 56066 264 762 848 57001 158 367 467 808 961 58015 82 195 462 91 753 837 59060 79 175 223 303 23 601 67 80 764 97.

60116 543 759 76 921 61110 31 533 64 62054 74 737 43 929 63435 735 969 64037 211 319 575 939 66037 217 446 522 75 68181 95 459 713 69257 82 868 78.

70054 301 73 432 626 726 963 71197 254 61 68 338 51 469 770 80 906 97 72477 511 661 95 770 73635 74024 214 978 90 75278 87 302 46 450 68 82 787 91 824 975 76122 703 77500 40 51 54 64 713 56 838 61 78382 622 713 884 79001 21 647.

80241 592 785 801 81646 785 82044 102 10 291 496 763 871 939 83299 374 774 84332 428 61 621 60 747 85033 78 181 230 87 406 39 937 86122 205 753 888 87277 303 88116 409 692 760 72 993 89672 754 963.

90856 93 976 95 91023 25 491 584 606 855 96 92342 76 720 922, 93062 287 92 500 47 644 67 94013 93 181 255 480 745 989 95095 278 91 336 99 411 35 705 96129 65 274 539 962 97062 367 541 98005 95 217 409 551 685 87 99011 969.

100064 74 394 527 672 101818 36 102355 508 36 604 745 103093 217 38 389 472 91 736 104059 356 467 570 90 641 952 105075 291 568 631 90 903 74 106923 107384 463 108291 750 56 832 109073 430 553 631 919 49 110082 984 111414 65 112123 798 812 928 113513 630 114434 764 115282 302 599 631 116070 223 28 775 971 117020 68 743 820 118001 154 389 509 22 83 602 86 858 995 119088 313 39 777.

120128 204 692 852 964 121202 381 525 34 877 986 122031 117 59 307 543 54 626 803 123173 504 621 932 124055 57 77 244 512 75 693 726 87 859 99 125006 295 330 860 959 126057 381 496 514 77 650 91 860 127170 200 395 578 612 950 128015 460 693 129416 23 672 732 837.

130526 37 710 86 810 16 131690 763 132270 72 542 867 69 133363 823 27 86 135115 25 68 870 136159 499 784 861 137435 43 514 57 857 138359 727 826 43 88 139300 70 498 629 770.

140161 223 52 490 141059 262 582 604 796 886 142668 98 880 143111 48 298 331 553 605 792 145315 22 68 469 631 64 859 950 95 146271 637 746 147004 44 76 370 465 583 687 748 822 148017 161 443 631 80 989 149001 60 130 440 701.

150349 506 803 930 151143 330 80 480 696 152359 561 75 761 153443 588 792 154001 58 391 501 155044 301 74 481 601 741 156032 171 432 598 921 98 157215 453 633 786 870 936 158299 604 159253 400 878.

160004 20 36 90 130 267 890 161650 703 65 850 79 162079 101 94 414 64 532 950 163053 119 282 498 955 164067 294 337 549 83 94 757 165124 279 437 697 98 166050 159 418 523 167066 376 528 30 653 168124 446 525 803 916 169030 718.

170009 80 136 473 171176 251 94 172165 283 474 586 616 787 858 173056 107 44 223 443 513 174174 398 561 846 175576 955 176119 273 532 694 846 177414 569 178577 179369 463 780.

180434 709 47 67 871 181237 68 442 843 56 182303 521 695 920 73 96 183042 316 403 92 678 708 919 184097 178 728 29 81 99 868 185275 81 345 468 186276 324 645 86 943 187038 312 563 188021 160 97 732 189225 689 736 93 870 922

190201 44 191108 210 21 337 487 953 84 192261 546 785 193243 483 743 194316 477 514 21 774 915.

29 — 9514 40 — 9548 39 — 9583 13 — 4981
7 — 9869 29 — 9791 7 — 9787 40 — 9662
7 — 10000 40 — 9957 13 — 9902 29 — 9872
7 — 10222 7 — 10196 40 — 10131 7 — 10040
40 — 10537 39 — 10370 1 — 10217 39 — 10224
13 — 10703 29 — 10679 1 — 10667 1 — 16023
40 — 11038 40 — 11031 40 — 10906 39 — 10700
13 — 11168 40 — 11112 40 — 11104 29 — 11103
40 — 11335 7 — 11294 37 — 11248 1 — 11200
13 — 11644 40 — 11552 29 — 11493 40 — 11355
40 — 11871 40 — 11858 1 — 11741 40 — 11732
40 — 12259 29 — 12073 13 — 12026 13 — 11888
37 — 12609 37 — 12559 29 — 12483 7 — 12429
7 — 13031 40 — 12832 40 — 12811 7 — 12748
1 — 13448 29 — 13323 40 — 13250 40 — 13179
7 — 13720 29 — 13656 40 — 13670 29 — 13620
37 — 13982 1 — 13917 13 — 13809 37 — 13779
39 — 14580 3 — 14565 37 — 14553 40 — 14377
7 — 15066 7 — 15065 39 — 15016 40 — 14947
40 — 15230 7 — 15230 40 — 15006 37 — 15029
7 — 15927 40 — 15911 40 — 15654 37 — 15464
40 — 16226 39 — 16146 7 — 16034 40 — 15955
7 — 16675 40 — 16505 7 — 16487 7 — 16465
40 — 16929 39 — 16878 39 — 16805 39 — 16735
13 — 17152 29 — 16963 39 — 16984 13 — 16932
7 — 17513 39 — 17500 7 — 17401 7 — 17326
40 — 18083 1 — 17891 37 — 17637 1 — 17577
40 — 18255 39 — 18229 40 — 18169 39 — 18149
40 — 18611 37 — 18623 1 — 18476 29 — 18407
7 — 18712 1 — 18695 7 — 18638 7 — 18617
1 — 19104 37 — 1927 40 — 18811 40 — 18729
40 — 19269 40 — 19119 39 — 19117 40 — 19103
40 — 19301 40 — 1279 1 — 19260 7 — 19231
29 — 19369 1 — 19356 13 — 19322 40 — 19308
7 — 19589 7 — 19537 40 — 19430 29 — 19422
37 — 19747 1 — 19742 40 — 19714 40 — 19640
13 — 20020 29 — 20011 39 — 19812 40 — 19770
7 — 20386 1 — 20297 37 — 20138 37 — 20087
37 — 0809 40 — 20772 29 — 20665 1 — 20390
1 — 21124 13 — 21079 40 — 21037 40 — 2918
40 — 1441 37 — 21307 7 — 21298 29 — 21134
7 — 21816 1 — 21706 37 — 21598 37 — 21535
7 — 21938 39 — 21908 13 — 21829 7 — 21837
40 — 21987 7 — 22088 13 — 22023 1 — 21948
7 — 22199 7 — 22196 40 — 2214 40 — 22108
29 — 22403 13 — 22383 13 — 22335 40 — 22307
29 — 22691 1 — 22654 40 — 22610 13 — 22509
13 — 22966 39 — 22905 7 — 22879 39 — 2737

32 — 13810 38 — 13036 2 — 12615 2 — 11844
38 — 15282 19 — 14714 2 — 14536 17 — 14400
17 — 15437 43 — 15274 19 — 15230 38 — 15490
2 — 15891 43 — 15854 17 — 15509 47 — 15469
17 — 16419 47 — 16227 2 — 16135 43 — 15899
38 — 17812 43 — 17629 17 — 17468 19 — 16625
43 — 19041 38 — 18665 2 — 18297 43 — 17888
17 — 19535 32 — 19523 43 — 19462 2 — 19393
32 — 20957 32 — 20195 47 — 19983 43 — 19689
17 — 21464 17 — 21470 19 — 21581 17 — 21264
2 — 22136 43 — 21820

צו 500 זלאָטעס אויף נומער:
7 — 298 7 — 120
40 — 513 40 — 508 13 — 381 13 — 344
37 — 613 13 — 517 37 — 538 13 — 460
40 — 648 7 — 614 39 — 587 40 — 580
29 — 1071 1 — 710 7 — 782 7 — 742 40 — 765
40 — 1164 13 — 1137 7 — 1112 29 — 1073
37 — 1967 1 — 1963 40 — 1570 29 — 1472
37 — 2060 7 — 2031 7 — 2029 37 — 2023
29 — 2240 29 — 2117 40 — 2086 40 — 2041
40 — 2408 7 — 2347 1 — 2340 40 — 2327
7 — 2516 40 — 2517 7 — 2433 40 — 2405
37 — 2695 40 — 2674 7 — 2639 7 — 2592
40 — 2812 39 — 2793 13 — 2766 1 — 2708
40 — 2969 7 — 2942 29 — 2831 40 — 2845
29 — 3342 40 — 3245 1 — 3165 40 — 2996
40 — 3814 29 — 3665 7 — 3495 13 — 3479
4318 1 — 4113 7 — 4091 39 — 3955 7 — 3900
7 — 4467 40 — 4410 1 — 4364 37 — 4364 37 —
1 — 4642 29 — 4539 40 — 4522 13 — 4422
29 — 4929 29 — 4771 1 — 4725 40 — 4722
7 — 5132 39 — 5050 39 — 4982 1 — 4933
39 — 5486 37 — 5360 40 — 5312 1 — 5203
7 — 5869 40 — 5684 40 — 5669 40 — 5573
— 6136 13 — 6002 7 — 5991 7 — 5985 40 — 5974
37 — 6210 39 — 6154 39 — 6143 40 — 6059 40
7 — 6369 29 — 6113 40 — 6224 37 — 6278
40 — 6540 40 — 6512 7 — 6454 40 — 6414
7 — 6901 40 — 6901 40 — 6806 39 — 6795
40 — 6991 37 — 6950 7 — 6953 7 — 6930
40 — 7166 1 — 7144 7 — 7074 40 — 6999
13 — 7418 13 — 7375 29 — 7131 1 — 7048
40 — 7626 40 — 7603 13 — 7590 39 — 7515
29 — 7637 40 — 7610 40 — 7658 39 — 7658
8224 39 — 8204 7 — 8116 7 — 8002 7 — 7985
7 — 8683 7 — 5829 13 — 8456 13 — 8256 40 —
39 — 8904 39 — 8846 40 — 8818 13 — 8701
31 — 9177 37 — 9155 39 — 9021 37 — 8978
29 — 9437 37 — 3934 1 — 9341 40 — 9340

(ווייטערע טאבעלע מאָרגן).

ווער האט געוואונען אויף דער אינוועסטיציע-הלוואה

צו 2000 זל. אויף נומער:
—873 42 —711 9—158
—2515 23—2507 42—2504 43—2515 23—1070 43
20371 24—3341 48—3120 43—2621 16—2571 43
4731 14—4517 43—4352 4—4283 38—3374 43—
9—5096 40—5043 48—4794 42—4788 43—
42—5696 43—5903 36—5586 40—5493 16—5189
42—6501 16—6356 43—6106 36—6043 43—5132
23—7427 43—6919 38—6719 40—6704 5—6605
19—9180 14—8517 24—8290 24—8204 43—7855
19—9972 16—9885 16—9720 24—9524 50—9485
12528 43—12284 23—12062 9—11532 44—11259
36—13483 48—13376 4—13370 4—12742 14—
15005 42—14465 50—14355 43—14353 19—13865
5—16720 40—16084 42—15488 43—15366 19—
—17354 5—17306 40—17256 48—17970 42—16819
44—18462 40—18362 42—17855 9—17807 44
19399 14—19143 24—18830 14—18651 38—18551
40—20781 38—20755 42—20216 38—19975 46—
—21537 5—21085 50—20861 5—20803 48—20793
40—21703 44—21413 9—21264 44—21023 50
22171 23—22097 50—21869 36—21640 19—21740
40—22756 43—22722 4—22475 4—22243 40—

צו 1000 זלאָטעס:
40—188 11—141 32—56
—1036 64—1025 49—979 62—532 22653 13—321
12—1791 26—1743 13—1270 9—1182 33—1163 13
12—2494 40—2358 25—2304 12—1948 11—1811
26—2686 22—2661 20—2630 12—2569 33—2565
13—3102 11—2866 20—2799 32—2740 9—2693
49—3569 12—3505 22—3360 13—3272 23—325
32—3752 25—3764 26—3757 11—3749 12—3686
25—4192 25—4171 8—4130 20—3827 26—3794

33—4803 22—4760 20—4690 9—4472 40—4465
12—5770 33—5712 49—5571 8—3735 49—5225
49—6051 20—6030 40—6011 25—5990 25—5885
9—6248 49—6242 9—6207 32—6191 31—6059
26—6699 32—6585 8—6474 8—6466 12—6346
11—7814 49—7154 20—7146 11—7126 31—7100
31—8563 9—8218 20—8189 33—7851 22—7829
9—9728 22—9711 49—9403 12—8962 25—8739
10938 40—10917 33—10601 40—10495 32—10128
13—11228 40—11184 26—11165 8—11148 33—
—12891 40—12778 32—11655 33—1499 —11491
13—13323 33—13100 22—12987 25—12986 20
14037 32—13109 20—13738 9—13588 33—13526
22—14249 22—14208 12—14099 26—14086 40—
15109 11—14763 32—14755 8—14475 12—14932
9—15707 11—15454 49—15143 25—15127 22—
32—16116 8—16005 26—15993 —15836 22—15768
16588 40—16497 25—16262 20—16190 26—16126
33—17461 20—17424 8—17353 31—16999 20—
17945 8—17873 25—17836 40—17496 8—17496
12—18139 22—18044 8—18011 8—18002 8—
18739 32—1837 9—18256 33—18169 12—18150
26—19154 32—19026 9—18923 49—18804 20—
—19783 11—19755 9—19651 13—19646 25—19199
26—20488 9—20253 40—20083 49—20063 11
208885 20—20804 33—20744 25—20527 20—20511
31—21236 33—21192 22—21067 12—21029 25—
22057 32—21953 9—21661 12—21488 49—21257
11—22407 33—22302 49—22231 22—22228 25—
13—22627 40—22578 40—22575 26—22515
.22—22981 26—22898 26—22669

צווייטער ציהונגס-טאג

צו 1000 זלאָטעס אויף נומער:
32—655 43 — 641
47 — 1102 47 — 1076 2 — 907 17 — 783
1651 32 — 1598 19 — 1292 47 — 1277 38 — 985
2 — 2660 38 — 2529 38 — 2243 38 — 1762 19—
32 — 3682 38 — 3829 19 — 3070 17 — 2951
47 — 4040 43 — 3929 38 — 3868 38 — 3833
47 — 5070 47 — 4933 2 — 4357 17 — 4048
47 — 6054 19 — 5936 43 — 5700 19 — 5144

32 — 6780 32 — 6359 43 — 6314 32 — 6064
19 — 7364 47 — 7278 19 — 7152 19 — 6832
32 — 7817 32 — 7776 38 — 092 71 — 7241
2 — 8612 43 — 8243 19 — 8212 2 — 5815
2 — 9453 32 — 9227 19 — 9599 17 — 9611
17 — 9753 47 — 10028 47 — 9953 43 — 435
47 — 10651 38 — 10664 32 — 10428 38 — 10287
19 — 11797 2 — 11224 47 — 10998 32 — 10750

PALACE

היינט די לאנג-ערוואַרטעטע פרעמיערע!
—— די פ"נאַמענאַלע זינגערין און יודישע אַרטיסטין

GITTA ALPAR

אין דער שפאַנענדער קאָמעדיע א. נ.

„די, אדער קיין אנדערע"

אויסערן פראָגראַם: צוגאַב-אַקטואַליטעטן. אנהייב 4 נאָכמ. פאַספאַרטוס און הנחה-בילעטן אונגילטיג.

קלאבג-קינא CAPITOL
זאַוואַדזקאַ 16

היינט און פאַלגענדע טעג! עפּאכע פילם-מייסטערווערק לויט דעם אומשטערבליכן ווערק פון William Szekspir מיט דער פרעכטיגער מוזיק-אילוסטראַציע פון FELIKS MENDELSOHN

„חלום פון א זומער = נאכט" א. נ.

רעזשי: — Max Reinhardt

ס'נעמט אנטייל דער נאַנצער קינסטלער-אַנסאַמבל פון דער פילם-פּראָדוקציע WARNER BROS טענץ און באַלעט: BRONISŁAWA NIŻYŃSKA

הקליינע אנאנסען
1 זלאָטי אנ'אַנאָנס ביז 15 ווערטער 1 זלאָטי

אכטונג! דער ניי-רעמאָנטירטער „ענגלישער זאַל" (וואָלטשאַנסקא 5) מיט אַ שענעם מענער-זאַל מיט אַ גרויסער היגיענישער כשר'ער קיך. מיט די נייעסטע געשירען און טיש-בעשטעק ווערט אָפּגעגעבען אויף חתונות נאָר פאַר 10 זל. אַלע 1-טער מאַי 2. קומט און איבערצייגט אייך!

סוחרים, פאַבריקאַנטען און אנגעשטעלטע! בוכהאַלטער-בילאַנסיסט פיהרט האַנדעלס-ביכער שטונדענווייזע און פּערידענע פּראַנזשעס, — לערנט אויס בוכהאַלטעריע פּראַקטיש און גרינדליך, מאַשינשרייבען — קורס 10 זל. אינפאָרמאַציעס: צגנעלניאַנאַ 25, וו. 35.

ביטשריפטען-ביוראָ
צו דער אַדמיניסטראַטיווער און געריכטליכער מאַכט.
אינה.: ב. רזשעשעווסקי
9 פּוֹלנאַצנאַ 9.
טעטיג פון 9 פריה ביז 9 אָוועגד.

BUCHALTER, rutynowany bilansista na stanowisku ma jeszcze kilka wolnych godzin. Za uznanie ksiąg gwarantuje kaucją. Opłata przystępna. — Leon KRELL, Piotrkowska 79, m. 40 tel. 145-64.

קאקס
צום אויסטרוקענען ווילגאַטנע דירות בעקומט מען זאַכאַרניאַ 32, אין גויהלע-סקלאַר, וויז-אַ-ווי דעם לאַמבאַרד

ראקאלען

צו פּערמיטען אַ געוועלב מיט 2 שויפענסטער אויפ'ן באַלוטער מאַרק 2 פון זאַפאַרט. צו ערפאַהרען ביי סאַלאַמאָן זשעזשינסקי, פּילסודסקיעגאַ 27.

צו פערמיטען אַ לאָקאַל, נעאייגנעט אויף אַ שטרימף-פאַבריק אדער אַ טריקאָטאַזש-פאַבריק, דאָפּעל-ליכט אין צענטרום שטאָדט. צו ערפאַהרען אין אַדמיני. פון דער צייטונג.

ס'ווערט געזוכט 2 יונגעלייט צו שלאָפען אַדער פרייליינס אין אַ בעזונדער צימער. אָפערטען אונטער "N" אין אַדמ. פון דער צייטונג.

פערשידענעס

UBEZPIECZALNIA SPOŁECZNA w Łodzi
ogłasza przetarg na pasy przepuklinowe i brzuszne. Składanie ofert do godz. 14 dn. 24 stycznia 1936 r. Wadjum Zł. 300.— Szczegółowych informacyj udziela Wydział Administracyjno - Gospodarczy, Wólczańska 225, od 9 do 14.

אַ בוכהאַלטער, בילאַנסיסט מיט פּרימאַ רעפערענצען און גאַראַנטיע פאַר אנערקענונג פון די ביכער, האָט נאָך פרייע שעה'ן. ביטע קלינגען פּאַרמיטאָג 140-61; נאָכמיטאָג — 248-00.

צוליב אָבפאָהרען נאָך פּאַלעסטינאַ אין אַ וועקצוגעבען אַן אייגנפיהרטע געוועלב פון גאַביגאַל און קאָלאָניאַל. — אַנדזשעיאַ 30 בעסערמען. 3201

אכטונג
צייטונגס - פערקויפער!
די טעקציע צייטונגס - פערקויפער ביים קליינהענדלער-פעראיין (פּריהייטס-פּלאַץ 3) מאַכט בעקאַנט די מיטגלידער, אַז דעם 14-טען און 15-טען יאַנואַר ד. י. זאָל יעדער קומען אָפּנעהמען די טאַלאָנען אויף קויהלען און האָלץ פון 8 ביז 9 אָוונד.
די פערוואַלטונג.
בעטמ.: מ'בעט אַליין צו קומען.

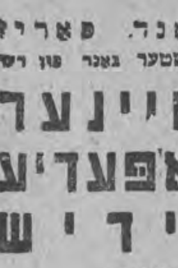

ערשטע, גרויסע, וויסנשאַפטלעכע ענציקלאָפּעדיע אין יידיש

דיבנאַוו · פּאַנר. פּאַריז
פריז דערשינען דער ערשטער באַנד פון דער

אלגעמיינער ענציקלאפעדיע אין יידיש
אין 80 בענדער

[illegible]

פּרייז פאַר יעדן באַנד
אין פראַכט-באַנד — 24 זל.
אין האַלב-לעדער — 27.50 זל.
פּאָרטאָ 1.20 גר.

[illegible]
אין „קולטור-ליגע", זאַכאָדניאַ 68, טעל. 91-15 ... ט ה. ווילבערבערג יעדן טאָג פון 8 ביז 9 אָוו.

וועגעראלאגישעס אמבולאטאריום מענער-שוועכע
לעטשניצע זגערזשער 17
פון 12—2.

Dr. W. Łagunowski
specjalista chorób wenerycznych, seksualnych i skórnych
(Gabinet Roentgeno- i światłoleczniczy)
PIOTRKOWSKA 70 tel. 181-83
Przyjmuje: od 8.30 do 10.30 rano, od 1-ej do 2.30 pp. i od 6 do 8.30 wiecz. w niedzielę i święta od 10—1.

Dr. med. Z. DATYNER
אוראלאַג
ספּעצ. פאַר נירען בלאָז און אורין-קראַנק.
ZACHODNIA 59a, tel. 148-95
נעהמט אָן פון 9-11 און פון 6-8 אָוונט.

Dr. med. G. GERSZTAJN
ספּעציאַליסט פאַר אויגען קראַנקהייטען
Traugutta 12, tel. 175-10
נעהמט אָן פון 11-2 און פון 5 ביז 8.30 אָוו.

ד"ר יעקב האנדזעל
ספּעצ. פון אַרטאָפּעדישע (פוּגאָכטן-און געלענקס-קראַנקהייטען)
Sienkiewicza 20.
Tel. 141-41. פון 4—7 אָוונד.

Dr. med. LEON FAMILIER
אינערליכע און קינדער - קראַנקהייטען
שערפיצר 37 (בענעדיקטאַ 6.
נעהמט אָן פון 5—7 נאָכמ.

לעטשניצע
פאַר וועגערישע-קראַנקע מענער - שוועכע און הויט-קראַנקהייטען
פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען
פּיעטריקאָווער 45
טעטיג פון 9 פריה ביז 9 אָוונד.
פרויען און קינדער נעמט אָן א פרוי-דאָקטאָר פון 11-1 און פון 5-7 אָוונד.
א בעראַטונג 3 זל.

Dr. Wiktor Łukomski
specjalista chorób uszu, nosa, gardła i krtani
ŁODZ, ZAWADZKA 3
front I piętro, tel. 190-42
przyjmuje od 3—6.

Dr. med. Niewiażski
ספּעציאַליסט פאַר טריפּער, סיפילים און הויט - קראַנקהייטען, בעהאַנדלונג פון מענער - שוועכע
אנדזשעיא 5, טעל. 159-40
פראָנט, 1טער שטאָק
נעהמט אָן פון 8-11 און פון 5-9 אָוונט
זונטאָג און יום טוב פון 9-1 נאָכמיטאָג.
ספּעציעלער וואַרטע - זאַל פאַר פרויען

ד"ר העלצער
ספּעצ. פאַר הויט און וועגערישע קראַנקהייטען און מענער - שוועכע
טראַוגוטאַ 8, טעל. 179-89
נעהמט אָן פון 8-11 און פון 4-8 אין אָוונד
זונטאָג פון 10—2 מיטאָג.
פאַר פרויען אַ ספּעציעלער וואַרטע-זאַל.
אונבעמיטעלטע— לעטשניצע פּרייזען.

Dr. med. M. TAUBENHAUS
ספּעציאַליסט
פאַר אַקושעריע און פרויען- קראַנקהייטען
פערהיטונג הויגען שוואַנגערשאַפט
זגערזשער 11, טעלעפאָן 246-09.
נעהמט אָן פון 4—8 אָוונד.

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i P. Wajntraub
Czcionkami i druk rotac. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.
Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman